

ТЕОДОР СТЪРДЖЪН

СЪНУВАЩИ КРИСТАЛИ

Превод: Иван Терзиев

chitanka.info

Осемгодишният Хорти бяга от изтерзаното си детство и попада в пътуващ цирк от чудаци: джуджета, хора с хриле, мъже алигатори... Уроди — както ги наричат нормалните хора, дошли да погледат. Момчето скоро ще разбере, че чудатият цирк може да бъде дом — и че то самото не е нормален човек. А отвъд шатрите и клетките го чака чуждият свят, болката (и радостта) на израстването... Чака го трудният път към тайнствения му род — и човечността.

Източник: <http://www.knigabg.com/?page=book&id=16697>

Тя издигна брадвата високо над главата си.

Мъжът се сви от страх и изхриптя:

— Кей! Не!

— Стига! — изсъска тя. — Казах ти, че има още време до физическото ти наказание. Мисли за него, докато очакваш този час.

Брадвата описа дъга и полетя надолу с цялата тежест на гъвкавото тяло, което я владееше. Мъжът изпиця — абсурден, дрезгав, немощен гласец — и затвори очи. Брадвата се стовари върху грубата повърхност на масата за кафе.

Той отвори очи... и видя три отрязани пръста на нея.

Момичето скальпи нещо като превръзка и спря с нея бликналата от ръката и кръв, после надяна отгоре гумена ръкавица.

На излизане тя каза съблазнително:

— Беше толкова прекрасно, скъпи. Нека скоро го направим отново...

Останал сам, мъжът се сви на леглото. Това, на което беше станал свидетел, бе достатъчно ужасно. Ала той знаеше, че ако си обясни смисъла му, ще бъде далеч по-зле...

* * *

Хванаха малкия да върши нещо отвратително навън, скрит под седалките на училищния стадион, и го изгониха. Домът му се намираше на отсрещната страна на улицата, срещу училището. По това време той беше осемгодишен. Правеше го отдавна.

Жалко беше, все пак. Той беше хубаво дете, хубаво и на външен вид, макар и не чак нещо особено. Беше симпатичен на някои от учителите и останалите деца и антипатичен на други, но всички се нахвърляха върху него, когато им се удавеше случай. Казваше се Хорти — Хортън, тоест — Блует. Когато стигна до къщи, естественият ход на нещата беше предизвикал появата на известен брой драскотини по него.

Той отвори вратата по най-тихия възможен начин, но те го чуха и го завлякоха право в центъра на хола. Той остана да стърчи там — целият пламнал, забил поглед в земята, с кечърска ръкавица (Б.пр.: В бейзбола — кечър, от англ. catcher, е играчът в защита, който стои зад нападателя и хваща топката в случай, че той я изпусне.) и учебници в ръце и смъкнат до глезена чорап. За осемгодишен той беше добър кечър. Той започна:

— Аз...

— Знаем — каза Армънд Блует. Армънд представляваше един едрококалест екземпляр с тънки мустачки и студени влажни очи. Той се плесна с длани по челото и после вдигна ръце нагоре.

— Господи, момче, какво за бога те е подтикнало към тази толкова гнусна постъпка?

Армънд Блует не беше религиозен човек, но винаги говореше по този начин, когато се плесваше с длани по челото — което той правеше доста често.

Хорти не отговори. Г-жа Блует, чието малко име беше Тонта, въздъхна и поиска едно уиски със сода. Тя не пушеше и съответно, когато не и достигаха думи, имаше нужда от някакъв заместител на вгълбеното запалване на цигара, с което пушачът си издействаше така необходимата пауза. Тя изпадаше в недостиг на думи толкова рядко, че изразходваше бутилка уиски за цели шест седмици. Тя и Армънд не

бяха родители на Хортън. Родителите на Хортън бяха на горния етаж (???), но семейство Блует не знаеха това. На Хортън бе позволено да се обръща към Армънд и Тонта на малко име.

— Бих ли могъл да зная — ледено каза Армънд — преди колко време си придобил този отвратителен навик? Или може би става дума за някакъв експеримент?

Хорти знаеше, че няма да му се размине леко. На лицето на Армънд се мъдреше същата навъсена физиономия, както когато опитваше някое вино и го намираше неочеквано добро.

— Аз не го правя често — каза Хорти и зачака.

— Дано Господ се смили над нас за великодушието, което проявихме, като приютихме тази малка свиня — рече Армънд, като отново се плесна с длани по челото. Хорти си отдъхна. Това поне мина. Армънд го казваше всеки път, когато беше ядосан. Той излезе да забърка на Тонта уските със сода.

— Защо го направи, Хорти? — Гласът на Тонта звучеше по-нежно единствено защото гласните и струни бяха по-нежно изваяни от тези на съпруга и. Лицето и изльчваше същата неумолима студенина.

— Ами, аз... просто така ми дойде, предполагам. — Хорти остави учебниците и кечърската си ръкавица долу на табуретката.

Тонта извърна лице от него и произведе някакъв нечленоразделен звук, силно напомнящ за повръщане. Армънд се върна в стаята с пееща чаша в ръка. (???)

— Никога през живота си не съм чувал такова нещо — презрително каза той. — Предполагам, че цялото училище знае?

— Сигурно.

— Децата? Също и учителите, без съмнение. Ама разбира се. Някой каза ли ти нещо?

— Само д-р Пел. — Това беше директорът. — Той каза... каза, че могат да...

— По-високо!

Хорти вече бе изпитал това веднъж. Защо, защо трябваше отново да минава през цялата процедура?

— Той каза, че училището може да мине и без г-гадни диваци.

— Мога да си представя как се е чувстввал — самодоволно се обади Тонта.

— Ами другите деца? Нещо казаха ли ти?

— Хеки ми донесе малко червеи. А Джими ме нарече Лепкав Език. (Б.пр. Мравоядите имат лепкави и дълги езици.) — А Кей Халоуел се беше разсмяла, но той не спомена това.

— Лепкав Език. Не е зле, при това, за едно хлапе. Мравояд. — За пореден път една ръка плесна едно чело. — Боже мой, какво ще правя, ако г-н Андерсън ме поздрави със „Здрасти, Лепкав Език!“ в понеделник сутринта? Това ще се разчуе из целия град, това е сигурно, както е сигурно, че Бог е създал ябълката. — Той фиксира Хорти с наточените, влажни острите на втренчения си поглед. — А може би ти възнамеряваш да усвоиш яденето на бублечки като професия?

— Не бяха бублечки — неуверено и с усет към детайлите отбеляза Хорти. — Бяха мравки. От дребничките, кафявите.

Тонта се задави с уискито си.

— Спести ни подробностите.

— Боже мой — отново започна Армънд, — какво ли ще стане от него, като порасне? — Той спомена две възможности. Хорти разбра само едната. Втората накара дори начетената Тонта да подскочи. — Махай се оттук.

Хорти се отправи към стълбите, докато Армънд ожесточено нанасяше поражения на пода около Тонта.

— Аз съм дотук — беснееше той. — Този път чашата преля. Този пикльо е символ на поражение за мен от мига, в който си спрях погледа на мърлявата му физиономия. Този дом е прекалено малък — Хортън!

— Ъ.

— Ела тук и си вземи боклуците с теб. Не желая нищо да ми напомня за присъствието ти в тази къща.

Хорти бавно се върна, като внимаваше да стои извън обсега на Армънд, вдигна учебниците си и кечърската ръкавица, изпусна един несесер — при което се чу поредното Армъндъво „Боже мой!“, — вдигна го, наスマлко не изпусна ръкавицата и най-накрая избяга нагоре по стълбите.

— Основителите биват наказвани — каза Армънд — заради греховете на основителите, даже и при трийсет и четвъртия повод за раздразнение. (???) С какво съм заслужил всичко това?

Като се взираше в чашата си, Тонта разклати питието си, свила одобрително устни. Преди години тя изразяваше несъгласията си с

Армънд. След това настъпи време, когато тя не беше съгласна и си мълчеше. Всичко това се бе окказало твърде изтощително. Сега тя се стараеше да демонстрира одобрение и го оставяше да я погълне колкото може по-дълбоко. Така животът беше толкова по-безметежен.

Веднъж озовал се в стаята си, Хорти се отпусна на ръба на леглото, като дори не остави учебниците си. Не затвори вратата, понеже такава липсваше, благодарение на убедеността на Армънд, че усамотението е вредно за момчетата. Не запали лампата, тъй като познаваше всичко в стаята, виждаше го със затворени очи. То беше достатъчно малко. Легло, скрин, килерче с пукнато, въртящо се ovalno огледало. Детско бюро, на практика играчка, за която той отдавна бе пораснал. В шкафа имаше три кальфа за дрехи, натъпкани до пръзване с неупотребявани дрехи на Тонта, които не оставяха почти никакво място за неговите.

Неговите...

В действителност нищо от това не беше негово. Ако съществуваше по-малка стая от тази, щяха да го натикат в нея. На този етаж имаше две спални за гости и една на горния, а те почти никога нямаха гости. Дрехите, които носеше, не бяха негови — бяха отстъпки в името на нещо, което Армънд наричаше „моето положение в този град“. А иначе и парцали щяха да свършат работа.

Той се изправи и това го подсети за купчината вещи, които все още стискаше в ръце. Той ги оставил на леглото. Ръкавицата си беше негова, все пак. Беше я купил за седемдесет и пет цента от магазина на Армията на Спасението. Изкара парите, като киснеше на пазара Демпълдорф и разнасяше багажите на хората, по десет цента на пренасяне. Беше си помислил, че Армънд ще бъде доволен — той все говореше за находчивост и способност да се изкарват пари. Ала той бе забранил на Хорти да прави това отново. „Боже мой! Хората ще си помислят, че сме бедняци!“ Така че ръкавицата беше всичко, което той имаше като придобивка от цялата работа.

Всичко, което той имаше на този свят — освен, разбира се, Боклучко.

През полуотворената врата на килерчето той надникна към най-горния рафт и безразборно нахвърляните върху него коледни лампички за елха (коледната елха се слагаше отвън пред къщата, където можеха

да я видят съседите — никога вътре), стари гирлянди, абажур... и Боклучко.

Той измъкна прекалено големия стол от прекалено малкото бюро и го пренесе — ако го беше затърил, Армънд щеше да се втурне да изкачва по две стъпала наведнъж, за да види с какво се занимава и ако се окаже забавно, да го забрани — и внимателно го постави на прага на килерчето. Като се качи на него, той заопипва зад вехториите по рафта, докато откри твърдото квадратно тяло на Боклучко. Измъкна го оттам — един пъстро изрисуван и зле издялан дървен куб — и го занесе до бюрото.

Боклучко беше от играчките, които са така добре познати и толкова износени, че не е необходимо да ги виждаш или докосваш често, за да се убедиш, че съществуват. Хорти беше подхвърлено дете — намерено в парк през една късна есенна вечер, увит само с едно детско одеалце. Беше се сдобил с Боклучко, докато се намираше в Дома и когато Армънд го беше изbral за осиновяване (по време на предизборната кампания на Армънд за градски съветник, където той се провали, но смяташе, че ще извлече дивиденти, ако се знае, че той е осиновил „един беден малък бездомник“). Боклучко беше част от сделката.

Хорти внимателно постави Боклучко на бюрото и натисна едно винтче отстрани. Боклучко изскочи от кутията — отначало диво, после колебливо като ръждясала пружина и накрая предизвикателно — едно човече на пружина, беглец, принадлежащ на едно по-благородно време. Той беше Пънч (Б.пр.: Пънч, Полишинел, кукла с гърбица и дълъг крив нос от куклената комедия „Punch and Judy“), с нащърбен гърбав нос, който почти докосваше острата му, издадена нагоре брадичка. В „ямата“ помежду им се разливаше многозначителна усмивка.

Ала цялата индивидуалност на Боклучко — и всичко ценно у него за Хорти — се криеше в очите му. Те като че ли бяха издялани, или отляти, грубо шлифовани, от някакво оловно стъкло, което им придаваше особен, цялостен блъсък, дори и в най-мрачната стая. Хорти винаги бе вярвал, че тези очи притежават свое собствено излъчване, макар и никога да не можеше да бъде съвсем сигурен в това.

Той прошепна:

— Здравей, Боклучко.

Пружиненото човече кимна с достойнство, а Хорти протегна ръка и хвана гладката му брадичка.

— Боклучко, хайде да се махнем оттук. Никой не ни иска. Може би няма да си намерим нищо за ядене и може би ще ни е студено, но ех... Помисли за това, Боклучко. Да не ни е страх, когато чуем неговия ключ в ключалката, и никога да не седим на вечеря, като той задава въпроси, докато се наложи да изльжем, и... и всякакви такива неща.

Не беше нужно да обяснява на Боклучко положението.

Той пусна брадичката и ухилената глава се залюля напред-назад, а после бавно и замислено се отпусна.

— Не биваше да правят така заради мравките — сподели Хорти.

— Никого не съм мъкнал с мен да гледа. Сам си избягах. Ама оня смрадливец Хеки, той ме проследил. А после се измъкнал, изпортил ме на г-жа Картър и я довел. Не биваше да постъпва така, не съм ли прав, Боклучко? — Той потупа гърбавия нос от едната страна и човечето поклати глава в знак на съгласие. — Мразя доносниците.

— Имаш предвид мен, няма съмнение — каза Армънд Блуэт откъм прага.

Хорти не се помръдна, а и сърцето му като че ли спря за един безкраен миг. Той остана полуприклекнал, полунаведен зад бюрото, без да се обръща към прага на липсващата врата.

— Какво правиш?

— Нищо.

Армънд го зашлеви през лицето. Хорти изхленчи веднъж и прехапа устната си. Армънд каза:

— Недей да лъжеш. Очевидно е, че правиш нещо. Говореше си сам — сигурен симптом за деградирало съзнание. Какво е това... а. О, да, бебешката играчка, която вървеше с теб. Твоето имущество. И тя е противно като теб. — Той я грабна от бюрото, пусна я на пода, избърса си ръката в панталоните и внимателно стъпи върху главата на Боклучко.

Хорти изпищя така, все едно неговата собствена глава беше под подметките на Армънд, и се хвърли към него. Атаката му беше толкова неочеквана, че мъжът не успя да запази равновесие. Той се строполи тежко и стремително върху рамката на кревата, опита да се задържи за

нея с ръце, не уцели и падна на пода. За момент остана да седи там, като сумтеше и премигваше, а после малките му очички се свиха и се вторачиха в треперещия Хорти.

— Ммм-хм! — гласът на Армънд издаваше огромно задоволство. Той се изправи. — Ти трябва да бъдеш унищожен. — Той сграбчи Хорти за фанелката и го бълсна. Докато говореше, той го удряше по лицето, отляво и отдясно, отляво и отдясно, в ритъма на изреченията. — Убиец, ето това си ти. Смятах. Да те изпратя. Да учиш. Но това е опасно. Полицията. Ще се погрижи за теб. Те имат едно място. За малолетни престъпници. Мръсно нищожество. Изрод.

Той довлече разплаканото дете до другия край на стаята и го натика в килера.

— Тук няма да можеш да нараниш никого, докато дойде полицията — задъхано каза той и затръшна вратата. Три пръста от лявата ръка на Хорти попаднаха между пантите.

Нечовешкият, агонизиращ вик на момчето накара Армънд да отвори вратата отново.

— Викането няма да ти помогне. Ти... Божичко! Каква гадост. Предполагам, че сега трябва да извикам лекар. Нямат край, определено нямат край неприятностите, които създаваш. Тонта! — Той излезе и се втурна надолу по стълбите. — Тонта!

— Да, Пийчис.

— Това дяволско изчадие си натика ръката между пантите на вратата. Нарочно, за да се смилим над него. Кърви като заклано прасе. Знаеш ли какво направи? Той ме удари. Той ме нападна, Тонта! Присъствието му в тази къща е опасно!

— Горкичкото ми съкровище! Ранен ли си?

— Цяло чудо е, че съм още жив. Мисля да извикам полиция.

Аз по-добре да се кача горе, докато се обаждаш — каза Тонта и облиза устни.

Ала когато стигна до стаята, Хорти го нямаше там. За известно време след това откритие цареше голямо оживление. Първоначално Армънд искаше да залови Хорти, за да приложи върху него някои свои възпитателни идеи, но после постепенно го хвана страх какво можеха да си кажат хората, ако момчето разкажеше своята изопачена версия за инцидента. След това мина един ден, после седмица, месец и вече можеше спокойно да вдига поглед към небето и загадъчно да казва:

„Бедното хлапе, вече е в сигурни ръце.“, а хората щяха да отговарят: „Разбирам...“. Все едно, всички знаеха, че Армънд не е истински баща на Хорти.

Ала Армънд Блует скъта грижливо една идея в далечните кътчета на съзнанието си. Тя беше за в бъдеще да се пази от всеки млад мъж с три липсващи пръста на лявата ръка.

* * *

Семейство Халоуел живееша накрая на града в къща, която имаше само една лоша характеристика — намираще се на кръстовището, където щатската магистрала образуваше оствъръгъл с края на Майн Стрийт, тъй че тътенът от уличното движение не спираше ден и нощ, при това и откъм предната, и откъм задната порта.

Кей Халоуел, дъщерята с карамелено-кафява коса, беше така преизпълнена с чувство на обществен дълг, както може да бъде само едно седемгодишно дете. Бяха я помолили да изхвърли боклука и както обикновено тя откряхна задната врата и надзърна към магистралата, за да види дали някой познат няма да я хване как върши такава черна работа.

— Хорти!

Той се притай в обвитите в мъгла сенки, които хвърляше стълбът на уличната лампа.

— Хортън Блюет, виждам те.

— Кей... — той се приближи към нея и застана плътно до оградата. — Слушай, не казвай на никого, че си ме видяла, а?

— Ама ка... о. Ти бягаш от къщи! — възклика тя, като видя пакета под мишницата му. — Хорти, лошо ли ти е? — той беше пребледнял и трепереше. — Да не си си наранил ръката?

— Малко. — той стискаше лявата си китка с дясната си ръка. Лявата му ръка беше увита в две или три носни кърпички. — Искаха да викат полиция. Скочих през прозореца върху покрива на гаража и се крих там цял следобед. Те ме търсиха по цялата улица и навсякъде. Нали няма да ме издадеш?

— Няма. Какво има в пакета?

— Нищо.

Ако тя бе настояла, ако се бе опитала да му го отнеме, той най-вероятно никога нямаше да се върне при нея. Вместо това тя каза:

— Моля те, Хорти.

— Можеш да погледнеш.

Без да пуска китката си, той се обърна така, че тя да може да измъкне пакета изпод мишницата му. Беше книжна кесия. Тя я отвори

и извади отблъскващата, разбита глава на Боклучко. Очите му заблестяха към нея и тя изпища.

— Какво е това?

— Боклучко. Имам си го още откакто се помня. Армънд, той стъпи върху него.

— Затова ли си тръгнал да бягаш?

— Кей! Какво се бавиш там навън?

— Идвам, Майко! Хорти, трябва да се прибирам. Хорти, ще се върнеш ли?

— Никога.

— Ей... тоя господин Блует, толкова е подъл...

— Кей Халоуел! Прибирай се веднага. Вали дъжд!

— Да, Майко! Хорти, исках да ти кажа нещо. Не биваше да ти смея днес. Хеки ти донесе червеите и аз си помислих, че е някаква шега, това е всичко. Не знаех, че наистина си ял мравки. Е... аз веднъж си хапнах малко вакса за обувки. Нищо лошо няма в това.

Хорти повдигна лакътя си и тя внимателно постави кесията под него. Като че ли току-що си го беше помислил — а то наистина беше така — той каза:

— Ще се върна, Кей. Някой ден.

— Кей!

— Чao, Хорти.

И тя изчезна — карамелена коса, жълта рокля и малко ширит за един миг се превърнаха в затворена порта на дъсчена ограда и звук от отдалечаващи се, забързани стъпки.

Хортън Блует остана под вечерния дъждец, замръзнал, но с огън в осакатената ръка и друг огън в гърлото. Той го прегълтна с усилие и, като вдигна очи, видя широката, съблазнителна каросерия на някакъв камион, спрял на светофара. Той дотича до него, хвърли малкото си багаж вътре и се заизкачва нагоре, като се вкопчваше с дясната си ръка и се опитваше да не използва лявата. Камионът рязко потегли. Хорти яростно задраши с ръце, за да се задържи. Пакетът с Боклучко се пълзна назад към него и го отмина. Той поsegна да го хване, не можа да се задържи и на свой ред тръгна да се свлича назад.

Внезапно откъм вътрешността на камиона нещо неясно се размърда и сред сенките на движенията блесна ослепителната, разкъсваща болка, когато някой улови смазаната му ръка в мощна

хватка. Той едва не припадна. Когато се свести, видя, че лежи по гръб на подскачащия под на каросерията, стиснал отново китката си, като даваше израз на болката си със сподавени сълзи и тихи, задъхани хленчове.

— Ей, хлапе, тебе май не ти е особено скъп живота, а? — беше никакво дебело момче, явно на неговата възраст, което се бе надвесило над него и наведена, главата му се подпираше на тройна брадичка. — Какво ти има на ръката?

Хорти не каза нищо. За момента беше напълно изгубил дарслово. Дебеланкото с изненадващо внимание отмести от носните кърпи здравата ръка на Хорти и се зае да развива импровизирания бинт. Когато стигна до последния слой плат, той видя кръвта на моментната ивица светлина от една улична лампа, покрай която минаваха, и каза:

— Господи.

Когато спряха на друг светофар на едно осветено кръстовище, той внимателно погледна ръката и възклика „О, Боже“ с цялото съчувствие, на което бе способен, и очите му се свиха в две изпълнени със състрадание набръчкани точки. Хорти разбра, че дебеланкото го съжалява и чак тогава се разплака с глас. Искаше му се да спре, но не можеше и продължи да плаче дълго след като момчето отново превърза ръката му.

Дебеланкото се облегна на един топ чисто нов брезент и зачака Хорти да се успокои. Ала в мига, в който Хорти утихнеше малко и момчето му намигнеше, и Хорти, изцяло податлив и на най-малката проява на симпатия, се разреваваше отново. Момчето вдигна книжната кесия, надзърна в нея, изсумтя, внимателно я затвори и я остави настрана върху брезента. После за изумление на Хорти той извади от пазвата на палтото си голяма сребърна кутия за пури, от онези с по пет закачени един за друг метални цилиндъра, извади една пура, сложи я цялата в устата си и я завъртя да я навлажни, след което я запали и потъна в облак сладникаво-стипчив синкав дим. Той не направи опит да го заговори и след известно време Хорти реши, че е бил задрямал, понеже отвори очи и откри, че якето на дебеланкото е сгънато вместо възглавница под главата му, а нямаше спомен да е било там преди. Тогава беше тъмно. Той се изправи и гласът на дебеланкото моментално прозвуча от мрака.

— Не се притеснявай, хлапе. — Една малка топчеста ръка потупа Хорти по гърба. — Как се чувствува?

Хорти се опита да каже нещо, задави се, проглътна и опита отново.

— Май съм добре. Гладен съм... я виж! Та ние сме сред природата!

Той усети как дебеланкото приклъяка до него. Ръката изчезна от гърба му. След малко той се стресна от пламъка на клечка кибрит и за миг в променливата светлина пред него се мярна лицето на момчето, кръгло като луна, с нежни розови устни около черната пура. След това с обиграно движение на пръстите той изстреля клечката заедно с блясъка и далеч в прегръдката на нощта.

— Пушиш ли?

— Никога не съм пушил като хората — каза Хорти. — Само веднъж малко царевична коса. — той погледна с възхищение червения, мъждукащ скъпоценен камък в края на пурата. — Ти май пушиш много, а?

— Спира ми растежа — отвърна другият и избухна в силен, писклив смях. — Как е ръката?

— Боли малко. Не е толкова зле.

— Ти си голям куражлия, хлапе. Ако аз бях на твоето място, щях да крещя за морфин. Как е станала тая работа с ръката ти?

Хорти му разправи. Разказът му беше разпокъсан, непоследователен, ала дебеланкото схвана всичко. Питаше го енергично и съвсем на място и не коментира абсолютно нищо. След като му зададе въпросите, които очевидно го интересуваха, разговорът замря и известно време Хорти си мислеше, че събеседникът му е задряпал. Пурата тлееше и мъждукаше, от време на време пепелта се отделяше от края и, а когато някой любопитен порив на вятъра я застигнеше откъм задната част на каросерията, тя колебливо проблясваше.

Внезапно и без следа от сънливост дебеланкото го попита:

— Търсиш ли работа?

— Работа? Ами... може би да.

— Как ти хрумна да ги ядеш ония мравки? — бе следващият въпрос.

— Ами, аз... не знам. Предполагам, че просто... ами, исках.

— Често ли ядеш?

— Не много.

Този начин на питане се различаваше от въпросите на Армънд. Момчето го питаше за мравките без отвращение, на практика без повече любопитство, отколкото ако бе поискал да узнае на колко е години или кой клас е в училище.

— Можеш ли да пееш?

— Ами... да. Мога малко.

— Изпей нещо. Имам предвид, ако ти се иска. Не се напрягай. Хм... знаеш ли „Звезден прах“?

Хорти се загледа в огряната от звездите магистрала, препускаща под ревящите колела, обезпокоявана понякога от ярка бяло-жълта светлина и отдалечаващи се червени очи, когато някоя кола профучеше по насрещното платно. Мъглата ги бе напуснала, голяма част от болката бе напуснала ръката му и, което беше най-важно, той бе напуснал Армънд и Тонта. Кей го бе погалила с перцето на нежността си, а това странно момче, което говореше така, все едно никога преди не е чувало как говорят момчетата, го беше дарило с друг вид нежност. Една чудесна, сгряваща топлинка изпълни сърцето му — чувство, което беше изпитвал само веднъж-два пъти през целия си живот — когато спечели надбягването с чували и спечели една сивокафява носна кърпичка, и когато заедно с още три деца бяха свирнали на едно бездомно куче и то дойде право при него, пренебрегвайки останалите. Той запя, но тъй като камионът ревеше оглушително, той трябваше да пее с всичка сила, за да бъде чут; а тъй като трябваше да пее с всичка сила, той се вживя в песента, давайки и нещо от себе си, така, както ковачът дава на вята в мяха си част от своята сила.

Той свърши да пее. Дебеланкото каза: „Хей.“ Тази неадресирана сричка изразяваше сърдечна похвала. Без повече коментари той отиде до предната част на каросерията, до кабината, и почука на квадратното стъклено прозорче там. Камионът незабавно намали, отби се от пътя и спря. Дебеланкото отиде до края на каросерията, седна и се плъзна долу на пътя.

— Ти не мърдай оттук — каза той на Хорти. — Ще се повозя малко отпред. Нали ме разбра — не си тръгвай.

— Няма — отвърна Хорти.

— Как, по дяволите, можеш да пееш така с тая премазана ръка?

— Не знам. Вече не ме боли толкова много.

— Ядеш ли и скакалци? Червеи?

— Не! — ужасено извика Хорти.

— Добре — каза момчето. То отиде до кабината на камиона.

Вратата се затръшна и камионът потегли отново.

Хорти внимателно запълзя напред, докато не приклекна до предната стена на каросерията, откъдето можеше да гледа през квадратното прозорче.

Шофьорът беше висок мъж с необикновена кожа — грапава и сивкаво-зелена. Имаше нос като на Боклучко, но почти нямаше брадичка, тъй че приличаше на възрастен папагал. Беше толкова висок, че трябваше да се извива над волана като папраторово листо.

До него седяха две малки момичета. Едната имаше гъста, вълниста бяла коса — не, беше с цвят на платина — а другата беше с две дебели като въжета плитки, с гривни и красиви зъби. Дебеланкото седеше до нея и говореше разпалено. Шофьорът изглежда въобще не обръщащ внимание на разговора.

Хорти беше малко замаян, но не можеше и да се каже, че се чувстваше зле. Всичко беше вълнуващо, като в сън. Той се върна назад в каросерията на камиона и си легна с глава върху якето на дебеланкото. Веднага се изправи и порови сред наредените в камиона стоки, докато ръката му не напипа дълъг топ брезент. Той се придвижи по протежението му и накрая откри своята книжна кесия. После отново си легна; беше отпуснал свободно лявата си ръка върху корема си, а дясната държеше в кесията, с показалеца и кутрето сложени между носа и брадичката на Боклучко. Той заспа.

* * *

Когато отново се събуди, камионът беше спрял. Сънливите му очи се свиха от дразнеща, ярка светлина — червено и оранжево, зелено и синьо, а зад тях — ослепително златно-жълто.

Той надигна глава, като премигваше, и различи светлините на неоновите реклами, окачени на един массивен стълб: ДВАЙСЕТ ВИДА СЛАДОЛЕД, ХИЖИ ПОД НАЕМ, БЪРЗА ЗАКУСКА. Златните лъчи идваха от прожектори над работната площ на една бензиностанция. Зад камиона на дебеланкото се бяха наредили три тира. Ремаркето на един от тях беше изработено от лъскава неръждаема стомана и беше много красива гледка под светлините.

— Събуди ли се, хлапе?

— Ъ... здрави! Да.

— Мислим да похапнем. Хайде.

Хорти сковано се изправи на колене и каза:

— Нямам никакви пари.

— Много важно — каза дебеланкото. — Хайде.

Той подхвана Хорти здраво под мишницата, за да му помогне да слезе. Някакъв джубокс надвикиваше стържещия звук на бензинова помпа, а сгурята под краката им скърцаше приятно.

— Как се казваш? — попита Хорти.

— Викат ми Хавана — отвърна дебеланкото. — Никога не съм ходил там. Заради пурите е.

— Аз се казвам Хорти Блуэт.

— Ще променим това.

Шофьорът и двете момичета ги чакаха при вратата на някакъв ресторант. Хорти едва успя да им хвърли един поглед и те вкупом влязоха вътре и се наредиха на една дълга маса. Хорти седна между шофьора и среброкосото момиче. Другото, онова с тъмнокосите плитки, се настани на следващото място, а Хавана, дебеланкото, седна най-накрая.

Хорти огледа първо шофьора — в един и същ напрегнат миг той поглеждаше, пулеше се и извръщаше очи. Провисналата кожа на шофьора действително беше сивозелена, суха, отпусната и грапава.

Торбичките под очите му бяха червени и изглеждаха като обгорени, а провисналата му долна устна разкриваше дълги бели долни резци. Китките му имаха същата отпусната, сивкаво-зелена кожа отгоре, макар че пръстите му бяха нормални. Бяха дълги и с идеален маникюр.

— Това е Солум (Б.пр.: Непреводима игра на думи — *solum* /от лат./ означава трансформираната почва или материя, която покрива „оригиналната“ материя. / В геологията — първични и вторични утаечни или др. пластове. / Също така според английското произношение се получава частична омонимия със *solemn* — сериозен, тържествен, и *solus* — самотен.) — Хавана се беше надвесил напред над масата и говореше през двете момичета. — Той е Човекът-Алигатор и най-грозното човешко същество в плен.

Той сигурно беше прочел мисълта на Хорти, че Солум може да се обиди от това определение, понеже добави:

— Той е глух. Не знае какво става.

— Аз съм Бъни (Б.пр.: *bunny* /англ./ — зайче.) — обади се момичето до него. Тя беше пълничка — не дебела като Хавана, а закръглена — като обемист, опънат балон. Кожата и имаше цвят на плът и кръв — цялата розова, без нито следа от жълто. Косата и беше бяла като памук, но лъскава, а очите и — удивително рубинено-червени, като на белите зайци. Имаше изключително тънък гласец и направо свръхзвуков кикот, който в момента беше пуснala в действие. Както бяха седнали, главите им се намираха на еднаква височина, но в действителност тя едва му стигаше до рамото. Тялото и беше несъразмерно единствено поради факта, че имаше дълъг торс и къси крака. — А това е Зена.

Хорти насочи поглед право към нея и проглътна. Тя беше най-красивото малко произведение на изкуството, което бе виждал през живота си. Тъмната и коса блестеше, блестяха и очите и, а главата и бе изваяна с нежност и съвършенство, гладка от слепоочията до бузите и заоблена към брадичката. Кожата и притежаваше онази наститена, свежа руменина, подобна на розовите нюанси помежду венчелистчетата на розите. Червилото и беше тъмно, почти кафениково-червено. То, заедно с тъмния и тен, караха очите и да изглеждат като два бели фара. Носеше рокля с широка яка, оголяща част от раменете и, и деколте, което стигаше почти до кръста и. Това деколте беше поводът Хорти за пръв път да се замисли, че тези деца —

Хавана, Бъни и Зена — въобще не са деца. Бъни беше по момичешки, бебешки закръглена, както би могло да бъде дори едно четиригодишно момиченце — или момченце. Зена обаче имаше гърди — истински, стегнати, плътни, обособени гърди. Той погледна тях и после трите дребни физиономии, като че ли лицата, които бе видял преди, бяха изчезнали и на тяхно място се бяха появили нови. Начетеното, самоуверено говорене на Хавана и пурите му бяха белезите за неговата зряла възраст, а албиноската Бъни положително щеше всеки момент да покаже такива признания.

— Няма да ви казвам неговото име — рече Хавана. — Той смята да придобие ново, като за отсега нататък. Нали така, хлапе?

— Ами — започна Хорти, който все още се бореше с предизвиканата от тези хора необикновена промяна на стойностното им положение в неговото съзнание. — Ами, сигурно.

— Готин е — каза Бъни. — Знаеш ли това, хлапе? — Тя се изкикоти с нейния почти недоловим за слуха смях. — Ти си готин.

Хорти откри, че отново се е загледал в гърдите на Зена и бузите му пламнаха.

— Не се закачай с него — каза Зена.

Тя за пръв път проговори... Един от най-ранните спомени на Хорти беше един папур, който беше видял на брега на една крайморска рекичка. По онова време той беше съвсем малък, едва проходил, и тъмнокафявият цилиндър на папура, крепящ се на сухото си, жълто стъбло, му се беше сторил твърдо и крехко нещо. Без да го откъсва, той беше прокарал пръсти надолу по цялата му дължина и фактът, че се бе оказало не изсъхнало дърво, а кадифе, бе шокиращо откритие за него. Сега, когато чу гласа на Зена за пръв път, той изпита такъв шок.

При тях се домъкна готвачът — младеж с бледо лице, уморена усмивка и весели бръчици около очите и носа. Той явно не бе изненадан при вида на джуджетата и страшния зеленокож Солум.

— Здрави, Хавана. Да не би да се установявате тук, а, момчета?

— Чак след около шест седмици. Тръгнали сме за Елтънвил. Ще издоим Щатския Панаир и се връщаме. Отиваме с цял куп реквизит и декори. Един сандвич със сирене за очарователната личност там. Какво ще обичате, дами?

— Бъркани яйца върху препечен ръжен хляб — каза Бъни.

Зена рече:

— Изпържи малко бекон, докато почти прегори...

— ...и го нарежи върху малко фъстъчено масло, намазано на пълнозърнест хляб. Спомням си, принцесо — ухили се готовачът. — Ати, Хавана?

— Пържола. За теб също, а? — попита той Хорти. — Не, той не може да си я нареже. Счукано говеждо филе, и ще те застрелям, ако го панираш. С грах и пюре.

Готовачът направи кръгче с палеца и показалеца си и отиде да изпълни поръчката.

Хорти плахо попита:

— Вие от някой цирк ли сте?

— Панаир — отвърна Хавана.

Зена се усмихна на изражението му. Това му замая главата.

— Панаир. (Б.пр.: Тук става въпрос за по-старото значение на понятието, т.е. пътуващо увеселително шоу, което включва странични атракции, въртележки, състезания, игри и т.н.) Нали знаеш. Боли ли те ръката?

— Не много.

— Това е нетърпимо — избухна Хавана. — Трябва да го видите.

— Той протегна дясната си ръка към пръстите на неговата лява и направи движение, като че ли трошеше бисквити. — Човек.

— Ще оправим това. Как ще ти викаме? — попита Бъни.

— Дайте първо да решим какво ще прави той — обади се Хавана. — Човекоядецът трябва да остане доволен.

— Относно онези мравки — каза Бъни, — можеш ли да ядеш и плужеци, скакалци и такива разни? — Тя го попита направо, и този път не се изкиска.

— Не! — Гласът на Хорти прозвуча едновременно с този на Хавана:

— Вече го питах. Това отпада, Бъни. Човекоядецът и без това не обича да използва главояди.

Бъни каза със съжаление в гласа:

— В никой панаир досега не е имало джудже-главояд. Щеше да бъде голям номер.

— Какво значи главояд? — попита Хорти.

— Той иска да знае какво е главояд.

гълтач поглъщател гадинар чревоугадник твароугодник

— Нищо особено приятно — каза Зена. — Това е човек, който яде всякакви гадни неща и откъсва със зъби главите на живи пилета и зайци.

— Не мисля, че имам желание да правя такива неща.

Хорти беше толкова сериозен, че трите джуджета избухнаха в пронизителен смях. Хорти ги погледна, един след друг, и разбра, че те се смеят със, а не на него, затова и той се засмя. Отново в него се надигна онова чувство за топлина и сърдечност. Тези хора правеха всичко толкова лесно и просто. Те като че ли разбираха, че той може да е малко по-различен от останалите хора и това да е в реда на нещата. Хавана очевидно им беше казал всичко за него и те бяха готови да му помогнат.

— Казах ви — рече Хавана, — той пее като ангел. Никога не съм слушал нещо подобно. Почакайте само да го чуете.

— Свириш ли на нещо? — попита Бъни. — Зена, можеш ли да го научиш да свири на китара?

— Не и с тази лява ръка — отбеляза Хавана.

— Стига! — извика Зена. — Вие всъщност кога решихте, че той ще работи с нас?

Хавана безпомощно отвори уста. Бъни започна:

— О... аз си помислих...

А Хорти закова поглед в Зена. Нима щяха в един и същи миг да му дадат всичко и да му го отнемат?

— О, дечко, не ме гледай така — каза Зена. — Ще ме разкъсаш с поглед... — Въпреки болката в душата си той отново докосна гласа и с върховете на пръстите си. Тя каза:

— Дете, за теб бих направила всичко на този свят. Само че... трябва да бъде нещо хубаво. Не знам дали това е хубаво.

— Разбира се, че е — изсмя се Хавана. — Ами къде ще яде? Кой ще го приюти? Слушай, след всичко, което е преживял, той заслужава да му се даде шанс. Какъв е проблемът, Зен? Човекоядецът ли?

— Мога да се оправя с Човекоядеца — каза тя. По някакъв начин Хорти усети, че в тези думи се крие причината, която караше останалите да очакват и да се съобразяват с решението на Зена. — Виж, Хавана — продължи тя, — в неговата възраст това, което му се случва, определя какъв ще стане той, когато порастне. За нас панаирът е чудесно място. Той е наш дом. Той е единственото място, където

можем да бъдем истинските ние и да ни харесва. Но какво ще бъде той за него, като израства в него? Това не е живот, подходящ за едно дете.

— Говориш така, все едно в един панаир няма нищо друго, освен джуджета и уроди.

— В известен смисъл е така — промърмори тя. — Съжалявам — добави после. — Не биваше да казвам това. Нещо не мога да мисля ясно тази вечер. Има нещо... — Тя разтърси рамене. — Не знам. Но не смяtam, че идеята е добра.

Бъни и Хавана се спогледаха. Хавана безпомощно вдигна рамене. И Хорти беше безпомощен. Очите му пареха и той каза:

— Ей.

— О, хлапе, недей.

— Хей! — изляя Хавана. — Хванете го! Ще припадне!

Хорти изведенъж пребледня и лицето му се изкриви от болка. Зена стана и го подхвани с ръка.

— Лошо ли ти е, слънчице? Ръката ти ли?

Хорти задъхан поклати глава.

— Боклучко — прошепна той и изхриптя, все едно някой му беше стиснал гръкляна. Той посочи към вратата с превързаната си ръка. — Камиона — гласът му пресекваше. — Вътре... Боклучко... ох, камиона!

Джуджетата се спогледаха, после Хавана скочи от стола си, изтича до Солум и разтърси ръката му. Започна бързо да жестикулира, като посочи навън, завъртя въображаем волан и кимна към вратата.

С удивителна бързина едрият мъж се измъкна през вратата и изчезна. Останалите го последваха. Когато Хорти и джуджетата излязоха навън, Солум вече беше стигнал до камиона. Той подскочи като котка край кабината, хвърляйки бърз поглед вътре, и с още два скока се озова при каросерията и вътре в нея. Последваха няколко тъпи удара и Солум се появи с някакъв парцалив мъж, овесен на разноцветните му ръце. Крадецът се съпротивляваше, но когато златните лъчи осветиха лицето на Солум, той нададе такъв дрезгав вой, който сигурно се бе чул ясно на половин километър разстояние. Солум го хвърли на сгурията. Мъжът се приземи тежко по гръб и остана да лежи там изплашен до смърт, като се гърчеше и се бореше да вкара обратно въздух в застиналите си от ужас дробове.

Хавна захвърли угарката от пурата си и се спусна върху проснатата по очи фигура, грубо претърсвайки джобовете. Измърмори нещо нецензурно, после каза:

— Я вижте — новите ни супени лъжици и четири пудриери, и едно червило и... ах ти, малък кокошкарин! — изрева той на мъжа, който не беше едър, но все пак бе почти три пъти колкото него. Мъжът трепна, като че ли се канеше да събори Хавана от себе си. Солум начаса се надвеси над него и го фрасна по лицето с огромната си ръка. Мъжът отново изкрешя и този път наистина рязко се надигна и запрати Хавана във въздуха. Само че не за да се бие, а, разреван и треперещ от страх, да избяга от призрака Солум. Той потъна в мрака отвъд магистралата заедно със Солум, който го следваше по петите.

Хорти отиде до каросерията и плахо попита Хавана:

— Би ли потърсил моя багаж?

— Онази стара книжна кесия? Разбира се.

Хавана се качи в каросерията, след миг се появи отново с кесията и я подаде на Хорти.

Армънд беше стъпкал Боклучко особено старателно и вдъхновено — беше откъснал главата на човечето от останалата част, сплесквайки я така, че всичко, което Хорти успя да спаси, бе лицето. Сега обаче разрушението беше пълно.

— Ей — промълви Хорти. — Боклучко. Целият е смазан. — Той извади двете части на разполовеното грозно лице. Носът беше разбит на едър прах от папие-маше (Б.пр.: Papier-mache /фр./ — материал, направен от хартиена каша, примесена с клей, лепила и др., който лесно се моделира, докато е влажен и, след като изсъхне, става твърд и устойчив.), а лицето беше разцепено на две — едно голямо парче и едно малко. Във всяко от тях блестеше по едно око. — Хей — отново каза Хорти, като се опитваше с една ръка да ги съедини.

Хавана, зает да събира плячката, каза през рамо:

— Направо е срамота, хлапе. Той тип май се е опрял с коляно върху куклата ти, докато е ровил из нещата ни. — Той хвърли в кабината необичайната колекция от покупки, а Хорти отново опакова Боклучко. — Хайде да се връщаме вътре. Яденето сигурно ни чака.

— Ами Солум? — попита Хорти.

— Ще дойде.

Хорти внезапно осъзна, че тъмните очи на Зена са приковани в него. Той замалко да и заговори, не знаеше какво да каже, изчерви се от смущение и влезе в ресторанта. Този път Зена седна до него. Тя се пресегна през него, за да вземе солница, и прошепна:

— Как разбра, че има някой в камиона?

Хорти остави кесията в скута си и забеляза, че тя я гледа.

— О — рече тя. А после бавно, със съвсем различен тон:

— Оо-о.

Той нямаше отговор за нейния въпрос, но изведнъж разбра, че такъв не му е нужен. Поне засега.

— Откъде разбра, че там има някой? — попита Хавана, зает с една бутилка кетчуп.

Хорти понечи да отговори, но Зена го прекъсна:

— Промених си решението — внезапно каза тя. — Смятам, че панаирът ще е повече от полза за хлапето, отколкото ще му навреди. По-добре така, отколкото да остане на улицата.

— Чудесно. — Хавана остави бутилката и засия. Бъни плесна с ръце:

— Браво, Зен! Знаех си, че ще видиш добрите страни.

Хавана прибави:

— Аз също. Аз... виждам и нещо друго. — Той посочи.

— Кафеварка? — глуповато предположи Бъни. — Тостер?

— Огледалото, глупачке. Ще погледнете ли? — Той се наклони съвсем близо до Хорти, сложи ръка на главата му и додели лицата им със Зена едно до друго. Отраженията ги погледнаха — дребни лица, и двете мургави, и двете тъмнооки, овални, тъмнокоси. Ако Хорти беше с червило и плитки, физиономията му щеше да се отличава от тази на Зена. Но съвсем мъничко.

— Твоят отдавна изгубен брат! — ахна Бъни.

— Моята братовчедка — наистина имам предвид братовчедка — каза Зена. — Вижте, в моята част от фургона има две легла... стига си дърдорила, Бъни. Достатъчно съм голяма, за да му бъда майка и освен това... о, мълквай. Не. Това е идеалният начин. Човекоядецът никога не бива да узнае кой е той. Зависи от вас двамата.

— Ние нищо няма да кажем — рече Хавана.

Солум продължи да яде.

Хорти попита:

— Кой е Човекоядецът?

— Шефът — каза Бъни — Той преди е бил лекар. Ще ти излекува ръката.

Очите на Зена се взираха в нещо, което не беше в стаята.

— Той мрази хората — рече тя. — Всички хора.

Хорти се уплаши. За пръв път, откакто беше в компанията на тези странни хора, той усети, че би могло да съществува нещо, от което да го е страх. Зена докосна ръката му с разбиране:

— Не се страхувай. Омразата му няма да те нарани.

* * *

Пристигнаха в панаира малко преди изгрев слънце, през онази част от утрото, когато далечните хълмове точно бяха започнали да се отделят от бледнеещото небе.

За Хорти всичко беше вълнуващо и тайнствено. Не само, че беше срещнал тези хора — предстояха му още вълнуващи и тайнствени неща, начинът, по който да ги предизвика, играта, която да играе, репликите, които никога не бива да забравя. А сега, по изгрев слънце, самият панаир. Широката мъглива улица, покрита с талаш, изльчваше едва доловимо сияние помежду редовете сергии и реклами платформи. На едно място червена неонова лампа превръщаше настъпващата зора в призрачни, безредни лъчи светлина, на друго се извисяваше костеливият силует на една от въртележките, с жадно устремени нагоре железни пръсти. Имаше звуци — сънливи, тревожни, далечни звуци. Навред миришеше на влажна пръст, пуканки, пот и ухайни екзотични торове.

Камионът се провря зад западната редица сергии по централната алея и спря до една дълга къща-фургон с врати от двета края.

— У дома — прозя се Бъни. Този път Хорти се возеше отпред с момичетата, а Хавана се беше свил в каросерията. — Ти слизай. Тичай, бързо. Направо в онзи вход. Човекоядецът спи, а друг никой няма да те види. Когато излезеш оттук, ще си съвсем друг. Тогава ще отидем да ти излекуват ръката.

Хорти застана на стъпалото на кабината, огледа се, после се стрелна към вратата на фургона и се вмъкна вътре. Там беше тъмно. Той застана на безопасно разстояние от вратата и изчака Зена да влезе, да я затвори и да дръпне завесите на прозорчетата, преди да запали лампата.

Светлината му се стори много ярка. Хорти се бе озовал в малка квадратна стаичка. Имаше по една тясна кушетка до две от стените, компактна кухничка в един ъгъл и нещо като тоалетна в срещуположния.

— Така — каза Зена, — сега си съблечи дрехите.

— Всичките ли?

— Разбира се, че всичките. — Тя видя сконфузената му физиономия и се засмя. — Слушай, дечко. Ще ти кажа нещо за нас, малките хора. Ъм... на колко години беше, казваш?

— Почти на девет.

— Е, ще се опитам. Обикновените възрастни хора много внимават да не се виждат, когато са без дрехи. Разбирамо или не, те са такива, тъй като жените и мъжете много се различават, когато пораснат. Повече от момчетата и момичетата. Е, джуджетата в повечето отношения си остават като децата цял живот, с изключение може би на няколко години. Тъй че мнозина от нас не си усложняват живота с неща от този род. Колкото за нас двамата, и ние можем още сега да се разберем, че това е без значение. На първо място, никой освен нас с Бъни и Хавана не знае, че ти си момче. На второ, тази стаичка просто е прекалено тясна за двама души, които се навеждат, свиват и крият един от друг заради нещо, което не е от значение. Разбираш ли?

— Май да.

Тя му помогна да си свали дрехите и той започна старателното си обучение как да бъде външно жена.

— Кажи ми, Хорти — започна тя, докато ровеше в едно подредено чекмедже, за да му намери дрехи. — Какво е това в кесията?

— Боклучко. Той е човече в кутия. Имам предвид, беше такъв. Армънд го смаза — вече ти казах. После човекът в камиона го смаза още повече.

— Може ли да го видя?

Докато се бореше с чифт нейни чорапогащи, той кимна към едната кушетка.

— Давай.

Тя извади съдраните парчета папие-маше.

— Две от тях! — избухна тя. Обърна се към Хорти и го изгледа така, все едно той беше станал яркочервен, или пък му бяха поникнали заешки уши.

— Две! — възклика тя отново. — Мислех, че съм видяла само едно там в ресторанта. Наистина ли са твои? И двете?

— Това са очите на Боклучко — обясни той.

— Откъде се появи Боклучко?

— Получих го, преди да ме осиновят. Един полицай ме е намерил, когато съм бил бебе. Настанили са ме в Дом. Там ми дадоха Боклучко. Аз май никога не съм имал приятели.

— И Боклучко остана с теб — виж, нека да ти помогна — Боклучко оттогава е с теб?

— Да. Трябваше.

— Защо трябваше?

— Как се закопчава това?

Зена възпря импулсивното си желание да го заклеши в един ъгъл и да го държи там, докато не извлече от него информацията.

— Относно Боклучко — търпеливо каза тя.

— А. Ами, просто трябваше той да е близо до мен. Не, не близо до мен. Можех да се отдалеча на голямо разстояние, стига Боклучко да е добре. Имам предвид, стига да си остава мой. В смисъл, че можех да не го виждам даже цяла година и всичко бе наред, но ако някой го преместеше, аз разбирах, и ако някой го наранеше, мен също ме болеше. Разбираш ли?

— Появрай ми, разбирам — каза Зена за негова изненада. Хорти отново почувства онova сладко радостно усещане. Тези хора като че ли така добре разбираха всичко.

Хорти каза:

— Мислех си, че всеки си има нещо такова. Нещо, заради което ще се разболее, ако го загуби. Дори никога не съм се сещал да попитам някого за такова нещо. А после Армънд започна да се заяжда с мен заради Боклучко. Имаше навика да скрива Боклучко, за да ме ядоса. Веднъж го беше сложил в един боклучийски камион. Толкова ми призля, че трябваше да викат лекар. Не спирах да крещя за Бокулучко, докато докторът не каза на Армънд, че ако не ми върне тоя Боклучко, ще умра. Каза, че било фик-нещо си. Сация.

— Фиксация. (Б.пр.: Частично спиране на емоционалното развитие; болезнено съсредоточаване върху нещо /псих./) Знам каква е обичайната практика — усмихна се Зена.

— Армънд, той беше луд, но трябваше да го направи. Тъй че в крайна сметка му писна да ми прави номера с Боклучко. Сложи го на последния рафт в килерчето и съвсем забрави за него.

— Изглеждаш като същинска принцеса от приказките — възторжено каза Зена. Тя сложи ръце на раменете му и го погледна

сериозно в очите. — Слушай, Хорти. Това е много важно. Става въпрос за Човекоядеца. След малко ще се срећнеш с него, а на мен ми се налага да му разкажа една лъжа — една опашата лъжа. А ти трябва да ми помогнеш. Той просто трябва да ни повярва, иначе няма да можеш да останеш с нас.

— Аз имам страшно добра памет — с готовност каза Хорти. — Мога да запомня всичко, което поискам. Само ми кажи.

— Добре. — Тя затвори очи за момент, като мислеше усилено. — Аз бях сираче — започна тя след малко. — Отидох да живея с моята леля Джо. След като разбрах, че ще остана джудже, избягах с един панаир. Бях там няколко години, после ме видя Човекоядецът и аз дойдох да работя за него. Така... — тя облиза устните си. — Леля Джо се омъжи повторно и роди две деца. Първото умря, а второто си ти. Когато откри, че и ти си джудже, тя започна да се отнася много зле с теб. Затова ти избяга. Известно време работи в един летен театър. Един от сценичните работници — дърводелецът — те хареса. Снощи те хвана, заведе те в склада за дърва и ти стори нещо ужасно — толкова ужасно, че даже не можеш да говориш за това. Разбираш ли? Ако те попита нещо за това, просто се разплачи. Запомни ли всичко?

— Разбира се — небрежно отвърна Хорти. — Кое е моето легло? Зена се намръщи.

— Миличък, това е ужасно важно. Трябва да запомниш абсолютно всяка моя дума.

— О, запомних — рече Хорти и за нейно явно изумление той издекламира всичко, което тя бе казала, дума по дума.

— Божичко! — възклика тя и го целуна. Той се изчерви. — Ти определено си схватлив ученик! Това е чудесно. Добре тогава. Ти си на деветнайсет години и се казваш Хортънс. (Това е в случай, че един ден чуеш някой да казва „Хорти“ и Човекоядецът те види да се оглеждаш.) Но всички ти викат Дечко. Става ли?

— Деветнайсет и Хортънс и Дечко. Ъ-хъ.

— Добре. Голяма работа си, слънчице. Съжалявам, че те натоварвам с толкова много неща наведнъж! Сега, това да си остане само между нас. Първо, ти никога, ама никога не бива да позволяваш на Човекоядеца да разбере за Боклучко. Ще му намерим място тук и не искам повече никога да говориш за него, освен когато си само с мен. Обещаваш ли?

Хорти кимна с широко отворени очи:

— Ъхъ.

— Добре. И още нещо, също толкова важно. Човекоядецът ще излекува ръката ти. Не се тревожи — той е добър доктор. Аз обаче искам, ако можеш и без той да те забележи, да събaryaш към мен всяко парченце стар бинт, всяко късче памук, който той използва. Не искам нито капка твоя кръв да остане във фургона му, разбираш ли? Нито капчица. Аз ще му предложа да измия вместо него — той ще се зарадва, той мрази да прави това — и ти ще ми помогнеш, колкото можеш. Ясно ли е?

Хорти обеща. Точно тогава на вратата потропаха Бъни и Хавана. Хорти излезе пръв, като държеше болната си ръка зад гърба. Те го нарекоха Зена и Зена със смях излезе и направи пирует, докато те се кискаха на Хорти. Хавана изпусна пурата си и каза:

— Хей.

— Зен, той е красив! — извика Бъни.

Зена вдигна малкия си показалец:

— Тя е красива, и да не сте посмели да забравите това.

— Чувствам се адски особено — каза Хорти и повдигна полата си.

— Откъде, за бога, дойде тази коса?

— Малко плитки от перука. Харесват ли ви?

— Ами роклята?

— Купих си я и така и не я облякох — каза Зена. — Няма да пасне на увеличението на бюста ми... Хайде, деца. Да отидем да събудим Човекоядеца.

Те тръгнаха между фургоните.

— Ходи с по-малки стъпки — каза Зена. — Така е по-добре. Помниш ли всичко?

— О, разбира се.

— Добро... добро момиче, Дечко. И ако те попита нещо и ти не знаеш, просто се усмихни. Или се разплачи. Аз съм с теб.

Един дълъг сребрист фургон беше паркиран до палатка, на която бе закачен ярко оцветен плакат на мъж с цилиндър. Той имаше дълги заострени мустаци и от очите му излизаха зигзагообразни светковици. Отдолу с пламтящи букви бе изписана легендата:

КАКВО МИСЛИШ? МЕФИСТОФЕЛ ЗНАЕ.

— Името му не е Мефистофел — каза Бъни. — Казва се Монетър. Бил е доктор, преди да стане панаирджия. Всички го наричат Човекоядеца. Той няма нищо против.

Хавана почука на вратата.

— Хей, Човекоядецо! Цял следобед ли смяташ да спиш?

— Уолнен си — изръмжа един глас от сребристия фургон.

— Добре — небрежно каза Хавана. — Хайде излез и виж какво имаме.

— Не и ако ми искаш чек за това — отвърна сънливият глас. Отвътре се чу раздвижване. Бъни избута Хорти близо до вратата и махна на Зена да се скрие. Зена се прилепи до стената на фургона.

Вратата се отвори. Мъжът, който застана на прага, беше висок, мъртвешки блед, с хълтнали бузи и издължена, синкова челюст. На слабата утринна светлина очите му изглеждаха просто като дълбоки една педя черни хълтини в главата му.

— Какво има?

Бъни посочи към Хорти.

— Човекоядецо, кой е това?

— Кой е това? — Той се вгледа. — Зена, разбира се. Добро утро, Зена — тонът му изведнъж стана вежлив.

— Добро утро — разсмя се Зена и се появи с танцова стъпка иззад вратата.

Човекоядецът втренчено загледа ту Зена, ту Хорти.

— Ох, горката ми банкова сметка — рече той. — Сестри. И ако не я взема на работа, ти ще напуснеш. И Хавана и Бъни ще напуснат.

— Направо ни четеш мислите — каза Хавана и смушка с лакът Хорти.

— Как се казваш, малка сестричке?

— Татко ми ме нарече Хортънс — издекламира Хорти, — но всички ми викат Дечко.

— Не ги обвинявам — меко каза Човекоядецът. — Ще ти кажа сега какво мисля, Дечко. Мисля, че лъжеш. Омитай се оттук, а ако на вас, останалите, това не ви харесва, можете да си тръгнете с нея. Ако в

единайсет тази сутрин не видя никого от вас на централната алея, ще знам какво сте решили. — Той затвори вратата леко, но категорично.

— О, ето на! — рече Хорти.

— Всичко е наред — ухили се Хавана. — Той не говори сериозно. Уволнява всички почти всеки ден. Когато наистина реши да изгони някого, той му плаща. Хайде, Зен, иди го викни.

Зена забарабани с кокалчетата на пръстите си по алуминиевата врата.

— Господин Човекоядецо! — пропя тя.

— Изчислявам ви заплатите — долетя глас отвътре.

— О-оу — отбеляза Хавана.

— Моля те. Само за минутка — извика Зена.

Вратата отново се отвори. Едната ръка на Човекоядеца беше пълна с пари.

— Е?

Хорти чу как Бъни си мърмореше:

— Лъжи добре, Зен. Лъжи добре!

Зена кимна на Хорти. Той неуверено пристъпи напред.

— Дечко, покажи му ръката си.

Хорти протегна пострадалата си ръка. Зена разви една по една прашните, окървавени носни кърпи. Най-вътрешната беше здраво залепнала. Хорти изхленчи, когато Зена се зае с нея. И така се виждаше достатъчно добре за опитното око на Човекоядеца, че три от пръстите изобщо липсваха, а останалата част от ръката беше в лошо състояние.

— Как, за бога, си направила такова нещо, момиче? — изрева той. Хорти уплашено отстъпи назад.

— Дечко, я иди там при Хавана, а?

Хорти с облекчение се оттегли назад. Зена заговори бързо и тихо. Той долавяше само част от думите и. „Ужасен шок, Човекоядецо. Не и напомняй за това, никога... дърводелеца... и я завел в работилницата си... когато тя... и ръката и в менгемето.“

— Нищо чудно, че мразя хората — изръмжа Човекодецът. Той я попита нещо.

— Не — отвърна Зена. — Избягала е, но ръката и...

— Ела тук, Дечко — каза Човекоядеца. Лицето му заслужаваше да се види. Гласът му плющеше като камшик и като че ли излизаше

през ноздрите му, които изведнъж се бяха превърнали от извяни цепнатини в изути, кръгли дупки. Хорти пребледня.

Хавана леко го побутна.

— Върви, Дечко. Той не е луд. Жал му е за теб. Върви!

Хорти бавно се приближи и боязливо се качи на стъпалото.

— Влез тук вътре.

— Доскоро — извика Хавана. Двамата с Бъни се обърнаха. Докато вратата се затваряше зад него и Зена, Хорти погледна назад и видя Бъни и Хавана тържествено да си стискат ръцете.

— Седни там — каза Човекоядецът.

Отвътре фургонът беше изненадващо просторен. Срещу лицевата стена имаше легло с дръпната донякъде завеса. Имаше подредена кухничка, душ, сейф, голяма маса, шкафове и повече книги, отколкото човек изобщо можеше да си представи, че биха се побрали в такова помещение.

— Боли ли те? — промърмори Зена.

— Не много.

— Не се притеснявай за това — изръмжа Човекоядецът. Той сложи на масата спирт, памук и лекарство за подкожни инжекции. — Ще ти кажа какво ще направя. (Просто за да се различавам от другите доктори.) Ще блокирам нерва на цялата ти ръка. Когато ти забия иглата, ще те заболи, все едно те е ужилила пчела. После ще усещаш ръката си много особено, като че ли тя е балон, който се надува. След това ще я почистя тая ръка. Няма да боли.

Хорти му се усмихна. Имаше нещо у този човек, с неговите заплашителни промени на гласа и коварните му шаги, с неговата доброта и жестокия му ореол — имаше нещо, което силно привличаше момчето. Имаше доброта като тази на Кей — малката Кей, която не намери нищо лошо в това, че той яде мравки. Имаше и жестокост като на Армънд Блуэт. Ако не друго, Човекоядецът щеше да служи на Хорти за връзка с миналото — поне за известно време.

— Давайте — каза Хорти.

— Добро момиче.

Човекоядецът се хвани за работа. Зена наблюдаваше като омагьосана, като ловко отместваше неща, които му пречеха, стараеща се да направи всичко по-удобно за него. Той така се погълна от

работата си, че дори да бе имал още някакви въпроси за „Дечко“, той ги забрави.

Зена изчисти всичко след това.

* * *

Пиер Монетър беше завършил училище три дни преди да стане на шестнайсет, и медицински колеж на двайсет и една години. По време на най-обикновена апандиситна операция един човек умря в ръцете му, което не беше по вина на Piер Монетър.

Някой обаче — от ръководството на болницата — го обвини в некомпетентност. Монетър отиде при него да протестира и в крайна сметка разби ченето на въпросното лице. Незабавно му забраниха да стъпва в операционната зала и плъзнаха слухове, че причината е единствено апандиситната операция. Вместо да докаже на света онова, което той чувстваше, че се нуждае от доказване, той напусна болницата. После започна да пие. Демонстрираше пред света пиянството си така, както бе демонстрирал интелекта и професионалните си умения — открито и с гърдите напред, по дяволите отзивите. Отзовите за интелекта и професионализма му му бяха помогнали. Отзовите за пиянството му му бяха затворили всички врати.

Той преодоля пиянството си; алкохолизът не е болест, а симптом. Има два начина за справяне с него. Единият е да се излекува психичното разстройство, което го поражда. Другият е да се замести с някакъв друг симптом. Това беше начинът на Piер Монетър.

Той избра да презира хората, които го бяха отринали и се оставил да намрази и останалата част от човечеството, понеже то бе същото като онези хора.

Той се радваше на отвращението си. Построи си кула от омраза и застана отгоре и, за да се надсмива над света. Това му осигури цялата възвишеност, от която тогава се нуждаеше. Докато се занимаваше с това, той гладуваше, но тъй като богаташите се ценяха в света, на който той се подиграваше, той се радваше и на беднотията си. За известно време.

Ала човек с такова отношение е като дете с камшик — или цял народ с бойна армада. За известно време е достатъчно човек само да стои, огрян от слънцето, когато всички съвсем ясно могат да видят неговата сила. Скоро обаче камшикът трябва да засвисти и заплющи,

топовете да загърмят, човекът не може вече само да стои, той трябва да действа.

Известно време Пиер Монетър действаше с поддирни групировки. За него беше без значение коя е групировката, нито какво символизира, стига целта и да е да разрушат установената уредба на дадена общност. Той не се ограничаваше само с политика, а правеше всичко по силите си, за да излага модерно абстрактно изкуство в консервативни художествени галерии, поддържаше изпълнението на атонална музика от струнни квартети, сипаше екстракт от говежди бульон по масите във вегетариански ресторани и вършеше куп други глупави, дребни бунтарщни — всяка година самоцелни и намящи нищо общо с изкуство, музика или пък гастрономически табута.

Междувременно неговото отвращение от хората се хранеше от собствените си корени и настъпи момент, когато то не беше вече нито глупаво, нито дребнаво. Той отново се изправи пред липса на средства, с които да го изрази. Озлоблението му нарастваше, колкото повече му се износваха дрехите и го изхвърляха от поредното мръсно таванче. Той нито веднъж не хвърли вината върху себе си, чувствуващ се жертва на човечеството — хората, които бяха — съществен момент — по-низши от него. И той изведнъж получи това, което желаеше.

Трябаше да яде. В това бяха съсредоточени всичките му жълчни ненавистни чувства. Не можеше да избяга от това и известно време единственото средство да си набавя храна бе да се хване на някаква работа, която е от полза за дадена част от човечеството. Това го дразнеше, но не съществуваше друг начин да накара човечеството да му плаща за работата. Тъй че той навлезе в нов етап от медицинската си практика и получи работа в една биологическа лаборатория — правеше клетъчни анализи. Омразата му към хората не можеше да промени качествата на неговия буден, любознателен, интелигентен ум — той обичаше работата си, единствено мразейки факта, че тя облагодетелства хората — работодателите и техните клиенти, които бяха най-вече лекари и пациентите им.

Живееше в къща — бивша конюшня — в покрайнините на едно градче, където можеше да прави своите дълги самотни разходки в гората и да разсъждава над странните си мисли. Само човек, който от години съзнателно се е отвърнал от всичко човешко, би могъл да забележи онова, което той забеляза през един есенен следобед, и само

такъв човек би проявил любопитството да го изследва. Само човек с такава необичайна комбинация от професионализъм и способности като неговите би имал оборудването, нужно, за да го обясни. И със сигурност само такова чудовище за обществото можеше да го употреби като него.

Той видя две дървета.

Бяха дървета като всички други — млади, жизнени дъбове, преждевременно извити от някоя буря. Той никога не би обърнал особено внимание на нито едно от тях, ако ги бе видял поотделно, ако ще хиляда години всеки ден да минаваше покрай тях. Но той ги видя заедно. Погледът му се плъзна по тях, той повдигна вежди в израз на лека изненада и продължи пътя си. После се спря, върна се и се вторачи в тях. Изведнъж изсумтя, все едно някой го беше изритал, застана между дърветата — разстоянието помежду им беше около шест метра — и започна да се взира ту в едното, ту в другото.

Дърветата имаха еднакви размери. Всяко от тях имаше по един чворест основен клон, сочещ на север. Пъrvите вейки и на двата клона имаха извити резки по тях. Пъrvите листаци по основните клони и на двете дървета бяха с по пет листа.

Монетър се приближи още повече, местейки очи от дърво на дърво, нагоре и надолу по едното, после по другото.

Това, което видя, беше невъзможно. Законът за средните стойности допуска явление като две абсолютно еднакви дървета, но при астрономически малък шанс. Невъзможно беше подходящата дума за такава статистика.

Монетър протегна ръка и откъсна едно листо от пъrvото дърво, а от другото скъса неговия двойник.

Бяха абсолютно еднакви — жилки, форма, размери, структура.

Това бе достатъчно за Монетър. Той отново изсумтя, щателно огледа околността, за да запечата мястото в паметта си, и препусна презглава обратно към бараката си.

Занимава се с дъбовите листа до късно през нощта. Гледа ги през лупа, докато накрая го заболяха очите. Направи разтвори от всичко, което имаше в къщата — вино, захар, сол, малко фенол — и потопи в тях късчета от листата. Боядиса съответно други късчета с разредено мастило.

Когато на сутринта той ги занесе в лабораторията, това, което бе открил за тях, се потвърди десетократно. Количествен и качествен анализ, тестове за измерване на обема, температурата на горене и относителното тегло, спектограма и амплитуда на pH — стойностите бяха едни и същи. Тези две листа бяха невероятно и абсолютно еднакви.

През следващите месеци Монетър трескаво изследваше части от дърветата. Работните му микроскопи отчитаха същото нещо. Той придума шефа си да му даде да използва триста-степенния микроскоп, който лабораторията съхраняваше покрит със стъклена камбана. Резултатът беше същия. Дърветата бяха еднакви, и то не листо с листо, а клетка с клетка. Кора, камбий, (Б.пр.: Слой от образувателни клетки между кората и сърцевината на дърво.) сърцевина — едни и същи.

Собствените му неуморни опити го насочиха към следващата му стъпка. Той взимаше мострите си от дърветата след най-щателни измервания. Браздата от един „улов“ от кората на Дърво А се издълбаваше на Дърво Б с точност до милиметри. И един ден Монетър определи мястото по двете дървета, където щеше да дълбае, постави бургията си на дърво А и взе мостра от него, но докато я вадеше, счупи бургията и не можа да вземе мостра от другото дърво.

Той, разбира се, обвини бургията, оттам хората, които я бяха изработили и оттам всички хора, след което се разбесня из къщата си, за щастие в собствените си владения.

Ала когато на следващия ден отиде пак, той откри, че на Дърво Б имаше дупка точно на мястото, съответстващо на нареза на Дърво А.

Той застана с пръсти върху необяснимата дупка и дълго време дейният му мозък беше напълно спрятан да работи. После той внимателно извади ножа си и издълба кръст в Дърво А, а на същото място в Дърво Б — триъгълник. Издълба ги дълбоки и ясни и отново се прибра, за да чете още от неразбираемите си книги за клетъчната структура.

Когато се върна в гората, и на двете дървета имаше кръстове.

Той направи още много опити. Дълбаеше различни фигури във всяко дърво. Боядисваше ги с цветни петънца.

Той откри, че външни пластове, като боя и заковани парчета дърво, оставаха непроменени. Всичко обаче, свързано със структурата

на дървото — издълбаване, драскотина, отрязване или дупка — се повтаряше от Дърво А на Дърво Б.

Дърво А беше оригиналът. Дърво Б беше нещо като... копие.

След две години работа по Дърво Б Пиер Монетър откри, с помощта на електронен микроскоп, че, даже без да се взима предвид функцията на точно копиране, Дърво Б беше различно. В ядрото на всяка клетка на Дърво Б имаше по една единствена гигантска молекула, сходна с въглеводородните ензими, която можеше да видоизменя елементите. Три клетки, отделени от кора или листна тъкан, след един час се заменяха с три нови. Изтощен, необикновеният ензим след това си „почиваше“ час-два и бавно започваше да се възстановява — всеки атом от съответния атом от заобикалящата го тъкан.

Даже в най-простия си вариант контролът на възстановяването на засегната тъкан е деликатна работа. Всеки биолог би могъл да опише съвсем ясно какво става, когато клетките започват да се възстановяват — какви метаболични фактори са налице, каква обмяна на кислород настъпва, колко бързо, с каква големина и с какво предназначение се развиват новите клетки. Те обаче не могат да ви кажат защо. Не могат да обяснят какво дава сигнала „Старт!“ на една полу-разрушена клетка, нито какво казва „стоп.“ Те знайат, че ракът се дължи на неправилно действие на този контролен механизъм, но не казват какво представлява този механизъм. Всичко това е вярно за нормалната тъкан.

Какво обаче, когато става въпрос за Дърво Б на Пиер Монетър? То никога не се възстановяваше нормално, а винаги копираше Дърво А. Издълбайте резка на някой клон от Дърво А. Отчупете съответстващия клон от Дърво Б и го занесете у дома си. За дванайсет до четиринайсет часа този клон ще свърши тежката работа да се видоизмени така, че да има издълбана резка. После ще спре „дейността“ си и ще си остане най-обикновено парче дърво. Тогава се върнете при Дърво Б и ще откриете нов, възстановен клон, и то с идеално издълбана резка в него.

Тук дори и опитът и професионалната ерудиция на Пиер Монетър не можеха да намерят изход от задънената улица. Клетъчната регенерация е една загадка. Клетъчното дублиране е крачка отвъд една

неразгадаема енигма. И все пак някъде, по някакъв начин това невероятно дублиране се контролираше и Монетър с настървение се захвана да открие как става това. Той бе дивак, който е чул радио и търси източника на сигнала. Беше куче, което чува стопанина си да крещи от мъка, понеже едно момиче му е написало в писмо, че не го обича. Той виждаше резултата се опитваше да открие причината — без подходящи средства и без способността да я проумее, даже и да му я поднесяха на тепсия.

Един пожар направи това вместо него.

Неколцината, които го познаваха по физиономия — никой не го познаваше по друг начин — се изумиха, че той се присъедини към доброволците-пожарниари онази есен, когато хълмовете бяха забулени в пушека от пламъците, които вятърът, подобно на ездач с камшик, пришпорваше във всички посоки. Години наред след това се разправяше легендата за слабичкия мъж, който се борил с пожара така, все едно с това щял да избави душата си от ада. Разказваха как са пресекли новия фронт на пожара и как слабичкият мъж заплашил горския стражар, че ще го убие, ако не премести ограничителната линия на пожара със стотина метра по на север, откъдето е била планирана. Слабичкият мъж влезе в историята с битката си с насрещния огън, поливайки го със собствената си пот, за да го задържи настрата от един определен участък от гората. А когато пожарът се приближи до границата на насрещния огън и мъжете се разпръснаха и побягнаха, слабичкият мъж не хукна заедно с тях, а остана, приклекнал в димящия мъх между два млади дъба, с брадва и лопата в окървавените си ръце и огън в очите, по-горещ от всеки пламък, някога докосвал дърво. Те видяха всичко това...

Те не видяха как Дърво Б затрепери. Техните очи не гледаха заедно с очите на Монетър, за да се взират през горещината, дима и мъгливия облак, надвиснал от изтощение пред погледа му. Не бяха там да видят как ученият протяга умствените си пипала, за да сграбчат факта, че разтърсването на Дърво Б е точно съгласувано с пламъците, бушуващи сред едно сечище на петнайсетина метра от него.

Той го наблюдаваше със зачервени очи. Пламъците облизваха каменистото сечище, и дървото се разтърсваше. Пламъците теглеха пръстта като ураган, който развява нечия коса, и когато огънят затрептя и се устреми нагоре, Дърво Б остана неподвижно. Когато

обаче вихрена вълна от студен въздух нахлу, за да запълни създадения от горещината вакуум, последвана от пълзящите по земята пламъци, дървото се разтресе и настърхна, залюля и затрепери.

Монетър довлачи почти раздраното си тяло до сечишето и започна да следи пламъците. Оранжево-червеникава стрела там — дървото не трепна. Облизване от огнен език там — дървото се раздвижи.

Така той го откри, на сред една оголена базалтова скала. Преобрърна един камък с пръсти — при докосването се чу съскане — и под него намери мътен кристал. Пъхна го под мишницата си и с клатушкане се довлече обратно при своите дървета — вече сред малък остров, построен от пръст, пот и огън от неговата собствена демонична енергия — и се строполи между дъбовете, докато огънят продължаваше да бушува около него.

Точно преди изгрев слънце той залитайки премина през истински кошмар, през един пращащ, утихващ ад, добра се до къщата си и скри кристала. Успя да измине още половин километър в посока към града, след което припадна. Дойде в съзнание в болница и веднага изяви желание да го изпишат. Отначало те отказваха, после го завързаха за леглото и накрая той избяга през прозореца през нощта, за да бъде със своя кристал.

Може би причината бе, че той се намираше на ръба на лудостта, или че съзнанието и подсъзнанието му се бяха слели почти напълно. По-вероятно се дължеше на това, че той притежаваше онзи негов необичаен, деен, търсещ ум. Определено малко бяха хората (ако въобще имаше такива), които бяха правили това преди, но той успя. Той установи контакт с кристала.

Направи го с меча на своята омраза. Кристалът безучастно потрепваше срещу него през всичките му експерименти — всичко, което се осмеляваше да опита. Трябваше да внимава, след като откри, че е живо. Микроскопът му му го показва — това не беше кристал, а свръх-охладена течност. Представляваше една единствена клетка с шлифована стена. Кристализираната течност вътре беше колоид с индекс на пречупване на светлината като на полистирола и имаше сложно ядро, което беше мистерия за него.

Неговото нетърпение беше в конфликт с предпазливостта му — той не се осмеляваше да провежда експерименти с прекалено високи температури, окисляване и механични удари. Изпаднал в ярост от безсилието си, той удостои кристала с една доза от изтънчената омраза, която бе развил с времето, и нещото... изпища.

Звук не се чу. Беше нещо като натиск в съзнанието му. Нямаше и определена дума, но натискът бе мъчително отрицание, импулс със заряд „не“.

Пиер Монетър седеше смяян пред очуканата си маса и откъм тъмнината в стаята си се взираше в кристала, който беше поставил в светлия кръг под една работна лампа. Той се наведе напред, присви очи и съвсем откровено — тъй като той изпитваше опустошителна ненавист към всичко, което му пречеше да го проумее — отново предаде импулса на своята омраза.

— Не!

Съществото реагира с този беззвучен вик, все едно го бе убол с гореща карфица.

Разбира се, той беше съвсем запознат с феномена на пиезоелектричеството, (Б.пр.: От *piezein* /др. гр./ — натискам, притискам.) при който дадени кварцов кристал или сегнетова сол (Б.пр.: Безцветно кристалинно съединение, калиев-натриев тартарат, използвано в електрониката като пиезоелектрически материал.) при натиск генерираят слаб електрически сигнал, както и обратно — легко изменят формата си, когато през тях премине ток. Това беше нещо аналогично, понеже кристалът всъщност не беше истински кристал. Мисленият му сигнал явно предизвикваше в кристала реакция в мисловните „честоти“.

Той се замисли.

Съществуваше едно неестествено, аномално дърво и то по някакъв начин бе свързано с този кристал, заровен на петнайсет метра разстояние, тъй като, когато пламъците приближаваха кристала, дървото се разтърсваше. Когато той опари кристала с огъня на своята омраза, то реагира.

Възможно ли беше кристалът да е създал това дърво по модел на другото? Но как? Как?

— Няма значение как — измърмори той. С времето щеше достатъчно добре да разбере това. Той можеше да наранява

съществото. Законите и наказанията нараняват; потисничеството наранява; власт е способността да се причинява болка. Този невероятен предмет щеше да прави всичко, което той иска, в противен случай той щеше да го пребие до смърт.

Той грабна един нож и изтича навън. Под бледата лунна светлина той изрови един стрък от босилека, който растеше до старата конюшня, и го засади в кутия от кафе. В подобна кутия сложи пръст. Когато ги внесе вътре, той посади във втората кутия.

Той седна зад масата да се съвземе и да събере един особен вид сили. Беше разбрал, че има необикновена власт над собственото си съзнание. Донякъде приличаше на акробат, който може да накара даден раменен мускул, или бедро, или част от ръка да подскочат и мърдат поотделно. С мозъка си той правеше нещо подобно на настройване на електронен инструмент. Канализираше умствената си енергия в специфичната „дължина на вълната“, която нараняващата кристала, и внезапно и разтърсващо я изхвърляше навън.

Той направи това много пъти поред. После остави кристала на мира, докато се опитваше да включи в жестоките си психични удари някаква заповед. Той ясно си представи повяхналото босилеково храстче, но във втората кутия.

Направи да порастне едно.

Копирай го.

Направи друго.

Направи да порастне едно.

Той многократно удари и бичува кристала със заповедта. Чуваше единствено неговото хленчене. Веднъж дълбоко в съзнанието си засече калейдоскопичен проблясък на впечатления — дъбовото дърво, пожарът, черна, обсипана със звезди празнота, издълбан в кората триъгълник. Беше за кратко, и после дълго време не се повтори нищо подобно, но Монетър беше убеден, че впечатленията са дошли от кристала, че той протестираше за нещо.

Съществото отстъпи — той го усети, че се предава. Зашлели го още два пъти за всеки случай и си легна.

На сутринта той имаше две храстчета босилек. Само че едното беше уродливо.

* * *

Панаирният живот напредваше с тежки и равномерни стъпки, сезон след сезон, навързани един за друг като халки на верижка. За Хорти годините там означаваха три неща — принадлежност, Зена и едно сънце с черна луна за спътник.

След като Човекоядецът излекува неговата — „нейната“ — ръка и розовият белег зарастна, новото джудже беше прието. И остана. Това вероятно се дължеше на готовността, излъчваща се от него, на възторженото, страстно желание да намери мястото си и да бъде от истинска полза, а може би и заради някаква прищаяка или небрежие от страна на Човекоядеца, но Хорти остана.

Всички в панаира — глупчовците и общите работници, викачите и лъжливите им клиенти, танцьорите и огнегълтачите, змиеукротителите и механиците на въртележките, художниците и рекламните помощници — всички имаха нещо общо, което стоеше над всякакви полови, расови, етнически и възрастови различия. Всички те бяха панаирджии, интересуващи се да събират бакшишите си и да ги влагат в едно нещо, едно единствено нещо, за което работеха — да съберат тълпа и да я убедят да се нареди на опашка пред проверителя на билетите. И Хорти беше част от всичко това.

Хорти пееше заедно със Зена в техния номер, който беше след Бетс и Берта, други две сестри с общо тегло над триста килограма. Обявявани като „Малките Сестри“, Зена и Дечко започваха с комичен фарс на предшестващия номер, а после преминаха в свой собствен — обичайната остроумна песничка и танц, завършващи със зашеметяващ вокал — хармоничен фалцет. Гласът на Дечко беше чист и верен и си заедно с плътния контраалт на Зена двамата звучаха омайващо като църковен орган. Те работеха също и в Детския Град — миниатюрно градче със собствена пожарна, кметство и ресторани, всичките с размери като за деца; възрастни не се допускаха. Дечко сервираше слаб чай и бисквити на ококорените, луничави дечица по провинциалните панаири и се чувстваше част от тяхното учудване и част от вярата им в този магически град. Част от... част от... това беше

дълбоко вълнуваща тема във всичко, което правеше Дечко. Дечко беше част от Хорти, а Хорти беше част от света, за пръв път в живота си.

Техните четириесет камиона обикаляха из Скалистите планини и се движеха като керван по Пенсилвания Търнпайк, нахлуваха с оглушителен рев в Отава Феърграундс и се смесваха с тълпите във Форт Уърт Експъзишън. Веднъж, когато беше на десет години, Хорти помогна на гигантката Бетс да роди детето си на бял свят и това не му направи особено впечатление, тъй като си беше част от непредсказуемото и неочекваното, с което беше изпълнен живота на всеки панаирджия. Друг път един глупчо, едно щастливо, безмозъчно джудже, което седеше в дъното на сцената в шоуто на уродите, (Б.пр.: Страницна атракция на панаир, увеселителен парк и пр., в която се излагат на показ ненормално развити хора — джуджета, гиганти, уроди и т.н.) умря в ръцете на Хорти, след като бе пил луга. Белегът, който оставиха в паметта на Хорти онази всяваща ужас кърваво-червена уста и разширени от болка и недоумение очи — този белег беше част от Дечко, който беше Хорти, който беше част от света.

Второто нещо беше Зена, която беше неговите ръце, неговите очи, неговия мозък, докато той свикне с новото положение, докато се научи да се държи абсолютно естествено като джудже- момиче. Зена бе тази, която го бе направила част от света и неговото измъчено echo се вкопчи в този подарък. Тя му четеше — десетки книги, десетки видове книги — с нейния пълтен, изразителен глас, който съвсем естествено играеше ролите на всички герои в разказа. Тя го въведе в музиката с китарата си и грамофонните си площи. Нищо от това, което научи, не го промени, но и нищо научено не се забравяше. Тъй като Дечко имаше еидетична (Б.пр.: Отнасяща се до умствени представи, които са необикновено ярки и почти фотографически точни.) памет.

Хавана казваше, че е язък за осакатената му ръка. В номера си Зена и Дечко носеха черни ръкавици, което изглеждаше малко странно, а освен това щеше да бъде чудесно, ако и двамата свиреха на китара. Разбира се, за това и дума не можеше да става. Понякога вечер Хавана споделяше с Бъни опасенията си, че Зена съвсем ще си съсипе пръстите, ако свири по цял ден на сцената и по цяла нощ за забавление на Хорти — тъй като звънът на китарата се чуваше дълго след като

отиваха да спят. Бъни сънено отговаряше, че Зена знае какво прави — което, разбира се, беше абсолютната истина.

Тя знаеше какво върши, когато направи така, че да изхвърлят Хъди от панаира. Известно време после се чувстваше много зле. Беше нарушила правилата на панаира, за да го направи, а тя ги спазваше много ревностно. Не беше лесно, най-вече защото Хъди не беше сторил нищо лошо. Той беше общ работник, имаше широк гръб и голяма, чувствителна уста. Боготвореше Зена и с радост включи и Дечко в мълчаливото си обожание. Носеше им бисквити и евтини малки захарни пръчки от градовете и клечеше скрит в подножието на тяхната сценична платформа, за да ги слуша унесено, докато репетираха.

Когато го уволниха, той дойде до фургона, за да се сбогува. Беше се избръснал, а фабричният му костюм не му беше съвсем по мярка. Той застана на стъпалото, на което се мъдреше измачкан сламен „svirач“, и започна усилено да размишлява над някакви недоизмислени думи, които не можеше да се насили да изрече. Накрая каза:

— Уволниха ме.

Зена го погали по лицто.

— Човекоядецът... обясни ли ти защо?

Хъди поклати глава.

— Просто ме извика вътре и ми плати за работата ми. Нищо не съм сторил, Зен. Аз... аз въпреки това не му казах нищо. Както изглеждаше, като че ли искаше да ме убие. Аз... ще ми се просто... — Той премигна, оставил куфара си на земята и избърса очи с ръкава си. — Ето — каза той. Бръкна във вътрешния си джоб, бутна един малък пакет в ръцете на Зена, обръна се и избяга.

Хорти, който седеше на леглото си и слушаше с широко отворени очи, каза:

— Ау... Зен, какво е направил? Той е толкова свестен човек!

Зена затвори вратата и погледна пакета. Беше увит в златиста луксозна хартия и имаше червена панделка, завързана на стегната четворна фльонга. Големите ръце на Хъди сигурно се бяха занимавали цял час с него. Зена свали панделката. Вътре имаше кърпичка от шифон, безвкусна и евтина, точно лъскавия подарък, който Хъди би избрал след няколкочасово старателно търсене.

Хорти изведнъж осъзна, че Зена плаче.

— Какво има?

Тя седна до него и взе ръцете му в своите.

— Аз отидох и казах на Човекоядеца, че Хъди ме... ми досажда.

Това е причината да го уволнят.

— Но... Хъди никога не ти е правил нищо! Нищо лошо.

— Знам — прошепна Зена. — Ох, знам. Извънът. Хъди трябаше да се махне — незабавно.

Хорти се опули срещу нея.

— Това не го разбирам, Зен.

— Ще ти обясня — внимателно каза тя. — Болезнено е, Хорти, но така може би ще предотвратим нещо друго, което би било много поболезнено. Ти вчера си говореше с Хъди, помниш ли?

— О, да. Наблюдавах ги как забиват колове заедно с Джими, Оул и Стинкър. Обичам да ги гледам. Застават в кръг около кола с техните големи, тежки ковашки чукове и всеки удря лекичко — туп, туп, туп, туп — а после всеки издига чука право над главата си и го стоварва с всичката си сила — бам, бам, бам, бам — толкова бързо! И оня мити кол, просто потъва в земята! — той мълъкна, с блеснал поглед, целият погълнат от бързия като картечница ритъм на ковашките чукове, запечатани с всичките детайли в кинокамерата, която представляваше съзнанието му.

— Да, скъпи — търпеливо рече Зена. — И какво каза на Хъди?

— Отидох да пипна върха на кола вътре между железнния обръч, където е целия на трески. Казах: „Божичко, съвсем е смазан!“ А Хъди каза: „Само си помисли колко смазана щеше да бъде ръката ти, ако я беше сложил там, докато го зачуквашме.“ А аз му се присмях и казах: „Нямаше да ме притеснява дълго време, Хъди. Щеше да порастне отново.“ Това е всичко, Зен.

— Никой друг ли не те чу?

— Никой. Занимаваха се със следващия кол.

— Добре, Хорти. Хъди трябаше да се махне, защото ти му каза това.

— Ама... ама той си помисли, че това е шега! Той просто се засмя... какво съм направил, Зен?

— Скъпи ми Хорти, казах ти, че никога и на никого не бива да споменаваш и думичка за ръката ти, или за неща, които порастват

отново, след като са отрязани, или въобще за нещо подобно. Трябва ден и нощ да носиш ръкавица на лявата си ръка и никога да не правиш нещо със...

— ...с моите три нови пръста?

Тя захлупи устата му с ръка.

— Никога не го споменавай — изсъска тя — пред някого, освен пред мен. Никой не бива да знае. Ето. — Тя стана и хвърли лъскавата кърпичка в ската му. — Задръж я. Гледай я и мисли за нея и... и ме остави на мира за известно време. Хъди беше... аз... не искам да те виждам известно време, Хорти. Съжалявам.

Тя се обръна и излезе, оставяйки го шокиран, наранен и дълбоко засрамен. И когато много късно същата нощ тя дойде при леглото му, подпъхна топлите си малки ръце около него и му каза, че вече всичко е наред, той спря да плаче, беше щастлив, че не може да говори. Той зарови лице в рамото и и, треперещ, си даде дума — тържествено си обеща, на себе си, а не на нея, че винаги, винаги ще прави каквото тя му каже. Те никога повече не отвориха дума за Хъди.

Гледките и миризмите бяха съкровища. Той съхраняваше книгите, които четяха заедно — фантастични като (???:) „Червеят Ороборо“, „Мечът в скалата“ и „Вятърът във върбите“; необикновени, чудати, дълбоко човешки книги, всяка единствена по рода си, като „Зелени замъци“, „Марсиански хроники“ на Рей Бредбъри, „Война с тритоните“ на Чапек и „Невинното пътешествие“.

Музиката беше съкровище — весела музика като полката от „Остров от злато“ и какофоничните откровения на Спайлк Джоунс и Ред Ингълс; богатия романтизъм на Крозби (Б.пр.: Бинг Крозби — 1904–77 — известен американски певец и филмов актьор.), който пееше „Адесте фиделес“ или „Чучулига“ така, все едно всяка от тях му беше любимата, както и кристалните хармонии на Чайковски; също и създателите, Франк (Б.пр.: Френски композитор и органист, роден в Белгия. 1822–90.), изobilстващ с въображение, цветя и вяра, Бах, ахатов и кристален.

Ала съкровищата, които Хорти ценеше най-много, бяха сънливите разговори в тъмното, понякога дълго след като панаирния ден е преминал, друг път докато камионът ги друсаше по някой обсипан с лунна светлина път.

— Хорти...

(Единствено тя го наричаше Хорти. Никой друг не я чуваше. Беше нещо като лично галено име.)

— Ммм?

— Не можеш ли да заспиш?

— Мисля си...

— Мислиш си за своята детска любов?

— Откъде знаеш? Ъ... не ме ли поднасяш, Зен?

— О, извинявай, миличък.

Хорти се обади в тъмното:

— Кей беше единственият човек, който изобщо ми е казвал нещо хубаво, Зен. Единственият. Не само през оная нощ, когато избягах. Понякога в училище тя просто се усмихваше, ей така, без нищо друго. Аз... аз я чаках да се усмихне. Ти ми се подиграваш.

— Не, Дечко. Не ти се подигравам. Толкова си сладък.

— Е — той зае отбранителни позиции, — понякога обичам да си мисля за нея.

Той действително мислеше за Кей Халоуел, при това често, понеже това беше третото нещо, слънцето и луната. Черният спътник беше Армънд Блуэт. Той не можеше да мисли за Кей, без да се сети за Армънд, макар и да се опитваше. Ала понякога студените, влажни очи на някой проскубан мелез в някой селски двор, или пък премереният, възвестяващ звук от завъртане на ключ в секретна ключалка довеждаха право в стаята му Армънд заедно с плоския му сарказъм и тежките му, готови за удар ръце. Зена знаеше това, затова и винаги му се смееше, когато споменаваше Кей...

Толкова много научи той през тези сънливи диалози. Например за Човекоядеца.

— Как изобщо е станал панаирджия, Зен?

— Не мога да кажа точно. Понякога ми се струва, че той мрази панаира. Като че ли презира хората, които идват и предполагам, че се занимава с тази работа най-вече понеже това е единственият начин, по който може да запази своите... — Тя мълъкна.

— Какви, Зен?

Тя помълча малко, после отново се обади:

— Той има някой хора, за които... много се грижи — обясни тя най-накрая. — Солум. Гогол, Момчето-Риба. Малкия Пени беше един от тях. — Малкият Пени беше глупчото, който бе пил луга. — И още

няколко. Също и някои от животните. Двукраката котка, и Циклопите. Той... обича да е край тях. Някои от тях бяха негови още преди да влезе в шоубизнеса. Но сигурно са му стрували доста. По този начин той може да прави пари от тях.

— Защо ги обича, по-специално?

Тя неспокойто се завъртя.

— Той е от същия вид като тях — промълви тя, после каза:

— Хорти, недей никога да му показваш ръката си!

Една нощ в Уисконсин нещо събуди Хорти.

Ела тук.

Не беше звук. Не бяха и думи. Беше вик. Имаше нещо свирепо в него. Хорти остана да лежи неподвижно.

Ела тук, ела тук. Ела! Ела!

Хорти се изправи. Чуваше прерийния вятър и щурците.

Ела! Този път беше различно. Пробляснала беше искрица гняв. Беше овладяно и заповедническо и притежаваше нещо от удоволствието, което един Армънд Блуэт изпитва, когато хване момчето в неоспорим грях. Хорти се измъкна от леглото и се изправи, дишайки тежко.

— Хорти? Хорти, какво има? — Гола, Зена се заизмъква от неясната белота на чаршафите си, подобно на видение на тюлен в бялата пяна на прибоя.

— Трябва да... отида — с мъка каза той.

— Какво е? — напрегнато прошепна тя. — Като глас вътре в теб?

Той кимна. Яростната заповед го прониза отново и лицето му се изкриви.

— Не отивай — прошепна Зена. — Чуваш ли ме, Хорти? Да не си се помръднал. — Тя си навлече един халат. — Връщай се обратно в леглото. Дръж се здраво. Каквото и да правиш, не напускай този фургон. То... ще престане. Обещавам ти, че скоро ще спре. — Тя го избута обратно до леглото му. — Не отивай никъде, независимо какво се случи.

Заслепен, зашеметен от този настойчив, болезнен натиск, той се отпусна на леглото. Викът отново избухна в мозъка му; той подскочи.

— Зен...

Ала тя беше излязла. Той се изправи, хванал главата си в ръце, после си спомни голямата настоятелност на наредданията и и отново седна.

Появи се отново и беше... непълно. Прекъсна.

Той остана съвсем неподвижен и го потърси „пипнешком“ със съзнанието си, плахо и внимателно, все едно докосваше с език болен зъб. Беше си отишло. Изтощен, той се отпусна назад и заспа.

На сутринта Зена беше във фургона. Той не я беше чул да влиза. Когато я попита къде е била, тя му хвърли загадъчен поглед и каза:

— Навън.

Тъй че той не я пита нищо повече. Когато обаче закусваха заедно с Бъни и Хавана, тя неочеквано го сграбчи за ръката, използвайки момента, че другите бяха отишли до печката и тостера.

— Хорти! Ако някога пак чуеш такъв вътрешен глас, ме събуди. Събуди ме веднага,чуваш ли?

Тя беше толкова разпалена, че той се изплаши. Едва успя да кимне и другите се върнаха. Той не забрави думите и. След това не бяха много случайте, когато той я събуждаше и тя безмълвно се измъкваше навън, за да се върне след няколко часа. И когато той разбра, че извикванията не бяха за него, те престанаха.

Сезоните се сменяха и панаирът се разрастна. Човекоядецът все така беше вездесъщ в него, като общите работници и гледачите на животни, каскадьорите и шофьорите той бичуваше със своето оръжие — презрението си, което открито развяваше като изваден от ножницата меч.

Карнавалът растеше — на големина. Бъни и Хавана растяха — на възраст, както и Зена, по неуловими начини. Хорти обаче изобщо не растеше.

Той — тя — вече беше постоянен участник, с чисто сопрано и черни ръкавици. Имаше одобрението на Човекоядеца, който сдържаше презрението си, като казваше „Добро утро“ — висока чест — и който рядко имаше какво повече да каже. Останалите обичаха Хорти-Дечко по непринудения, шумен начин, присъщ на панаирджиите.

Шоуто вече пътуваше с открыти товарни вагони, имаше реклами агенти и шеметно високи прожектори, шатра за танци и сложни, многокръгови влакчета въртележки. Едно известно списание беше публикувало снимки и дълга статия за панаира, в която се

отделяше специално внимание на „Особените хора“ в него („Шоу на уродите“ беше неудобна фраза.) Вече имаше прес-център и мениджъри, а големи организации всяка година подновяваха поканите си към шоуто. Имаше аудиоуреби за сценичните платформи, както и обновени — не нови, а обновени — фургони за работещите.

Човекоядецът отдавна беше зарязал навика си да чете мислите на хората и освен онези, които работеха навън, почти никой не го виждаше. В статиите по списанията той беше „съдружник“, когато въобще го споменаваха. Рядко го интервюираха и никога не го снимаха. В работното си време той беше със своите служители, или обикаляше наоколо, а свободните си часове прекарваше със своите книги, със своята лаборатория на колела и със своите „Особени хора“. Разправяха как са го виждали да стои в тъмните часове на сутринта сред пълния с нощни звуци мрак, скръстил ръце зад гърба си, прегърбил мършавите си рамена, и да гледа Гогол в големия му аквариум, или да се взира в двуглавата змия или в заека без козина. В такива случаи нощните пазачи и гледачите на животни се бяха научили да стоят настрана. Те безшумно се отдалечаваха, клатейки глави, и го оставяха сам.

— Благодаря ти, Зена. — Тонът на Човекоядеца беше любезен и мек.

Зена уморено се усмихна, затвори вратата на фургона и нощният мрак остана навън. Тя отиде до хромно-сивия пластмасов „плетен“ стол до бюрото му и се сви там, затъкнала халата си под пръстите на краката си.

— Достатъчно спах — каза тя.

Той и наля вино — искрящо Мозел. (Б.пр.: Вид бяло вино, произвеждано в долината на река Мозел, североизточна Франция.)

— Малко необичаен час за това — предложи той, — но знам, че ти харесва.

Тя взе чашата и я остави в единия ъгъл на бюрото. Беше се научила да чака.

— Днес намерих още няколко — каза Човекоядецът. Той отвори една тежка махагонова кутия и извади оттам облицована с кадифе табла. — Предимно млади екземпляри.

— Това е добре — отбеляза Зена.

— Хем е добре, хем не е — сприхаво каза Човекоядецът. — Погледно се борави с тях, но пък не могат да правят толкова много. Понякога се чудя защо изобщо се занимавам.

— Аз също — рече Зена.

Стори и се, че изпод дълбоките вдълбнатини очите му я стрелнаха и се отместиха от нея, но не беше сигурна. Той каза:

— Виж тези.

Тя взе таблата и я остави в ската си. Върху кадифето лежаха осем кристала с матов блясък. Бяха прясно почистени от пласта мръсотия, подобна на засъхната кал, с която винаги бяха покрити при намирането им и благодарение на която изглеждаха като буци пръст, или като камъни. Не бяха съвсем прозрачни, но някой, който знаеше за какъв точно колеблив и неясен облак да гледа, все пак можеше да види ядрото.

Зена вдигна един от кристалите и го задържа на светлината. Монетър изсумтя и погледите им се срещнаха.

— Чудех се кой първо ще вземеш — каза той. — Този е много жив. — Той го взе от нея и се втренчи в него, като присви очи. Зена изхленчи от мълнията от омраза, с която той го порази.

— Моля те, недей...

— Съжалиявам... но то крещи много — меко каза той и го оставил при другите. — Да можех само да разбера как мислят — рече той. — Мога да ги наранявам. Мога да им заповядвам. Но не мога да говоря с тях. Някой ден обаче ще открия...

— Разбира се — каза Зена, кто наблюдаваше лицето му. Дали щеше да получи поредния си пристъп на ярост? Беше време за това...

Той се отпусна на стола, притисна ръцете си между колената си и се протегна. Тя чу как рамената му изпускаха.

— Те сънуват — гласът му се беше понижил до напрегнат шепот.

— Това е най-точната характеристика за тях, до която съм стигнал. Те сънуват.

Зена го изчака да продължи.

— Само че сънищата им живеят в нашия свят — в нашия вид реалност. Техните сънища не са мисли и видения, картини и звуци, каквито са нашите. Те сънуват в плът и кръв, в дървета, кости и жизнени сокове. А понякога сънищата им не са довършени и съответно аз имам котка с два крака, и плешива катерица, и Гогол, който би

трябвало да бъде човек, но който няма ръце, нито потни жлези, нито мозък. Те не са завършени... на всичките им липсва мравчена киселина и ниацин (Б.пр.: Никотинова киселина.), а и не само това. Но... те са живи.

— А ти не знаеш — все още — как го правят кристалите.

Той вдигна поглед към нея, без да помръдне главата си, тъй че тя видя как очите му проблеснаха изпод гъстите му вежди.

— Мразя те — каза той и се ухили. — Мразя те, защото трябва да завися от теб — трябва да говоря с теб. Но понякога ми харесва какво правиш. Харесва ми това, което каза — все още. Не знам как сънуват кристалите — все още.

Той скочи на крака, при което стoltът се блъсна в стената.

— Кой може да разбере един сън докрай? — изкрешя той. После продължи равнодушно и тихо, като че ли нищо не го вълнуваше:

— Поговори с някоя птица и я накарай да разбере, че една триста-метрова кула е завършения сън на един човек, или че скицата на художника е част от сън. Обясни на гъсеницата структурата на една симфония и съня, който я е предизвикал. Проклета структура! Проклети начини и средства! — Юмрукът му се стовари на бюрото. Зена мълчаливо взе чашата си с вино. — Не е важно как става това. Не е важно защо става. То обаче действително става и аз мога да го контролирам. — Той седна и любезно я попита:

— Още вино?

— Не, благодаря. Аз още...

— Кристалите са живи — разговорливо каза Монетър. — Те мислят. Мислят по начини, които са съвсем чужди на нашите. На тази земя са от стотици, хиляди години... буци пръст, камъни, скални късове... и си мислят своите си мисли по своя си начин... не се борят за нищо, което човечеството иска, не взимат нищо, от което човечеството се нуждае... не пречат на никого, общуват само помежду си. Ала те притежават сила, за която никой човек не е и мечтал досега. И аз я искам. Искам я. Искам я и смятам да я имам.

Той отпи от виното си и се загледа в него.

— Те се размножават — каза той. — Умират. И правят нещо, което не мога да разбера. Умират по двойки, а аз ги изхвърлям. Някой ден обаче аз ще ги накарам да ми дадат това, което искам. Ще създам

съвършено същество — мъж или жена... някой, който може да общува с кристалите... някой, който ще прави онova, което искам.

— Откъде си... откъде можеш да бъдеш сигурен? — внимателно попита Зена.

— От малкото, което получавам от тях, когато ги наранявам. Проблясьци, късчета от мисли. Тормозя ги от години и за всеки хиляда удара, които им нанеса, получавам по един фрагмент. Не мога да го изразя с думи — това е нещо, което просто знам. Не в детайли, не съвсем ясно... но има нещо специално в завършения сън. Не се получава нещо като Гогол, или като Солум — недовършено и грешно направено. По-скоро е като онova дърво, което открих. И това завършено същество вероятно ще бъде човек, или нещо подобно... и ако е такова, аз ще мога да го контролирам.

— Веднъж написах една статия за кристалите — каза той след малко и тръгна да отключва дълбокото долно чекмедже на бюрото. — Продадох я на едно списание — от ония литературните, дето излизат на всеки три месеца. Статията си беше чиста хипотеза, за да осути всички чужди намерения и цели. Описах тези кристали във всяко едно отношение, като пропуснах само да спомена как изглеждат. Доказах, че на земята е възможно да съществуват други, чужди форми на живот, и че те могат да живеят и да се развиват навсякъде около нас, без нашето знание — при условие, че те не съперничат на другите. Мравките съперничат на хората, както и плевелите, и амебите. Тези кристали обаче не го правят — те просто си живеят техния собствен живот. Биха могли да имат и групово съзнание като хората — ако обаче имат такова, те не го използват с цел да оцелеят. И единственото свидетелство, което човечеството има за тях, са техните сънища — техните безцелни, недовършени опити да копират живите същества около тях. И какво, мислиш, беше научното опровержение, което статията ми предизвика?

Зена замълча.

— Някакъв — каза Монетър със злокобно тих глас, — ми излезе с категоричното твърдение, че в астероидния пояс между Марс и Юпитер имало тяло с размерите на баскетболна топка, направено от шоколадова торта. Това, каза той, било твърдение, което трябало да се счита за истина, понеже не можело да намери научно опровержение. Майната му! — изрева той, а после продължи тихо като преди:

— Друг пък се опита да обясни всички случаи на уродливост с еклектичното си бръщолевене за плодови муhi, (Б.пр.: Семейство малки двукрили муhi, които снасят яйцата си в зараждащи се плодове; използвани в лабораторни експерименти за наследственост заради краткия им жизнен цикъл, гигантски хромозоми и голям репродуктивен капацитет.) рентгенови лъчи и мутация. Това е точно онзи сляп, ограничен, задръстен, проклет начин на мислене, осигурил такова изобилие от факти, които да докажат, че самолетите не могат да летят (защото ако корабите се нуждаеха от сила, която и да ги държи над водата, и да ги задвижва, нямаше да има кораби) или че влаковете са практически неизползваеми (понеже триенето на колелата на локомотива нямало да се справи с теглото на вагоните върху релсите и влакът нямало никога да успее да потегли.) Имало е куп логични, научно обосновани доказателства, че земята е плоска. Мутации? Естествено, че има естествени мутации. Но защо един отговор трябва да бъде единствения отговор? Мутации от радиационно облъчване — доказуеми. Чисто биохимични мутации — силно вероятни. А сънищата на кристалите...

Той извади един надписан кристал от дълбокото чекмедже. Взе сребърната си запалка от бюрото, запали я и прекара жълтия пламък през кристала.

Реакцията беше слаб, агонизиращ писък в мрака.

— Моля те, недей — каза Зена.

Той прониза с поглед изпитото и лице.

— Това е Мопет — каза той. — Да не би сега пък да си се влюбила в една двукрака котка, Зена?

— Не беше нужно да я нараняваш.

— Нужно ли? — Пламъкът отново облиза кристала и отново писъкът долетя до тях откъм шатрата на животните. — Трябваше да развия мисълта си. — Той щракна и затвори запалката и Зена видимо си отдъхна. Монетър оставил запалката и кристала на бюрото и продължи спокойно:

— Доказателство. Оня глупак с неговия звездна шоколадова торта можех да го доведа тук, в този фургон, и да му демонстрирам това, което току-що показах на теб, и той щеше да ми каже, че котката има стомашни болки. Можех да му покажа електронна фотомикрография на гигантска молекула в червените кръвни телца на

тази котка, която на практика видоизменя елементите — и той щеше да ме обвини, че съм фалшифицирал снимките. През цялата си история човечеството е било прокълнато заради настойчивото си схващане, че вярно е онова, което е вече познато, а всичко, което се различава от него, е погрешно. Аз съвсем чистосърдечно прибавям своето проклятие към това на историята. Зена...

— Да, Човекоядецо. — Внезапната смяна на тона му я изплаши — така и не беше успяла да свикне с това.

— Сложните организми — бозайниците, птиците, растенията — тях кристалите ги копират само ако пожелаят — или ако ги изтормозя почти до смърт. Някои неща обаче са лесни за изпълнение.

Той се изправи и дръпна завесите пред рафтовете зад и над него. Свали долу една поставка с цяла редица стъкленици върху нея. Като я оставил под светлината на лампата, той нежно докосна капаците на стъклениците.

— Микроорганизми — каза той с умиление. — Прости и безвредни, засега. В този има бацити, а тук — спирили. (Б.пр.: Вид бактерии с форма на спираловидна нишка и с камшиче.) Коки-те (Б.пр.: Бактерия със сферична форма.) се развиват бавно, но и те ще станат. Ще засадя сап (Б.пр.: Заразно, хронично/акутно заболяване у коне, мулета и т.н., при което се появяват треска, подути лимфни възли, гнойни мехури по кожата, възпаление на носната лигавица и др.; причинява се от бактерии */Pseudomonas mallei/* и се предава на някои други животни и на хора.), Зена, ако пожелая, или пък чума. (Б.пр.: Причинява се от вид бактерии */Yersinia pestis/* и се предава чрез бълхи от заразени плъхове; предизвиква подуване на лимфните възли, треска, немощ и делириум.) Ще предизвиквам малки епидемийки из цялата страна, или пък ще изтребвам цели градове. Всичко, което ми е нужно, за да съм съвсем сигурен в това, е човека-посредник — онзи събъднат сън на кристалите, който може да ме научи на тяхното мислене. Ще открия този посредник, Зен, или ще го създам. И когато това стане, аз ще правя каквото си поискам с хората, в моето време и по моя начин.

Тя вдигна очи към мрачната му физиономия и не каза нищо.

— Защо идваш тук и ме слушаш, Зена?

— Защото ти ме викаш. Защото ще ме нараниш, ако не дойда — открито му каза тя. После го попита:

— А ти защо ми говориш?

Той неочеквано се разсмя.

— Никога преди не си ме питала за това, през всичките тези години. Зена, мислите са закодирани, без измерения... безформени, нематериални и хаотични импулси — до момента, в който ги предадеш на някого. Тогава те придобиват форма и се превръщат в идеи, които можеш да сложиш на масата и да изследваш. Не знаеш какво мислиш, докато не го кажеш на някого. Това е причината да говоря с теб. Това е твоето предназначение. Не си изпи виното.

— Съжалявам. — Тя послушно го изпи, като го гледаше с широко отворени очи над ръба на чашата, прекалено голяма, за да е нейната чаша.

След това той я отпрати.

Сезоните се сменяха и настъпиха други промени. Зена вече съвсем рядко четеше на глас. Тя мълчаливо слушаше музика, свиреше на китарата си, или се занимаваше с костюми и реплики, докато Хорти се изтягаше на леглото си, подпрял с една ръка брадичката си, като с другата разлистваше страници. Очите му правеха може би по около четири движения за всяка от страниците, които шумоляха в монотонен ритъм при всяко обръщане. Зена избираше книгите, а те вече почти всичките далеч надвишаваха нейната компетенция. Хорти поглъщаше книгите и знанието, съдържащо се в тях, вдишваше го, складираше го, трупаше го. Понякога тя го поглеждаше с искрено удивление, изумена, че той е Хорти... че той е Дечко, едно момиченце, което след няколко минути ще се качи на сцената и ще пее „фалцетен джаз“ заедно с нея. Той беше Дечко, който се кикотеше на грубите шаги на Каджун Джак в готварската шатра и помагаше на Лорелай да си сменя многобройните ездачески костюми. И все пак, както се кикотеше, или бъбреше за сutiени и пайети, Дечко беше Хорти, който обичаше да вземе някой любовен роман с бюст на корицата и да се потопи в сложната материя, скрита в него — текстове, замаскирани с фалшиви корици — учебници по микробиология, генетика, тумори, диететика, морфология, ендокринология. Той никога не обсъждаше това, което е чel, и очевидно никога не го оценяваше. Той просто го складираше — всяка страница, всяка диаграма, всяка думичка от всяка книга, която тя му донесеше. Той помагаше на Зена да им сложи фалшивите корици, а после и тайно да се отърве от тях, след като ги прочетеши — той

никога нямаше нужда от тях за справки; и никога, нито веднъж не я попита с каква цел той прави всичко това.

Човешките дела рядко са просто устроени... човешките цели рядко са съвсем понятни. Зена се бе посветила на мисията си, и все пак целите и бяха замъглени и осияни с догадки и незнание, а бремето не беше леко...

Един ден в тъмните сутрешни часове преди изгрев слънце дъждът яростно барабанеше по покрива на фургона, а августовският въздух беше скован от октомврийски студ. Капките се плискаха и свистяха като разпененото вълнение, което тя така често долавяше да бушува в съзнанието на Човекоядеца. Панаирът я заобикаляше. Той обгръщаше и нейните спомени — спомените от годините, които все и се искаше да са по-малко, отколкото бяха в действителност. Панаирът беше един свят, добър свят, но той изискваше от нея горчива отплата за това, че и позволяваше да бъде част от него. Самият факт, че тя принадлежеше към него, означаваше дъжд от присмехулни погледи и сочещи пръсти: Ти си различна. Ти си различна.

Урод!

Тя неспокойно се въртеше в леглото. Филми и любовни песни, романи и пиеци... в тях беше жената — наричаха я също хубавица — която можеше да прекоси една стая с пет крачки, вместо с петнайсет, която можеше да обхване кръглата дръжка на вратата с една малка ръка. Тя се качваше на влаковете, вместо да се катери като малко животинче, и използваше вилиците в ресторантите без опасност да си разрани устата.

И тези жени бяха обичани. Бяха обичани и имаха избор. Проблемите им при избора бяха нищожни, лесни за решаване — различия между мъжете, толкова незначителни, че в действителност можеха изобщо да не са от значение. На тях не им се налагаше, когато погледнат един мъж, първо и преди всичко останало да си помислят: Какво ще означава за него това, че аз към урод?

Тя беше малка, малка в толкова много отношения. Малка и глупава.

Единственото същество, което бе способна да обича, тя беше изложила на смъртоносен риск. Бе направила каквото може, но нямаше начин да узнае дали това е правилно.

Тя тихично се разплака.

Хорти не можеше да я е чул, но той бе там — шмугна се в леглото до нея. Тя ахна и за момент не можа да издиша въздуха от треперещото си от вълнение гърло. После тя хвана раменете му и го завъртя. Притисна гърдите си в топлия му гръб, кръстоса ръце през неговите гърди. Притисна го силно, силно, докато не чу дъха му. Те лежаха неподвижни, свити, сгущени един в друг като двама влюбени.

— Не мърдай, Хорти. Не казвай нищо.

Дълго време мълчаха.

Тя искаше да говори. Искаше да му каже за самотата си, за своите копнеки. Четири пъти отвори уста да заговори, но не можеше, и вместо думи, от нея капеха сълзи, които мокреха неговото рамо. Той лежеше мълчалив, топъл и свързан с нея — само едно дете, но така силно свързан с нея.

Тя избърса рамото му с чаршафа и отново обви ръце около него. И постепенно стихията на обзелото я чувство утихна и почти болезнено вкопчените и ръце се отпуснаха.

Най-накрая тя каза две неща, които като че ли изразяваха цялото напрежение, което чувстваше. Заради набъбналите си гърди, заради болящите я слабини, тя каза:

— Обичам те, Хорти. Обичам те.

А по-късно, заради копнежа си, тя каза:

— Ще ми се да бях голяма, Хорти. Искам да бъда голяма...

Тогава тя се почувства свободна да го пусне, да се обърне на другата страна, да заспи. Когато се събуди в дъждовния полумрак, тя беше сама.

Той не беше проговорил, не се бе помръднал. Ала през целия и живот никое човешко същество не и бе давало толкова много, колкото Хорти.

* * *

— Зен...

— Ммм?

— Говорих с Човекоядеца днес, докато разпъваха шатрата ни.

— Какво ти каза той?

— Нищо особено, общи приказки. Каза, че на селянтурите им харесва нашия номер. Предполагам, че това за него е почти като да каже, че самият той го харесва.

— Той не го харесва — уверено каза Зена. — Нещо друго?

— Ами... не, Зен. Нищо.

— Хорти, миличък. Ти просто не умееш да лъжеш.

Той се засмя.

— Ами, ще се науча, Зен.

Последва мълчание. После:

— Мисля, че е по-добре да ми кажеш, Хорти.

— Съмняваш ли се, че мога да се справя сам?

Тя се обърна и го погледна в очите от другия край на стаята.

— Да.

Тя зачака. Макар че беше тъмно като в рог, тя знаеше, че Хорти е захапал долната си устна, с отметната назад глава.

— Той поиска да види ръката ми.

Тя се изправи като пружина в леглото си.

— Не може да бъде!

— Аз му казах, че тя не ми създава никакви проблеми. Мамка му стара — кога беше това, когато я излекува? Преди девет години? Десет?

— Ти показва ли му я?

— Спокойно, Зен! Не, не му я показвах. Казах му, че трябва да оправя едни костюми и си тръгнах. Той обаче извика след мен да отида в лабораторията му утре преди десет. Просто се опитвам да измисля някакъв начин да избегна това.

— Страхувах се, че това ще се случи — гласът и трепереше. Тя обви ръце около колената си и отпусна глава на тях.

— Ще се оправя, Зен — сънено се обади Хорти. — Ще измисля нещо. Може би той ще забрави.

— Няма. Мозъкът му е като сметачна машина. Той няма да демонстрира никакъв интерес към това, докато не му паднеш в ръцете. Тъй че, пази се!

— Добре де, да предположим, че все пак му я покажа.

— Сто пъти съм ти казвала, Хорти, никога не бива да правиш това!

— Добре, добре... Защо?

— Нямаш ли ми доверие?

— Знаеш, че ти вярвам.

Тя не отговори, но остана да седи неподвижно, потънала в размишления. Хорти се унесе.

По-късно — може би два часа след това — ръката на Зена върху рамото му го събуди. Тя беше приклекнала долу до леглото му.

— Събуди се, Хорти. Събуди се!

— Ммм?

— Чуй ме, Хорти. Нали помниш всичко, което си ми казвал — моля те, събуди се! — нали помниш, за Кей, и всичко останало?

— А, разбира се.

— Какво беше това, което смяташе да направиш, някой ден?

— Имаш превид, да се върна там и да се видя отново с Кей, и да си го върна на оня дъртак Армънд?

— Точно така. Е, именно това ще направиш.

— Ами да, разбира се. — Той се прозя и затвори очи. Тя отново го разтърси.

— Имам предвид веднага, Хорти. Тази нощ. Още сега.

— Тази нощ? Сега?

— Ставай, Хорти. Обличай се. Не се шегувам.

Той сънено се изправи в леглото.

— Зен... още е нощ!

— Обличай се — каза тя през зъби. — Време е да направиш това, Дечко. Не може цял живот да бъдеш бебе.

Той седна на края на леглото и прогони и последните мъгливи облаци на съня.

— Зен! — извика той. — Да си отида? Имаш превид, да си тръгна оттук? Да напусна панаира и Хавана и... и теб?

— Точно така. Обличай се, Хорти.

— Ама... къде ще отида? — Той се протегна да вземе дрехите си.

— Какво ще правя? Там не познавам никого!

— Нали знаеш къде се намираме? Само на осемдесет километра от града, от който ти дойде. Тази година по-близо няма стигнем. Все едно, ти прекара тук прекалено много време — добави тя неочеквано нежно. — Отдавна трябваше да си се махнал оттук — преди една година, може би две. — Тя му подаде чиста блуза.

— Ама защо трябва? — жално попита той.

— Да кажем, че е шесто чувство, въпреки че всъщност не е. Ти не бива да ходиш утре на срещата с Човекоядеца. Трябва да се махнеш и да стоиш далеч оттук.

— Не мога да си тръгна! — каза той, по детски протестиращ даже докато и се подчиняваше. — Какво ще кажеш на Човекоядеца?

— Че си получил телеграма от братовчед си, или нещо такова. Остави това на мен. Няма повече да ти се наложи да се беспокоиш за това.

— Никога повече... не мога ли да се върна повече тук?

— Ако някога отново видиш Човекоядеца, обръщай се и бягай. Крий се. Направи всичко, но докато си жив, не го допускай близо до теб.

— Ами ти, Зен? Никога няма да те видя отново! — Той закопча страничния цип на сивата си плисирана пола и застана неподвижно, докато вещата ръка на Зена рисуваше веждите му с молив за очи.

— Не, ще ме видиш — промълви тя. — Някой ден. По някакъв начин. Пиши ми къде си.

— Да ти пиша? Предполагам, че Човекоядецът ще получи писмото ми, нали? Това няма ли да е лошо?

— Ще бъде. — Тя седна и хвърли на Хорти типичния за жените разсейн, но вярно преценяваш поглед. — Пиши на Хавана. Прати му евтина пощенска картичка. Не я надписвай. Напечатай я на пишеща машина. Рекламирай нещо — шапки или прически, или нещо такова. Напиши си адреса, но размени местата на всяка двойка цифри. Ще запомниш ли?

— Ще запомня — неопределено каза Хорти.

— Знам. Ти никога нищо не забравяш. Знаеш ли какво ще научиш сега, Хорти?

— Какво?

— Ще се научиш да използваш това, което знаеш. Ти си още дете. Ако беше някой друг, щях да кажа, че си случай на дете със спряло умствено развитие. Но всички книги, които сме чели и изучавали... помниш ли анатомията, Хорти? И физиологията?

— Разбира се, и естествените науки, и историята, и музиката, и всичко останало. Зен, как ще се оправям там? Няма да си имам никого, който да ми даде съвет!

— Вече се налага да се съветваш сам със себе си.

— Ама аз дори сега не знам какво да направя — изхленчи той.

— Миличкият ми... — Тя се приближи до него и целуна челото и връхчето на носа му. — Ще излезеш на магистралата, разбираш ли? И ще гледаш никой да не те види. Ще повървиш надолу по шосето около половин километър и после ще стопираш някой автобус. Не се качвай на нищо друго, освен на автобус. Когато стигнеш в града, изчакай на спирката до девет часа сутринта, а после си намери стая под наем. В някоя тиха къща на малка уличка. Гледай да пестиш парите. Намери си работа колкото може по-скоро. И по-добре си бъди момче, така Човекоядецът няма да знае къде да търси.

— Дали някога ще порастна? — попита той, давайки израз на професионалния страх на всички джуджета.

— Може би. Зависи. Не се захващай да издирваш Кей или онова животно Армънд, преди да си готов за това.

— Как ще разбера кога съм готов?

— Ще разбереш. Взе ли си влоговата книжка? Продължавай да внасяш и теглиш парите си по пощата, както винаги си правил. Имаш ли достатъчно пари? Добре. Ще се оправиш, Хорти. Не питай никого за нищо. Не казвай нищо на никого. Прави нещата сам, а ако не можеш, оправяй се без тях.

— Аз не... аз съм чужд там — промълви той.

— Знам. Но ще свикнеш — по същия начин, както дойде тук и намери своето място. Ще видиш.

С грациозни и леки стъпки върху високите си токчета Хорти извървя пътя до вратата.

— Е, довиждане, Зен. Аз... иска ми се да... Не можеш ли да дойдеш с мен?

Тя поклати глава и черната и, лъскава коса затанцува сред застиналия мрак.

— Не смея, Дечко. Аз съм единственото човешко същество, с което Човекоядецът разговаря — истински разговаря. Освен това аз... трябва да го следя какво прави.

— О. — Той никога не задаваше въпроси, които не биваше да задава. Беше още дете, безпомощен, безусловно покорен — точният, ефективен продукт на заобикалящия го свят; той и се усмихна уплашено и се обърна към вратата.

— Довиждане, миличък — прошепна тя с усмивка.

Когато той излезе, тя се свлече на леглото му и се разплака. Не спря цяла нощ. Чак на следващата сутрин тя си спомни за кристалните очи на Боклучко.

* * *

Бяха минали много години, откакто една мъглива вечер Кей Халоуел беше видяла от задния прозорец на къщата как Хорти се качва в един бляскаво изрисуван камион. През това време съдбата не се бе отнесла благосклонно към семейство Халоуел. Бяха се пренесли в по-малка къща, а после в апартамент, където майка и умря. Баща и издържа още малко, след което последва жена си. Деветнайсетгодишната Кей съответно напусна колежа си в трети курс и се хвана да работи, за да помогне на брат си да завърши подготвително училище за медици.

Тя беше самоуверена блондинка, практична и трудолюбива, с очи с цвета на междуцарствието между деня и нощта. Носеше голям товар на плещите си и се бе прегърбила под тежестта му. Вътре в душата си тя се страхуваше да се страхува, да бъде чувствителна, да се влияе, да се вълнува, затова външно се криеше под старателно изграден начин на поведение. Тя имаше работа; трябваше да преуспее, за да помогне на Боби през трудното му следване по медицина. Трябваше да запази чувстото си за собствено достойнство, което означаваше да има прилично жилище и прилични дрехи. Може би някой ден щеше да си позволи да си даде почивка и да се забавлява, но не сега. Не утре или следващата седмица. Просто някой ден. Когато сега излизаше на танци, или на театър, тя можеше да се весели само скришом и предпазливо, до момента, в който възникнеше опасност късният час, или някое ново силно увлечение, или дори самото забавление да попречи на работата и. А това беше наистина жалко, тъй като в замъка на сърцето и имаше цяла изба, натъпкана догоре с бъчви от най-веселия смях на света.

— Добро утро, г-н съдия. — Как мразеше този човек, с неговите потрепвачи ноздри и разплутите му, бели като платно ръце. Нейният шеф, Т. Спини Хартфорд, от „Бенсън, Хартфорд и Хартфорд“, не беше лош човек, но определено общуваше с някои неприятни типове. О, разбира се, такъв е занаятът на юристите. — Г-н Хартфорд ще ви приеме след малко. Заповядайте, седнете, г-н съдия.

Не там, дърт коцкар! О, боже, точно до нейното бюро. Е, той винаги сядаше там.

Тя му хвърли кратка и безизразна усмивка и отиде до шкафовете с папки в другата част на стаята, преди той да успее да започне с онзи негов театър — да се държи ту нерешително, ту агресивно и смущаващо. Тя мразеше да си губи времето — в папките нямаше нищо, което да и е нужно в момента. Само че не можеше просто да си седи там и да не му обръща внимание, а знаеше, че той не би тръгнал да вика през целия кабинет. Той предпочиташе метода, описан от Торн Смит като „цели низки — думи ниски“. (Б.пр.: Непреводима игра на думи — тук е употребена думата low /англ./ едновременно в две свои значения: 1. тих, слаб, нисък /за звук, глас/ и 2. низък, долен подъл.)

Тя усети влажния поглед върху гърба си, върху бедрата си, бродещ нагоре-надолу по ръбовете на чорапите и. Кожата и цялата настърхна и направо я засърбя от това. Така нямаше да стане. Може би близкият бой щеше да е по-удачен. Вероятно щеше да успее да парира онова, което не можеше да предотврати. Тя се върна при бюрото си, усмихна му се по същия пестелив начин и извади пишещата си машина, като плавно я повдигна на вертикалните и винтови оси. Нагласи вътре някаква бланка за писма и започна усилено да печата.

— Госпожице Халоуел.

Пръстите и продължиха да удрят клавишите.

— Госпожице Халоуел. — Той се протегна и я хвана за китката.

— Моля те, не бъди чак толкова заета. Толкова е кратък този момент, когато сме заедно.

Тя отпусна ръце в ската си — поне едната от тях. Другата послушно остана в плен на месестата бяла ръка на съдията, докато той не я пусна. Тя притисна длани си и се загледа в тях. Този глас! Тя беше сигурна, че ако го погледне, ще види как от брадичката му се стичат лиги.

— Да, г-н съдия?

— Харесва ли ти тук?

— Да. Г-н Хартфорд е много добър човек.

— Изключително любезен човек. Изключително любезен. — Той почака, докато Кей накрая се почувства адски глупаво само да седи и да се взира в ръцете си, и неохотно вдигна глава. Тогава той каза:

— Значи имаш намерение да останеш и занапред тук на работа.

— Не разбирам защо... тоест, бих се радвала да остана.

— Най-сигурните планове... — промърмори той. Това пък какво беше? Заплаха за работата и? Какво общо имаше с нейната работа това потънало в лиги, надуто старо нищожество? „Г-н Хартфорд е изключително любезен човек.“ Боже мили. Г-н Хартфорд беше адвокат и често имаше работа в Съда за наследствени дела. В някои от тях дори и най-дребните подробности в присъдите бяха от огромно значение. „Изключително любезен.“ Разбира се, че г-н Хартфорд е любезен с теб. Нали трябва да си изкарва хляба.

Кей зачака следващия ход. И го дочака.

— На теб всъщност няма да ти се наложи да работиш тук повече от две години, доколкото разбирам.

— За... защо? Ох. Откъде знаете това?

— Скъпо мое момиче — каза той с престорена скромност. — Съвсем естествено е да съм запознат със съдържанието на собствената си документация. Баща ти беше изключително пестелив и много мъдър. Когато станеш на двайсет и една, ще ти трябват доста пари, а?

Това не е твоя работа, стари хитрецо.

— Ами, аз няма да видя почти нищо от тях, г-н съдия. Те са запазени за Боби, моя брат. Ще го издържам през последните му две години от следването плюс една година специализация, ако има желание за нея. И оттам нататък край на безсънните нощи. Дотогава просто ще свързваме двета края. Аз обаче ще продължа да работя.

— Възхитително. — Ноздрите му потрепнаха срещу нея. Тя прехапа устни и отново заби поглед в ръцете си. — Много хубаво — одобрително добави той. Тя пак зачака. Последва ход трети. Той въздъхна:

— Известно ли ти е, че имотът на баща ти е ипотекиран, за погасяване на дългове от старо съдружничество?

— Аз... чувала съм за това. Старите договори са били разкъсани на парчета, когато търговското съдружие на татко било разтрогнато.

— Един пакет документи не са били унищожени. Все още са при мен. Баща ти беше доверчив човек.

— Тази сметка беше изплатена двойно, г-н съдия! — очите на Кей имаха способността понякога да стават тъмносиви като буреносни облаци. Както сега.

Съдията се облегна назад и допря пръстите на двете си ръце едни в други.

— Това е въпрос, който може да стигне и до съда. До Съда за наследствени дела, между другото.

Той можеше да и отнеме работата. Вероятно можеше да вземе и парите, а заедно с тях и кариерата на Боби. Възможността... е, вече можеше да очаква това.

И се оказа съвсем права.

— Откакто моята скъпа съпруга ни напусна от този свят — (Тя помнеше скъпата му съпруга. Жестоко, празноглаво същество с достатъчно акъл, за да угажда на неговото echo в годините преди да стане съдия, но за нищо повече.) — аз съм един много самотен мъж, госпожице Халоуел. Никога не съм срещал човек като теб. Ти си красива, а може би и умна. Можеш да стигнеш далеч. Бих искал да те опозная по-добре — превзето се усмихна той.

Само през трупа ми.

— Нима? — безизразно каза тя, цялата скована от погнуса и страх.

Той подчертава:

— Красиво момиче като теб, с такава чудесна работа и с тези скромни спестявания, които ще получиш — ако всичко е наред. — Той се наведе напред. — Отсега нататък ще те наричам Кей. Сигурен съм, че ние двамата се разбираме.

— Не! — тя каза това, защото действително разбираше.

Той я разбра по своя си начин:

— Тогава с удоволствие ще ти обясня по-подробно — подсмихна се той. — Да кажем довечера. Доста късно тази вечер. Човек с моето положение не може — хм — да се разхожда с истинска перла под ръка там, където светят неподходящите за блъсъка и отражения на изкуствените.

Кей не каза нищо.

— Има едно местенце — ухили се съдията, — казва се Клуб Немо, на Оук Стрийт. Знаеш ли го?

— Мисля, че съм го... виждала — успя да отвърне тя.

— В един часа — весело каза той. После стана и се надвеси над нея. Миришеше на някакъв отвратителен одеколон. — Не обичам да

оставам до късно без причина. Сигурен съм, че ще дойдеш.

Мозъкът и кипеше. Беше бясна, беше и уплашена — две състояния, в които тя от години се пазеше да не изпада. Искаше да направи няколко неща. Искаше и се първо да крещи и едновременно с това да отърве стомаха си от сутрешната закуска. Искаше да му каже някои неща по негов адрес. Искаше да връхлети в кабинета на г-н Хартфорд и да се поинтересува дали това, това и това спадат към задълженията и на стенографка.

Да, но трябваше да мисли и за Боби, който бе така близо до успеха. Тя знаеше какво е да отпаднеш в последните метри преди финала. А и бедничкият, изнервен, притеснен г-н Хартфорд — той нямаше лоши намерения, но не би могъл да знае как да се справи с такава ситуация. Имаше и още нещо, нещо, което съдията явно не подозираше — нейната доказана способност да пада на краката си, никога по гръб.

И така, вместо да предприеме нещата, които искаше да направи, тя свенливо се усмихна и каза:

— Ще видим...

— Ще се видим — поправи я той. — Ще видим много един от друг. — Докато той се отдръпваше, тя отново усети онзи влажен поглед върху тила си, по рамете си.

На таблото пред нея светна лампичка.

— Г-н Хартфорд вече може да ви приеме, съдия Блуэт — каза тя. Той я щипна по бузата.

— Можеш да ми викаш Армънд — прошепна той. — Когато сме сами, разбира се.

* * *

Когато тя пристигна, той вече я чакаше. Тя закъсня — само няколко минути, но те и струваха много. Това бяха минути, прибавени към часовете бясна омраза, отвращение и страх, които беше изтърпяла, след като собственикът на превзетата усмивка на съдията напусна кантората на Хартфорд тази сутрин.

Когато влезе вътре, тя за момент се подвоуми и спря да се огледа. Беше тихо — приглушени светлини, приглушени цветове, приглушена музика от джаз-трио. Посетителите бяха съвсем малко, а тя познаваше само един от тях. На една затъмнена маса в ъгъла зад издадения ръб на сцената тя зърна прошарена коса. Запъти се натам, не толкова защото го бе познала, а понеже беше сигурна, че той би изbral точно такова място.

Той се изправи и и придърпа един стол.

— Знаех, че ще дойдеш.

Че имам ли избор, влечugo такова?

— Естествено, че ще дойда — отвърна тя. — Съжалявам, че ви накарах да чакате.

— Радвам се, че съжаляваш. В противен случай трябваше аз да те накарам да съжаляваш. — При тези думи той се разсмя, но само колкото да изтъкне какво удоволствие изпитва при тази мисъл. Той погали ръката и с обратната страна на дланта си и оставил нова диря настръхнала кожа. — Кей. Сладката малка Кей — простена той. — Трябва да ти кажа нещо. Тази сутрин наистина малко те попритиснах.

Не думай!

— Така ли? — възклика тя.

— Сигурно си разбрала това. Е, искам още сега, веднага, да те уверя, че не ти казах тези неща насериозно — с изключение на това колко съм самотен. Хората не разбират, че освен съдия аз съм и човек.

В такъв случай и аз се числя към хората. Тя му се усмихна. Това беше доста труден процес, който се усложняваше още повече от факта, че по време на тази убедителна, самосъжалителна тирада гласът му се бе превърнал в хленчене, а изражението му напомняше за продълговатата, източена надолу физиономия на кокер-шпаньол. Тя

притвори очи, за да не го вижда ясно, и резултатът беше такова поразително копие на жална кучешка глава с колосана яка, че тя се сети за едно изказване, което беше чула отнякъде: „Станал е такъв, защото докато е бил малък, го е тормозил непрекъснатият лай на майка му.“ Оттам и усмивката. Той не я разбра правилно — нито нея, нито погледа, който вървеше с нея — и отново погали ръката и. Усмивката и се стопи, макар че зъбите и продължиха да проблясват на бледата светлина.

— Имам предвид — продължи да опява той, — просто искам да ме харесваш заради мен самия. Съжалявам, че изобщо трябваше да приложа натиск. Просто не исках да се провала. Както и да е, нищо не остава скрито... нали знаеш.

— ...в любовта и войната — услужливо довърши тя. А това означава война. Обичай ме заради мен — обичай си се сам или се гръмни.

— Няма искам много от теб — произнесоха влажните устни. — Само това, което всеки мъж желае — да се чувства обичан и ценен.

Тя затвори очи, за да не може той да ги види как призовават небесата на помощ. Нямало да иска много. Само да се крият и да заговорничат, за да запази той своето „положение“ в града. Само тази физиономия, този глас, тези ръце... тази свиня, този изнудвач, този изкуфял стар вълк с мазни пръсти! Боби, Боби — с болка си помисли тя, — стани добър лекар...

Но това далеч не беше всичко. Донесоха и питие. Неговият избор за едно сладко младо момиче. Флип (Б.пр.: Топло спиртно питие, примесено с мляко или яйце.) с шери. Беше прекалено сладко, а пяната отгоре изльчваше опасна решителност да се справи с червилото и. Тя отпи и остави съдията да излива сантименталната си помия върху нея, кимаше и се усмихваше и гледаше колкото може по-често да се абстракира от гласа му и да слуша музиката. Оркестърът свиреше перфектно и чисто — Хамънд Соловокс, (Б.пр.: „Хамънд“ е една от първите марки електрически джаз-органи.) контрабас и китара — и известно време тази музика беше единственото нещо в целия гаден свят, което я крепеше.

Съдия Блует, както стана ясно, имаше малко тайно жилище над един магазин в покрайнините на града.

— Съдията работи в съда и в кабинета си — пропя той, — и притежава чудесна къща на Хълма. Ала човекът Блует също си има убежище, едно удобно местенце, диамант сред груби скали, място, където той може да захвърли черните мантии, титлите и званията си и отново да усети, че във вените му тече червена кръв.

— Сигурно е прекрасно — каза тя.

— Човек може да се скрие там — сърдечно каза той. — Бих казал, двама могат да се скрият там. Всички удобства. Цяла изба вино на една ръка разстояние, всичко за ядене на разположение. Вместо цивилизирана пустиня — малко хляб, кана вино и... х-х-оууу. — Гласът му накрая представляше дрезгав шепот, а Кей имаше безумното усещане, че ако очите му се изцъклят още малко, човек би могъл да седне върху едното и да отреже другото с трион.

Тя отново затвори очи и се замисли как да излезе от положението. Имаше чувството, че търпението и ще се изчерпа след около двайсетина секунди. Осемнайсет. Шестнайсет. О, чудесно тогава. След малко от кариерата на Боби ще остане само пушек — един облак с форма на гъба, над маса за двама.

Той събра стъпалата си под стола и се изправи.

— Би ли ме извинила за момент — каза той, като едва не си удари токовете, за да и отдаде почет. Пусна някаква шегичка по адрес на тоалетните и че явно и той е човек. Обърна се да тръгва, после се върна и отбеляза, че това била само първата от малките интимности, (Б.пр.: Игра на думи — употребената тук дума „intimacy“ означава също и „полови сношения“ като юридически термин.) които те щели да научат един за друг. Обърна се, пак се върна и каза:

— Помисли си за това. Вероятно още тази нощ бихме могли да избягаме в нашето малко царство на мечтите!

Той се обърна и ако се бе върнал за трети път, едно тънко високо токче щеше да се забие някъде в областта около джобчето на жилетката на сакото му.

Кей седеше на масата сама и видимо овесила нос. Гневът и презрението и бяха помогнали да издържи до този момент, ала сега на тяхно място се появила страхът и умората. Раменете и увиснаха и се отпуснаха напред, брадичката и клюмна и по бузата и се търкулна една сълза. Тоест, с три деления по-зле от „ужасно“. Клиника „Мейо“, (Б.пр.: Чарлз Хорас Мейо /1865-1939/ и Уилям Джеймс Мейо /1861-

1939/ — известни американски хирурзи, братя.) пълна с доктори, не заслужаваше тази твърде висока цена, кото Кей трябваше да плати. Тя искаше да се махне. Нещо трябваше да се случи, и то веднага.

И то се случи. На покривката пред нея се появиха две ръце.

Тя вдигна очи и срещна погледа на младия мъж, който стоеше там. Лицето му беше широко и не правеше впечатление с нищо. Беше рус почти колкото нея, макар че очите му бяха тъмни. Имаше красива уста. Той каза:

— Много хора не правят разлика между музикант и палма в саксия, когато тръгнат да си изливат душата на някого. Намирате се в трудна ситуация, госпожице.

Част от гнева и се възвърна, но бе удавен в дъжда от смущение, който я заля. Тя успя да каже само:

— Моля ви, оставете ме на мира.

— Не мога. Чувал съм ги тия формалности. — Той кимна с глава към тоалетните. — Има изход от това положение, ако ми се доверите.

— Предпочитам познатото зло — хладно отвърна тя.

— Изслушайте ме. Имам предвид, слушайте, докато довърша. После правете, каквото искате. Когато той се върне, го разкарайте за тази вечер. Обещайте му да се срещнете тук утре вечер. Изиграйте го наистина добре. После му кажете, че не бива да си тръгвате оттук заедно — може да ви видят. Той и сам ще се сети за това.

— И той си тръгва, а аз оставам във вашите нежни ръце и благоволение?

— Не бъдете такава глупачка! Извинете. Не, вие си тръгвате първа. Идете направо на гарата и хванете първия влак. В три часа има в северна посока, а в три и дванайсет — в южна. Вземете някой от тях. Отидете някъде другаде, укрийте се, намерете си друга работа и не се показвайте много-много.

— С какво? С три долара пари за такси?

Той измъкна дълъг портфейл от вътрешния джоб на сакото си.

— Тук има триста. Достатъчно сте умна, за да се оправите с тях.

— Вие сте луд! Не ме познавате, нито аз в вас. Освен това нямам нищо за продан.

Той ядосано махна с ръка.

— Кой е споменал такова нещо? Казах да вземете влак — който и да е влак. Никой няма да ви проследи.

— Вие наистина сте луд. Как мога да ви ги върна?

— Не се притеснявайте за това. Аз работя тук. Отбийте се някой път — през деня, когато ме няма, ако желаете — и ги оставете за мен.

— Какво, за бога, ви кара да правите това?

Гласът му беше много тих:

— Да кажем, че същото нещо ме кара да нося сурова риба на уличните котки. О, стига сте спорила. Имате нужда от изход и той е пред вас.

— Не мога да направя такова нещо!

— Имате ли добро въображение? От онзи вид, който го имат художниците?

— Аз... предполагам, че да.

— Тогава, простете ми, ама ви трябва един ритник в зъбите. Ако не направите каквото току-що ви казах, оная гадина ще... — и с няколко прости, сбити изречения той и обясни какво точно ще направи оная гадина. После, с едно единствено ловко движение той пусна банкнотите в чантата и и се върна на сцената.

Тя остана да седи, отвратена и шокирана, докато Блует се върна от мъжката тоалетна. Тя имаше необикновено живо образно въображение.

— Докато бях там — каза той, като се настани на стола си и махна на келнера да му донесе сметката, — знаеш ли какво правих?

Това, помисли си тя, е точно типа въпрос, от който се нуждая в момента. Гласът и прозвуча кристално чисто:

— Какво?

— Мислих си за онова местенце и колко чудесно би било, ако мога да се измъкна след тежък ден в съда и ти ме чакаш там. — Той глупаво се усмихна. — И никой никога няма да разбере.

Кей отправи към небето едно „господи-прости-ми, не-зnam-какво-върша“ и отчетливо каза:

— Мисля, че това е прекрасна идея. Просто прекрасна.

— И ти няма да... какво?

За миг тя почти го съжалла. Дотук кордите му бяха все отпуснати, кукичките — наточени, макарите — смазани, ръката му държеше въдиците в желязна хватка, а тя бе „пресушила“ реката вместо него. Беше му доставила цял кораб с риба. Беше се предала.

— Добре — започна той. — Добре, аз, хм. Хм-м-м! Келнер!

— Само че — дяволито каза тя, — не тази вечер, Аа-рмънд.

— Хайде, Кей. Само се качи да го видиш. Не е далече.

Тя мислено си плю на ръцете, пое дълбоко въздух и се хвърли с главата напред, като смътно се чудеше в кой точно миг беше решила да поеме по този невероятен път. Клепачите и мигнаха два нежни пъти и тя промълви:

— Аа-рмънд, аз не съм човек с опит като теб, а... — тя се подвоуми и сведе очи — ...искам всичко да бъде съвършено. А тази вечер всичко ми дойде така неочеквано и аз нямах време да обмисля нещата, ужасно късно стана, и двамата сме уморени, а аз трябва утре да отида на работа, но другиден съм свободна, и освен това... — и тук тя надмина себе си. Тук, на място, тя сътвори най-многословното и колоритно изречение в целия си живот — Освен това — каза тя, като кокетно галеше ръцете си, — не съм готова.

Тя го погледна с крайчеца на окото си и видя как през ръбестото му лице едно след друго се смениха четири отделни изражения. В нея отново се прояви онова, което я правеше способна да се учудва — тя беше успяла да се сети само за три възможни реакции на такова изявление. В същия момент китаристът зад нея насред едно плавно глисандо (Б.пр.: Ефект на преливане на тоновете в музиката, който се получава, когато с голяма бързина се изsvирят поредица от съседни тонове, напр. при прекарване на пръст през всички бели клавиши на пиано.) (P.S. Гледайте концерт на Джери Ли Луис.) си прищипа кутрето под петата струна.

Преди Армънд Блуэт да успее да си поеме отново въздух, тя каза:

— Утре, Аа-рмънд. Само че... — тя се изчерви. Още като дете, когато четеше „Айвънхоу“ и „Ловецът на елени“, тя се упражняваше пред огледалото да се изчервява. Всякога безуспешно. И все пак сега успя. — Само че по-рано — довърши тя.

Рефлексът и на учудване се активира отново, този път с мисълта: защо никога не съм опитвала това преди?

— Утре вечер? Ще дойдеш ли? — попита той. — Наистина ли ще дойдеш?

— В колко часа, Аа-рмънд? — смиreno каза тя.

— Ами, я да видим. Хмм. Ами... да речем, в единайсет?

— О, тогава тук ще бъде претъпкано. В десет, преди да свършат представленията.

— Знаех си, че си умна — с възхищение каза той.

Тя сграбчи удобния момент и го изцеди докрай:

— Винаги има прекалено много хора наоколо — каза тя и се огледа. — Знаеш ли, не бива да излизаме оттук заедно. Просто за всеки случай.

Той удивено поклати глава и целият засия.

— Аз просто... — тя направи пауза, докато гледаше очите му, устата му. — Просто ще си тръгна, ей така. — Тя щракна с пръсти. — Без довиждане...

Тя скочи на крака и изхвърча навън, стиснала чантата си. И докато преминаваше покрай сцената, китаристът, почти без да мърда устните си и съвсем тихо, колкото само тя да го чуе, и каза:

— Момиче, доста бърбън ще ти трябва, за да си измиеш устата.

* * *

Негово Благородие, съдията по наследствени дела Армънд Блует, напусна кабинета си рано следващия следобед. Облечен в тъмнокафяв делови костюм, като хвърляше коси погледи ту вдясно, ту вляво, той взе такси до другата част на града, плати на шофьора и дебнешком пое по една тясна уличка. Два пъти отмина един определен вход, за да се увери, че не го следят, после се шмугна вътре с ключ в ръка.

Когато се качи горе, той изчетка всичко в двете стаи и кухничката. Отвори всички прозорци и проветри жилището. Между възглавниците на леглото откри пъстър копринен шал, просмукан с прогнилата миризма на смъртта. Той изсумтя и го пусна в пещта за горене на смет.

— Това вече няма да ми трябва.

Той провери какво има в хладилника, на кухненските рафтове, в шкафчето в банята. Пусна водата и се увери, че газта и лампите са в ред. Изprobва радиото, лампиона с отражател към тавана, настолните лампи върху малките масички. Мина с малка прахосмукачка килимите и тежките завеси. Най-накрая, сумтящ от удоволствие, той отиде в банята, избръсна се и се изкъпа. Последваха облаци талк и дъжд от одеколон. Изряза ноктите на краката си, след което застана пред овалното огледало и се огледа в най-различни неестествени, изпъчени пози, като се възхищаваше на отражението си през розовия поглед на своето echo.

Той старательно се облече в тъмен пепит и си сложи вратовръзка в строго съответствие със свитите му зеници. Върна се при огледалото за нови петнайсет минути опиянение, после седна, лакира си ноктите с безцветен лак и замечтано се заразхожда из стаите, като потриваше отпуснатите си ръце и занимаваше мозъка си с подробни размишления, полугласно рецитирайки къси реплики от остроумен светски диалог. „Кой е извял очите ти?“, мърмореше той, и „Мое скъпо, скъпо дете, това беше нищо, наистина нищо. Урок по хармония, преди сложното оркестриране на плътта... не, тя не е достатъчно зряла за това. Хм. Ти си сметаната в моето кафе. Не! Аз не съм достатъчно зрял за това.“

И така той въщност си прекара вечерта много приятно. Излезе в осем и половина, за да се наслади на пищна вечеря в един ресторант за морски деликатеси. В десет без десет вече се бе разположил на масата в ъгъла в Клуб „Немо“, лъскаше блестящите си нокти в ревера си и периодично облизваше устни и ги подсушаваше с носна кърпичка.

В десет часа тя пристигна.

Когато предишната вечер тя прекосяваше дансинга, той се изправи на крака. Тази вечер той беше станал и застанал до нея още преди тя да стигне до дансинга.

Това беше Кей, но преобразена. Това бе материализацията на най-необузданите му фантазии за нея.

Косата и беше сресана назад на изящни малки вълни, които очертаваха лицето и. Очите и бяха умело гримирани и синият им цвят като че ли беше придобил виолетов оттенък. Беше облечена с дълга пелерина от някакъв тежък материал, а под нея носеше строг, но втален жакет от лъскава черна коприна и черна пола с цепка.

— Армънд... — прошепна тя и протегна ръце към него.

Той ги хвана. Устните му се отвориха и затвориха два пъти, преди изобщо да успее да каже нещо, а после тя вече го бе отминал и крачеше с големи леки стъпки към масата. Когато оркестърът засвири, той видя как тя се поспря и хвърли надменен на китариста. Като стигна до масата, тя разкопча катaramата на пелерината на шията си и самонадеяно я остави да се свлече от нея. Армънд Блеут се озова там, за да я поеме, докато тя сядаше на стола си. Той толкова дълго стоя така и се пули срещу нея, че накрая тя му се изсмя.

— Няма ли най-сетне да кажеш нещо?

— Нямам думи — каза той и си помисли: имам думи, и те излязоха сполучливи.

Дойде келнер и той поръча вмето нея. Този път беше дайкири. (Б.пр.: Коктейл, приготвен от ром, захар и лимон или лимонов сок.) От жените, които беше виждал през живота си, никоя не му напомняше по-малко за флип от шери, както Кей.

— Аз съм един много щастлив мъж — обади се той. За втори пореден път беше казал нещо неизрепетирано.

— Но не по-щастлив от мен — отвърна тя и това прозвуча доста искрено. Тя подаде само връхчето на един розов език; очите и искряха, а тя се смееше. На Блеут му се зави свят. Той погледна надолу към

ръцете и, които си играеха със закопчалката на една миниатюрна дамска чантичка.

— Струва ми се, че никога досега не съм обръщал внимание на ръцете ти — каза той.

— Моля те, направи го — засия тя. — Обожавам нещата, които казваш, Аа-рмънд. — И тя постави ръцете си в неговите. Бяха дълги, силни ръце с оформени длани и източени пръсти, а кожата им положително можеше да се нарече най-гладката кожа на земята.

Питиетата пристигнаха. Той неохотно я пусна и двамата се облегнаха назад, вперили очи един в друг. Тя каза:

— Доволен ли си, че изчакахме?

— О, да. Хм. Определено да. — Изведнъж чакането му се стори непоносимо. Той почти безразсъдно грабна чашата с питието си и я пресуши.

Китаристът сбърка еднаnota. Тя погледна обидено. Армънд каза:

— Тук май не е особено приятно тази вечер, нали?

Очите и заблестяха.

— Знаеш ли някое по-уютно място? — тихо попита тя.

Сърцето му подскочи и се бълсна в дъното на адамовата му ябълка.

— Определено да — успя да каже той.

Тя наведе глава с необикновено, овладяно покорство, което направо му причини болка. Той хвърли една банкнота на масата, наметна пелерината на раменете и и я изведе навън.

В таксито той и се нахвърли още преди колата да се отлепи от бордюра. Външно тя като че ли изобщо не се движеше, ала под пелерината тялото и се извиваше и му се изпълзваше — той се озова с плат вместо плът в ръцете, докато профилът на Кей леко се усмихваше и клатеше глава. Това беше мълчаливо, но категорично „не“. Похвала заслужаваше и ниският коефициент на триене на лъскавата коприна.

— Никога не съм знал, че си такава — каза той.

— Каква?

— Снощи не се държеше по този начин — оплете се той.

— По кий начин, Аа-рмънд? — подразни го тя.

— Не беше толкова... имам предвид, че изобщо не изглеждаше така сигурна в себе си.

Тя го погледна.

— Не бях... готова.

— А, разбирам — изльга той.

След това разговорът замря, чак докато той плати на таксито при кръстовището близо до неговото скривалище. Той започваше да усеща, че положението е извън контрола му. Но така или иначе, ако тя водеше нещата, както досега, той беше повече от готов това да си остане така.

Като тръгнаха по мръсната тясна уличка, той каза:

— Не обръщай внимание на това, Кей. Горе е съвсем различно.

— Когато съм с теб, всичко е хубаво — каза тя и настъпи някакъв боклук. Той остана много доволен.

Те се качиха по стълбите и той отвори вратата с артистичен жест.

— Влез, красавице, в царството на мечтателите.

Тя влезе с танцова стъпка и започна да се възхищава на завесите, на лампите, на картините. Той затвори вратата и пусна резето, хвърли шапката си на леглото и дебнешком тръгна към нея. Точно щеше да я прегърне изотзад, когато тя подскочи настрани.

— Какво начало само! — извика тя. — Да си оставиш там шапката. Не знаеш ли, че да оставиш шапка върху легло носи нещастие?

— Днес е моят щастлив ден — обяви той.

— Също и моят — каза тя. — Така че хайде да не го разваляме.

Да си представим, че винаги сме били тук, и ще останем тук завинаги.

Той се усмихна.

— Това ми харесва.

— Радвам се. По този начин — каза тя и, като го видя, че приближава, напусна ъгъла, където беше застанала, — няма защо да бързаме. Може ли да получа едно питие?

— Можеш да получиш и луната — пропя той и отвори вратата на кухничката. — Какво ти се пие?

— О, колко прекрасно. Остави на мен, остави на мен. Ти отиди в другата стая и седни, Господин Мъж. Това е женска работа. — Тя го избута навън и енергично се зае с коктейлите.

Армънд се изтегна на леглото, вдигна краката си на кленовата масичка за кафе и унесено се заслуша в звънна на чаши и звука от преливането на течности, които долитаха от съседната стая. Лениво се зачуди дали не би могъл да я накара всяка вечер да му носи чехлите.

Тя безшумно влезе в стаята, като крепеше с една ръка табличка с две уискита със сода. Коленичи и остави табличката на масата за кафе, после се отпусна в един фотьойл. През цялото време държеше едната си ръка зад гърба.

— Какво криеш? — попита той.

— Тайна.

— Ела тук при мен.

— Нека първо мъничко да поговорим. Моля те.

— Мъничко. — Той се захили. — Ти си виновна, Кей. Толкова си красива. Хм. Направо ме подлудяваш... разпалваш страстите ми. — Той започна да потрива ръце.

Тя затвори очи.

— Армънд...

— Да, малкото ми момиче — покровителствено отвърна той.

— Наранявал ли си някога човек?

Той се изправи.

— Аз? Кей, страхуваш ли се? — Той леко изпъчи гърди. — Страх те е от мен? Защо, аз няма да те нараня, скъпа.

— Не говоря за себе си — малко нетърпеливо каза тя. — Просто те попитах — наранивал ли си някога човек?

— Ама как, разбира се, че не. Имам предвид, не умишлено. Запомни — моята работа е да отстоявам справедливостта.

— Справедливост. — Това като че ли и звучеше добре. — Има два начина да нараниваш хората, Армънд — външно, където си личи, и вътрешно, където остава белег и раната гноясва.

— Не те разбирам — каза той. Наред с нарастващото му смущение се възвръщаше и надутият му стил на говорене. — Кого съм наранил?

— Кей Халоуел, — безпристрастно каза тя, — чрез натиска, който прилагаш върху нея. Не защото е непълнолетна — в това отношение ти си престъпник само на хартия, а в някои щати даже и това не би било достатъчно...

— Не, виж сега, млада госпожице...

— ...А защото — спокойно продължи тя — ти систематично унищожаваш вярата, която тя има в човечеството. Ако съществува фундаментална справедливост, тогава ти си престъпник по нейните стандарти заради това, което си.

— Кей, какво ти става? За какво говориш? Няма да търпя това повече! — Той се облегна назад и скръсти ръце. Тя седеше и мълчеше.

— Знам — каза той, донякъде на себе си, — ти се шегуваш. Така ли е, скъпа?

Тя продължи със същия равен и безпристратен тон:

— Ти си виновен за това, че нараняваш други хора по двата начина, които споменах. Физически, където е видимо, и психически. Ти ще бъдеш наказан и по двата начина, Ваша Справедливост Блует.

Ноздрите му издишаха съдържанието на дробовете му.

— Това е прекалено. Изобщо не съм те довел тук за такива дивотии. В края на краищата май трябва да ти напомня, че не съм човек, с когото можеш да си играеш. Хм. По въпроса за твоя имот...

— Не си играя, Армънд. — Тя се надвеси към него над ниската масичка. Той вдигна ръце.

— Какво искаш? — прошепна той, преди да успее да се спре.

— Твоята носна кърпичка.

— Моята н... какво?

Тя я измъкна от джобчето на гърдите му.

— Благодаря. — Докато говореше, тя я разгъна, съедини две ъгълчета и ги завърза. Пъхна в примката лявата си ръка и закрепи кърпичката под лакътя си. — Ще те накажа първо по начина, по който не личи — информира го тя, — като ти напомня така, както никога няма да можеш да забравиш, как веднъж ти нарани друг човек.

— Какви са тия глупости...

Тя протегна дясната си ръка зад гърба си и извади онова, което криеше — нова, остра, тежка брадва.

Армънд Блует се сви от страх, притискайки се назад във възглавниците на леглото.

— Кей, не! Не! — изхриптя той. Лицето му позеленя. — С пръст не съм те докоснал, Кей! Исках само да поговорим. Исках да помогна на теб и... и на брат ти. Остави това нещо долу, Кей! — Той целият се беше олигавил от страх. — Не можем ли да бъдем приятели, Кей? — изхленчи той.

— Стига! — изсъска тя. Издигна брадвата високо над главата си, постави лявата си ръка на масата и се наведе към него. Лицето и — щрихи, издълбани в мрамора на изваяния му овал — представляше

маска, изразяваща пълно презрение. — Казах ти, че има още време до физическото ти наказание. Мисли за него, докато очакваш този час.

Брадвата описа дъга и полетя надолу с цялата тежест на гъвкавото тяло, което я владееше. Армънд Блует изпищя — абсурден, дрезгав, немощен гласец. Той затвори очи. Брадвата се стовари върху грубата повърхност на масата за кафе. Армънд се сгърчи и отчаяно зарови с ръце възглавниците зад себе си, притисна се в стената и запълзя назад, докато накрая вече нямаше накъде. Той остана за момент в тази комична поза — застанал на четири крака на леглото, после се сви в ъгъла; от брадичката му капеха пот и слонка. Той отвори очи.

Явно цялото граничещо с истерия движение му беше отнело само част от секундата, тъй като тя все още стоеше надведена над масата и ръката и все още стискаше дръжката на брадвата. Острието и се беше забило в массивното дърво, след като бе преминало през плътта и костите на ръката и.

Тя грабна бронзовия нож за отваряне на писма и го пъхна под носната кърпичка под лакътя си. Започна да я стяга и от бившите места на три отрязани пръста бликна артериална кръв. Лицето и беше бяло като платно под грима, ала не бе претърпяло никаква друга промяна — все още изразяваше същото надменно, неподправено презрение. Тя стоеше пред него, висока и гордо изправена, и докато стягаше кърпичката с дръжката на ножа за писма, за да направи превръзка, не отмести убийствения си поглед от него. Той сведе очи и тя изсъска:

— Това не е ли по-хубаво от плановете ти? Сега притежаваш част от мен, която можеш да запазиш само за себе си. Така е много по-добре, отколкото да използваш нещо и после да го връща.

Докато тя стягаше превръзката, реката от кръв се бе превърнала в пресъхващо поточе. Тя отиде до стола, на който бе оставила дамската си чантичка. Взе я и извади от нея гумена ръкавица. Като хвана превръзката за краищата, тя надяна ръкавицата на ръката си и я издърпа нагоре, докато не прилепна плътно около китката и.

Армънд Блует започна да повръща.

Тя си наметна пелерината и отиде до вратата.

Когато махна резето и я отвори, тя съблазнително му подвикна:

— Беше толкова прекрасно, скъпи Армънд. Нека скоро го направим отново...

Измина цял час, докато съзнанието на Армънд успее да изплува на повърхността на морето от панически страх, в което бе потънал. През този час той остана да седи на леглото сред доскорошното съдържание на стомаха си, вперил очи в брадвата и трите още бели пръста.

Три пръста.

Три отрязани пръста.

Някъде дълбоко в съзнанието му това означаваше нещо за него. Той отказваше да му позволи да излезе наяве. Страхуваше се, че това ще стане. Знаеше, че ще стане. Знаеше, че когато то стане, той ще познае смъртния страх.

* * *

Скъпи Боби, пишеше тя, чувствам се непоносимо, като си представя, че получаваш писмата ми с „адрес — неизвестен“ на пликовете. Аз съм добре. Това е най-важното. Добре съм, малък пакостнико, и няма за какво да се тревожиш. Голямата ти сестра е добре.

Също съм и много объркана. Може би когато постъпиш в онази хубава и чиста болница, нещата ще ти станат по-ясни. Ще се опитам да ти обясня кратко и ясно.

Една сутрин бях на работа в кантората, когато дойде оня отвратителен Съдия Блует. Трябваше да изчака няколко минути, преди стария Уотълз Хартфорд да го приеме, и той ги използва, за да избълва обичайната си лигава програма от ухажорски реплики. Справях се чудесно, докато гадният стар хитрец не повдигна въпроса за татковите пари. Нали знаеш, че ще ги получим, когато навърша двайсет и една — освен ако оная стара работа със съдружието не излезе отново на бял свят. Тогава ще се стигне до съда. Оказа се, че Блует не бил само съдружник — той е Съдията по наследствени дела. Даже и да успеем да го отстраним от делото, знаеш как той може да нагласи свой човек за съдия. Е, идеята беше, че ако аз съм нежна и мила с Негова Светлост, по всички гнусни начини, които той пожелае, тогава завещанието няма да подлежи на оспорване. Бях страшно уплашена, Боби — знаеш, че тези пари ще ти трябват, за да завършиш следването си. Не знаех какво да правя. Нуждаех се от малко време, за да помисля. Обещах му да се срещна с него същата вечер, доста късно, в един нощен клуб.

Боби, беше ужасно. Точно щях вече да избухна там на масата, когато похотливият дъртак излезе за малко. Не знаех дали да се съпротивлявам, или да избягам. Бях изплашена, повярвай ми. И изведенъж, като гръм от ясно

небе, някой дойде при мен и ме заговори. Сигурно е бил моят ангел-хранител. Изглежда беше дочул какво ми каза съдията. Искаше от мен да избягам. Отначало ме беше страх и от него, но после видях лицето му. О, Боби, той имаше толкова симпатично лице! Искаше да ми даде пари и преди да успея да му откажа, той ми каза, че мога да му ги върна, когато поискам. Каза ми да се махна от града веднага — да взема влак, какъвто и да е влак, дори не искаше да знае кой. И преди да успея да го спра, той напъха триста долара в чантата ми и се отдалечи. Последното нещо, което ми каза, бе да приема да се срещна със съдията на следващата вечер. Нищо не можех да направя — той стоя при мен само две минути и на практика не спря да говори нито за секунда. А после се върна съдията, като някоя пачавра мигах на парцали на стария глупак и избягах. Двайсет минути по-късно хванах влак за Елтънвил и когато пристигнах там, дори не се регистрирах в хотел. Помотах се малко, докато отворят магазините и на същия ден следобед получих работа в единствения магазин за грамофонни площи в града. Изкарвам по двайсет и шест долара на седмица, но и с тях се оправям чудесно.

Между другото нямам представа какво става у дома. Сега, така да се каже, съм затаила дъх, докато не чуя никакви новини. Ще изчакам все пак. Не бързаме за никъде, а през това време с мен всичко е наред. Няма да ти дам адреса си, миличък, но ще ти пиша често. Съдия Блует сигурно е способен по никакъв начин да сложи ръце на писмата ми. Мисля, че си струва да внимавам. Той е опасен.

И така, миличък, това е положението дотук. Оттук нататък? Ще следя по вестниците от родния град за никаква информация за Негово Безчестие Съдията по наследствein дела, и ще се надявам на най-доброто. Колкото до теб, не тормози квадратната си главичка с мен, скъпи. Аз се оправям чудесно. Изкарвам само няколко долара по-малко на седмица, отколкото у дома, а тук съм в

много по-голяма безопасност. А и работата не е тежка — почитателите на музиката са някои от най-приятните хора на земята. Съжалявам, че не мога да ти дам точния си адрес, но ми се струва, че точно сега така е по-добре. Ако се наложи, това може да продължи и цяла година, и няма да го понесем чак толкова тежко. Учи здраво, братле. Аз съм с теб хиляда процента. Ще пиша често.

XXX

С любов,
Твоя вярна сестра Кей.

(Това е писмото, което наетият от Армънд Блуэт крадец откри в стаята на студента от Държавния Медицински Институт Робърт Халоуел.)

* * *

— Да, аз съм Пиер Монетър. Влезте. — Той се отмести от вратата и момичето влезе.

— Това е толкова мило от ваша страна, г-н Монетър. Знам, че сигурно сте ужасно зает. А и най-вероятно изобщо няма да сте в състояние да ми помогнете.

— Бих могъл да не ви помогна, дори и да съм в състояние — каза той. — Седнете.

Тя си избра един сгъваем шперплатов стол, който се намираше в единия край на полу-писалищната, полу-лабораторна пейка, заемаща почти цяла стена от фургона. Той я изгледа студено. Чуплива руса коса, очи, понякога сивосини, друг път с една идея по-тъмни от небесносиньо. Престорено спокойствие, което той разшифрова съвсем лесно с неговите обучени сетива. Тя е разтревожена, помисли си той; изплашена и засрамена от това. Той почака.

Тя каза:

— Има едно нещо, което трябва да открия. Случи се отдавна. Почти го бях забравила, а после видях афишите ви и си спомних... може и да греша, но ако само... Тя притисна ръцете си една в друга. Монетър ги погледна и после отново насочи хладния си поглед към очите и.

— Извинете ме, г-н Монетър. Май не мога да стигна до същината на нещата. Всико е толкова неясно и толкова... ужасно важно. Въпросът е следният — когато бях малка, на седем или осем години, едно момче от моя клас в училище избяга от къщи. Беше някъде на моята възраст и май страхотно се бяха скарали с втория му баща. Мисля, че беше наранен. Ръката му. Не знам колко сериозно. Аз бях сигурно последният човек в града, който го видя. Оттогава никой не го е виждал.

Монетър взе някакви книжа, прегледа ги и ги върна на мястото им.

— Наистина не знам с какво мога да ви помогна, госпожице...

— Халоуел. Кей Халоуел. Моля ви да ме изслушате, г-н Монетър. Бих петдесет километра път, за да се срещна с вас, понеже не

мога да си позволя да пропусна и най-незначителния шанс...

— Ако смятате да плачете, ще трябва да се разкарате оттук — изръмжа той. Гласът му беше толкова груб, че тя се сепна. След това той благо я подкани:

— Моля, продължете.

— Бл-лагодаря ви. Ще бъда кратка... Точно се беше стъмнило, една мъглива дъждовна вечер. Ние живеехме край магистралата и аз излязох в задния двор, за да свърша нещо... не помня точно... все едно, той беше там, стоеше до светофара. Говорих с него. Той ме помоли да не казвам на никого, че съм го видяла, и аз спазих обещанието си, до днес. След това — тя затвори очи, явно опитвайки се да възстанови всяка частичка от спомена, — май някой ме извика. Аз тръгнах да се прибирам и го оставих. След малко обаче отново надникнах навън и го видях да се качва в каросерията на един камион, който беше спрял на светофара. Беше един от вашите камиони. Сигурна съм, че беше от вашите. Както беше боядисан... и вчера, когато видях вашите афиши, се сетих за него.

Монетър мълчеше, а хълтналите му очи бяха безизразни. После той никак внезапно осъзна, че тя е свършила да говори.

— Това се е случило преди дванайсет години? И, предполагам, вие искате да знаете дали това момче е дошло в панаира.

— Да.

— Не е. Ако е идвал тук, аз със сигурност щях да разбера това.

— О... — Гласът и прозвуча немощно, съкрушен, и все пак с примирение. Явно не бе очаквала друг отговор. Тя видимо се съвзе и каза:

— Той беше дребен за възрастта си. Имаше много тъмна коса и очи и продълговато лице. Казваше се Хорти — Хортън.

— Хорти... — Монетър се помъчи да си спомни. Тези две срички му звучаха някак познато. Само че откъде... Той поклати глава:

— Не си спомням нищо за момче на име Хорти.

— Моля ви, опитайте се. Моля ви! Разбирате ли... — Тя го погледна изпитателно, с въпрос в очите.

Той му отговори, като каза:

— Можете да ми имате доверие.

Тя се усмихна.

— Благодаря ви. Ами, има един мъж, ужасен човек. Навремето той беше настойник на това момче. Той постъпва с мен отвратително — става въпрос за някакво старо съдебно дело и той може да успее да ми попречи да получа едни пари, които трябва да ми се изплатят, когато навърша пълнолетие. Те ми трябват. Не за мен — за брат ми. Той ще става лекар и...

— Не обичам лекарите — каза Монетър. Ако съществуваше боен вик, в който да тържествува омразата, вместо чувството за свобода, (???) той отекна в гласа му, докато изричаше тези думи. Той се изправи. — Не знам нищо за никакво момче на име Хорти, което е изчезнало преди дванайсет години. По никакъв начин не съм заинтересуван от откриването му, особено при положение, че то ще помогне на един човек да превърне себе си в паразит, а пациентите си — в глупаци. Не отвличам хора и не смятам да имам нищо общо с едно издирване, което направо вони на отвличане и изнудване. Сбогом.

Тя беше станала заедно с него. Очите и се бяха разширили.

— Аз... съжалявам. Наистина, аз...

— Сбогом. — Този път думите бяха меки като перушина, казани с внимание, за да и покажат, че любезността му беше кадифена ръкавица върху желязна ръка. Тя се обърна към вратата и я отвори. Спра и го погледна през рамо.

— Може ли да ви оставя адреса си, просто в случай, че някой ден...

— Не може — каза той. Обърна и гръб и седна. Чу как вратата се хлопна.

Той затвори очи, а извитите му, цепнати ноздри се разшириха до кръгли дупки. Човеци, човеци, и техните сложни, безмислени, дребни интриги. В човеците нямаше нищо неразбираемо, нищо загадъчно или озадачаващо. Всичко човешко можеше да бъде изяснено посредством простицкия въпрос: „Каква ти е ползата от това?“ ...Какво можеха да знаят хората за една форма на живот, на която бе чужда идеята за извлечане на полза от нещата? Какво би могъл да каже един човек за своя кристален събрат, живите кристали, които можеха да комуникират помежду си и не се осмеляваха да го правят, които можеха да си помогнат един на друг и се отнасяха към това с презрение?

И какво — той си отпусна една усмивка — какво щяха да направят хората, когато им се наложеше да воюват с чуждоземците?

Когато се изправеха срещу враг, който минава в настъпление и после се отказва от него, след което предприема различен вид настъпление, по различен начин, на друго място?

Той потъна в сложните си размисли, повел своите кристалоподобни войници срещу глупавата тълпа на човечеството, и постепенно забрави за безмислените тревоги на едно момиче, търсещо някакво отдавна изчезнало дете заради някаква нейна си користна причина.

— Хей, Човекоядецо.

— Проклятие! Сега пък какво?

Някой неуверено отвори вратата.

— Човекоядецо, има...

— Влизай, Хавана, и говори по-високо. Мразя някой да ми мънка.

Хавана стъпка пурата си на стъпалото и се вмъкна вътре.

— Отвън има един човек, който иска да говори с теб.

Монетър се навъси над рамото му.

— Косата ти е почнала да посивява. Поне каквото е останало от нея. Боядисай я.

— Добре, добре. Веднага, още днес. Съжалявам. — Той отчаяно пристъпи от крак на крак. — Колкото до този човек...

— За днес ми стига — каза Монетър. — Никому ненужни хора, които искат невъзможни и маловажни неща. Видя ли онова момиче, което излезе оттук?

— Да. Точно това се опитвам да ти кажа. Оня тип също я видя. Нали разбираш, той чакаше да се срещне с теб. Попита Джонуърд къде може да те намери и...

— Мисля, че ще уволня Джонуърд. Той е рекламен помощник, а не разпоредител. Какво му влиза в работата да ми праща досадници?

— Сигурно е преценил, че трябва да видите този човек. Важна клечка е — плахо каза Хавана. — Тъй че когато дойде при фургона ти, той ме попита дали може да влезе. Отговорих му, че си зает, говориш с някого. Той каза, че ще почака. Някъде по това време вратата се отваря и онова момиче излиза. Опира се с ръка на рамката и се обръща назад да ти каже нещо, а тоя тип, важната клечка, на него направо му изгарят бушоните. Няма майтап, Човекоядецо, никога не съм виждал такова нещо. Сграбчва ми рамото. Сигурно цяла седмица ще ми остане синьо

там. Разправя ми: „Тя е! Тя е!“ и аз викам: „Коя?“, а той вика: „Не трябва да ме види! Тя е дявол! Отряза си пръстите и те пак и порастнаха.“

Монетър се изпъна като пружина на стола си и се завъртя с лице към джуджето.

— Говори, Хавана — каза той с благия си тон.

— Ами, това е всичко. Освен че той се сви под платформата на Гогол, за да се скрие, и си подаде носа да погледне момичето чак когато тя го отмина. Тя изобщо не го забеляза.

— Къде е той сега?

Хавана хвърли поглед към вратата.

— Още си е там. Изглежда доста зле. Май е получил нещо като истеричен припадък.

Монетър стана от стола и се втурна към вратата, оставяйки изцяло на Хавана да реши дали да се махне от пътя му, или не. Джуджето отскочи встрани от траекторията на Монетър, но не достатъчно далеч, за да избегне кокалестия ръб на таза му, който се заби с изумителна сила в охранената скула на Хавана.

Монетър с няколко скока се озова до свития зад платформата мъж, коленичи и успокоително сложи ръка на челото му, което бе хладно и влажно.

— Всичко е наред, сър — каза той с плътен, утешителен глас. — С мен ще бъдете в пълна безопасност. — Той наблегна на понятието „безопасност“, тъй като, каквато и да бе причината, човекът беше целия изпотен, разтреперан, направо обезумял от страх. Монетър не му зададе въпроси, а продължи да нарежда:

— Вече сте на сигурно място, сър. Съвсем сигурно. Нищо лошо не може да ви се случи. Елате с мен — ще изпием по едно питие. Ще се съзвземете.

Бледите очи на мъжа бавно започнаха да се фокусират в него. Постепенно придобиха осъзнаното и леко смутено изражение. Той каза:

— Мм. Ъ... лек пристъп на... хм... световъртеж, нали знаете. Извинените, че съм... хм.

С любезната помощ на Монетър той се изправи, вдигна от земята една кафява мека шапка и я изтупа от праха.

— Кабинетът ми е ей тук. Моля, влезте и седнете.

Като държеше здраво мъжа за лакътя, Монетър го заведе до фургона, направи му път да изкачи двете стъпала, протегна се през него и отвори вратата.

— Желаете ли да си полегнете за няколко минути?

— Не, не. Благодаря ви, много сте любезен.

— Седнете тук, тогава. Мисля, че ще ви е удобно. Сега ще ви дам нещо, от което ще се почувствате по-добре. — Той отвори секретната брава на сейфа си и избра една светлокафява бутилка портвайн. (Б.пр.: Сладко, обикновено тъмночервено на цвят, подсилено вино.) Извади някакво шишенце от едно чекмедже на бюрото си, капна две капки от него в една чаша и я напълни с вино. — Изпийте това. Ще се почувствате по-добре. Малко натриев амитал (Б.пр.: Амитал е търговска марка за C11H18N2O3 — безцветно кристалинно съединение, използвано като успокоятелно и приспивателно средство.) — точно колкото да успокои нервите ви.

— Благодаря ви, благодаря... — той жадно го изпи — ...ви. Вие ли сте г-н Монетър?

— На вашите услуги.

— Аз съм Съдия Блуэт. По наследствени дела, нали знаете. Хм.

— За мен е чест.

— Нищо подобно, нищо подобно. Аз съм този, който... изминах седемдесет километра, за да се срещна с вас, сър, и с удоволствие бих го направил отново. Вие сте прочут човек.

— Никога не съм знал това — каза Монетър и си помисли, тая подла твар е неискрена също като мен. — С какво мога да ви помогна?

— Хм. Ами, вижте сега. Въпрос от — ами — научен интерес. Четох за вас в едно списание, нали знаете. Там пишеше, че няма жив човек, който да знае повече от вас за ур... ъ, за особените хора и за тия работи.

— Не бих твърдял такова нещо — каза Монетър. — Разбира се, работя с тях от много отдавна. Какво искате да знаете?

— Ами... това е от нещата, които не можеш да намериш в енциклопедиите. Нито пък можеш да попиташи за това някой от така наречените учени — те просто се изсмиват на онова, което не е написано някъде в някоя книга.

— Изпитал съм това на собствения си гръб, г-н съдия. Аз не се разсмивам лесно.

— Чудесно. Тогава ще ви попитам. А именно, знаете ли нещо за — аа — регенерацията?

Монетър притвори очи. Дали глупакът щеше някога да стигне до същественото?

— Какъв вид регенерация? На пръстените на кръглите червеи? Клетъчна регенерация? Или говорите за старовремските радиоприемници?

— Моля ви — каза съдията и немощно махна с ръка. — Аз съм доста невеж по тия въпроси, г-н Монетър. Ще трябва да използвате разбираем език. Това, което искам да знам, е следното — в каква степен е възможно възстановяване след сериозно порязване?

— Колко сериозно?

— Хм. Наречете го ампутация.

— Ами, вижте, г-н съдия, зависи. Връхче на пръст е възможно да се възстанови. Счупена кост може да порастне изненадващо много. Вие... вие може би знаете за случай, в който регенерацията е била, да кажем, малко повече от естествена?

Последва дълга пауза. Монетър забеляза, че съдията започна да пребледнява. Наля му още вино и напълни една чаша за себе си. Вълнението му растеше с всяка секунда.

— Действително знам такъв случай. Поне, имам предвид... хм. Поне на мен така ми се струва. Тоест, аз видях ампутацията.

— Ръка? А може би крак, или стъпало?

— Три пръста. Три здрави пръста — каза съдията. — И те, изглежда, ще да са порастнали отново. И то за четиресет и осем часа. Един известен специалист по остеология (Б.пр.: Наука за структурата и функциите на костите.) прие цялата работа за една голяма шега, когато го попитах за това. Отказа да повярва, че говоря сериозно. — Той внезапно се наведе напред така рязко, че отпуснатата кожа на ченето му се „развълнува“. — Кое беше това момиче, което преди малко излезе оттук?

— Ловец на автографи — отегчено отвърна Монетър. — Вече бях забравил за нея. Моля, продължавайте нататък.

Съдията с мъка прегълтна.

— Името и е... Кей Халоуел.

— Сигурно е така. Сигурно е така. Темата ли сменихте? — нетърпеливо попита Монетър.

— Нищо подобно, сър — разпалено отвърна съдията. — Това момиче, това чудовище... на ярка светлина, пред очите ми, тя отряза три пръста от лявата си ръка! — той кимна, подпрял с език долната си устна, и се отново се облегна.

Ако бе очаквал бурна реакция, не би трябало да е останал разочарован. Монетър скочи на крака и изрева:

— Хавана! — отиде до вратата и изкреша отново. — Къде е тая дребна лоена топка — а, ето те и теб, Хавана. Тичай да доведеш онова момиче, което току-що си тръгна оттук. Разбра ли? Открий я и я доведи тук. Не ме интересува какво ще и кажеш — намери я и я доведи обратно тук. — Той нервно пlesна с ръце. — Тичай!

Той се върна обратно на стола си, с изкривено от напрежение лице. Погледна ръцете си, после съдията.

— Доста сте убеден в това.

— Да, така е.

— Коя ръка?

— Лявата. — Съдията прокара пръст под яката си, за да я поотпусне. — А, г-н Монетър. Ако онова момче ще я води тук, защо, ъ... аз, тоест...

— Доколкото разбирам, вие се страхувате от нея.

— Ами, ъ... не бих се изразил така — каза съдията. — Поуплашен съм, да. Хм. Вие нямаше ли да бъдете?

— Не — отвърна Монетър. — Вие лъжете, сър.

— Аз? Да лъжа? — Блюет изпъчи гърди и намръщено погледна шефа на панаира.

Монетър притвори очи и започна да изброява на пръсти:

— Би следвало, че онова, което ви е изплашило преди няколко минути, е бил вида на лявата ръка на момичето. Казал сте на джуджето, че пръстите са порастнали отново. Явно тогава сте видели възстановената ръка за пръв път. А в същото време вие ми казвате, че вече сте говорили с остеолог за това.

— Няма нищо невярно в това — категорично отсече Блюет. — Аз действително видях възстановената и ръка, когато тя застана до тази врата, и я видях наистина за пръв път. Видях обаче и как тя си отрязва пръстите!

— Тогава защо — попита Монетър — извате при мен да ми задавате въпроси относно регенерацията? — Като видя, че съдията се

затруднява да му отговори, той добави:

— Хайде сега, съдия Блует. Или не сте споменали истинската причина за идването ви тук, или... сте виждали случай на такава регенерация и преди. А. Виждам, че това е отговорът. — Очите му започнаха да хвърлят мълнии. — Мисля, че е по-добре да ми разкажете цялата история.

— Това не е вярно! — възрази съдията. — Наистина, сър, не ми харесва този кръстосан разпит. Не мога да разбера...

Монетър ловко протегна ръка да раздвижи малко страхата, който изпълваше въздуха около този лигав хитрец.

— Намирате се в по-голяма опасност, отколкото подозирате — прекъсна го той. — Аз знам каква е тази опасност и вероятно съм единственият човек в света, който може да ви помогне. Или ще ми съдействате, сър, или ще си тръгнете оттук незабавно и ще си понесете последствията. — Той каза това с мекия си глас, настроен да звуци тихо и звучно, който явно изплаши съдията почти до смърт. Низът от въображаеми ужасии, които преминаха като на филм по пребледнялото лице на Блует, трябва да са били меко казано колоритни. Монетър с лека усмивка се облегна на стола си и зачака.

— М-мога ли... — Съдията си наля още вино. — Ох. Вижте, сър. Трябва да ви кажа отсега, че цялата тая работа се основава на... ъ... мои предположения. Тоест, беше така, докато не видях момичето преди малко. Между другото, аз не искам тя да ме види. Можете ли...

— Когато Хавана я доведе, ще ви скрия. Продължавайте.

— Добре. Благодаря ви, сър. Ами, преди години приютих едно дете в дома си. Едно грозно малко чудовище. Когато беше на седем или осем години, той избяга от къщи. Оттогава не съм чувал нищо за него. Предполагам, че сега трябва да е на деветнайсет или там някъде — ако е жив. А... а изглежда между него и това момиче има някаква връзка.

— Каква връзка? — попита Монетър.

— Ами, т-тя като че ли знаеше нещо за него. — Докато Монетър нервно преместваше единия си крак върху другия, съдията изтърси:

— Фактът е, че се случи малка неприятност. Момчето беше крайно непокорно. Аз го напердаших и го затворих в един килер. Ръката му — съвсем случайно, нали разбирате — ръката му попадна между пантите на вратата и беше смазана. Хм. Да — много неприятно.

— Продължавайте.

— Аз го... ъ... търсих, нали знаете — тоест, ако това момче е порастнало, може да е злопаметен, нали разбирате... освен това той беше изключително неуравновесено дете, а човек никога не знае какъв ефект могат да имат такива неща върху един слаб ум...

— Имате предвид, че се чувствате адски виновен и смъртно уплашен и внимавате за млад мъж с няколко липсващи пръста. Пръсти — да си дойдем на думата! Какво общо има това с момичето? — Гласът на Монетър свистеше като камшик.

— Не мога... да кажа точно — измънка съдията. — Тя изглежда знаеше нещо за момчето. Имам предвид, тя намекна нещо за него — каза, че ще ми напомни за начин, по който някога съм... наранил някого. И после взе една брадва и си отряза пръстите. Изчезна. Накарах един човек да я издири. Той разбра, че тя се е запътила насам — така ми писа мяня човек. Това е всичко.

Монетър затвори очи и дълбоко се замисли.

— Пръстите и си бяха съвсем наред, когато тя беше тук.

— По дяволите, знам това! Но, казвам ви, видях, със собствените си очи...

— Добре, добре. Тя ги е отрязала. Така, кога точно пристигнахте тук?

— Аз... това е всичко. Когато ти се случи нещо такова, забравяш всичко което знаеш и започваш от нищо. Това, което видях, беше невероятно и аз започнах да мисля по начин, който допускаше всичко да е възможно... всич...

— Изплюй камъчето! — изрева Човекоядеца.

— Няма такова! — на свой ред изрева Блует. За момент те останаха да се гледат свирепо. — Точно това се опитвам да ви кажа — не знам. Спомням си онova дете и смазаните му пръсти, а после момичето и това, което направи. Започнах да се питам дали тя и момчето не са един и същ човек... Казах ви, че за мен вече не съществуваше думата „невъзможно“. Е, ръката на момичето беше съвършено здрава, преди тя да си я осакати. Ако по някакъв начин тя беше онova момче, тогава неговите пръсти трябваше да са порастнали отново. Ако бе успял да го направи веднъж, можеше да успее и втори път. Ако знаеше, че може да го направи отново, не би се страхувал да

си ги отреже. — Съдията разпери ръце във въздуха, вдигна рамене и тромавите му горни крайници се отпуснаха надолу. — Така че аз започнах да се чудя що за същество е това, което може по своя воля да възстановява пръстите си. Това е всичко.

Клепачите на Монетър заприличаха на широки навеси, а пламтящите му очи изучаваха съдията.

— Това... момче, което може да бъде момиче — промърмори той. — Какво е неговото име?

— Хортън. Викахме му Хорти. Проклет малък негодник.

— Сега помислете. Имаше ли нещо особено в него като дете?

— И още как! Мисля, че той не беше с всичкия си. Дълбока привързаност към бебешки играчки — неща от този тип. Освен това имаше отвратителни навици.

— Какви отвратителни навици?

— Изгониха го от училище, защото ядеше насекоми.

— Я гледай! Мравки ли?

— Откъде знаете?

Монетър се изправи и закрачи до вратата и обратно. Сърцето му щеше да се пръсне от вълнение.

— Към какви бебешки играчки е бил привързан?

— О, не си спомням. Това не е важно.

— Дали е важно решавам аз — тросна се Монетър — Мисли, човече! Ако ти е мил животът...

— Не мога да се сетя! Не мога! — Блует вдигна очи към Човекоядеца, но не издържа изгарящия му поглед. — Беше нещо като човече-в-кутия. Злокобно нещо.

— Как изглеждаше? Говорете по-високо, по дяволите!

— Как из... а, добре. Беше ей толкова голямо и имаше глава като Пънч — нали се сещате, Пънч и Джуди. Големи нос и брадичка. Момчето през повечето време дори не сещаше да го погледне, но имаше нужда то да е близо до него. Веднъж го изхвърлих на боклука и докторът ме накара да го намеря и да му го върна. Хортън едва не умря.

— Едва не умря, а? — триумфиращо изръмжа Монетър. — Я ми кажете — тая играчка е била с него, откакто е бил роден, нали? И в нея е имало нещо по-особено — нещо като лъскаво копче, или нещо блестящо?

— Откъде знаете... — отново започна Блует, и отново се сви от страх под бурята от яростно, възбудено нетърпение, което се излъчваше от шефа на панаира. — Да. Очите.

Монетър се хвърли върху съдията. Сграбчи го за раменете и го разтърси.

— Каза „око“, нали? Имало е само един камък, нали? — задъхано каза той.

— Не... не... — изхриптя Блует, като немощно се опитваше да се откопчи от хищническите ръце на Монетър. — Казах „очи“. Две очи. Бяха едни и същи. Изглеждаха отвратително. Като че ли имаха своя собствена светлина.

Монетър бавно се изправи и се отдръпна.

— Две от тях — прошепна той. — Две...

Той затвори очи. Мозъкът му кипеше. Изчезнало момче, пръсти... смазани пръсти. Момиче, на същата възраст, също... Хортън, Хортън... Хорти. Съзнанието му летеше с бръснеш полет назад през годините. Дребно, мургаво лице, изпито от болка, което казва: „Нашите са ме кръстили Хортънс, но всички ми викат Дечко.“ Дечко, която беше пристигнала в панаира с осакатена ръка и бе избягала от него преди две години. Какво беше станало, когато тя изчезна? Той беше поискал нещо, бе поискал да прегледа ръката и, а тя избяга през нощта.

Онази ръка. Още първия ден, когато Дечко пристигна, той бе почистил ръката и, беше изрязал засегнатата тъкан и я бе зашил. Лекува я седмици наред, всеки ден, докато отворените рани заастнаха и опасността от инфекция изчезна. А след това по една или друга причина той така и не я погледна отново. Защо? О, да — Зена. Винаги Зена го информираше как е ръката на Дечко.

Той отвори очи — вече цепки.

— Ще го открия — изръмжа той.

На вратата се почука и се чу глас:

— Човекоядецо...

— Това е джуджето — измърмори Блует и скочи на крака. — Заедно с момичето. Какво ще... къде ще...

Монетър му хвърли такъв убийствен поглед, че съдията се строполи обратно на стола си. Шефът на панаира стана, с огромни

крачки се придвижи до вратата и я открехна.

— Доведе ли я?

— Проклятие, Човекоядецо, аз...

— Не желая да го чувам — шепотът на Монетър всяваше ужас.

— Ти не я доведе обратно. Изпратих те да я доведеш и ти не го направи. — Той крайно внимателно затвори вратата и се обърна към съдията. — Махайте се.

— А? Хм. А по въпроса за...

— Махайте се! — Това беше кряськ. Преди погледът му бе направил Блует инвалид, сега гласът му го направи спортсмен. Съдията беше станал и тръгнал към вратата още преди въздухът да спре да вибрира от звуковите вълни на кряська. Той се опита да каже нещо и успя, но само донякъде — успя да помръдне влажните си устни.

— Аз съм единственият човек на земята, който може да ви помогне — каза Монетър, а изражението на съдията показа, че този тих и спокоен тон беше най-ужасяващото нещо, което можеше да съществува. Той стигна до вратата и се спря. Монетър каза:

— Ще направя, каквото мога, г-н Съдия. Ще ви потърся съвсем скоро, бъдете сигурен в това.

— Аха — отвърна съдията. — Мм. Обърнете се към мен за всичко, което мога да направя за вас, г-н Монетър. Абсолютно всичко.

— Благодаря. Със сигурност ще имам нужда от помощта ви. — Скулестата физиономия на Монетър се вкамени в момента, в който той спря да говори. Блует побягна.

Пиер Монетър остана да се взира в пространството, там, където току-що се бе намирало разплутото лице на съдията. Изведнъж той сви юмрюка си и с все сила го удари в дланта на другата си ръка. „Зена!“ — беззвучно се мърдаха устните му. Той победя от ярост, премаля му от нея и отиде до бюрото си. Седна, опря лакти на попивателната хартия, подпра главата си с ръце и започна да изльчва вълни от тиранична омраза.

Зена!

Зена!

Тук! Ела тук!

* * *

Хорти се засмя. Погледна лявата си ръка — три наченки на пръсти, поникнали от ставите му подобно на жадни за дъжд гъби. После докосна с другата си ръка оголената плът и се разсмя.

Стана от леглото в студиото, прекоси просторната стая и застана пред овалното огледало, за да хвърли критичен поглед на лицето, раменете и профила си. Изсумтя от удоволствие и отиде при телефона в спалнята.

— Три четири четири — каза той. Гласът му беше плътен и добре подхождаше на масивната му брадичка и широката му уста. — Ник? Обажда се Сам Хортън. О, чудесно. Разбира се, ще мога да свиря отново. Докторът каза, че съм късметлия. Счупена китка обикновено зараствала доста трудно, но моята щяла да се оправи. Не, не се беспокой. А? Около шест седмици. Несъмнено... Пари? Благодаря ти, Ник, но ще се оправя. Не, не се тревожи — ще ти свирна, ако ми потрябват. Благодаря все пак. Да, ще се отбивам често. Ходих там преди няколко дена. Откъде го изкопа онай три-акордов маниак на китарата? Той без да иска свири неща, които Спайк Джоунс свири нарочно. Не, не съм искал да го набия. Исках да го пребия. — Той се рязсмя. — Шегувам се. Той е здрав и читав. Е, благодаря ти, Ник. ЧАО.

Той се върна на леглото в студиото и се тръшна на него с увереността на добре нахранена котка, решена да си отпочине. С наслаждение се отпусна на дунапренения матрак, обърна се и се протегна да вземе една от четирите книги на нощната масичка.

Други книги в апартамента нямаше. Още отдавна той беше разбрал как те отнемат пространството ти и колко е трудно да се оправяш с претъпкани библиотеки. Той реши въпроса, като се отърва от всички книги и се споразумя продавачът да му изпраща по четири книги на ден — чисто нови, под наем. Той ги изчиташе всичките и винаги ги връщаше на следващия ден. Това положение напълно го задоволяваше. Той запомняше абсолютно всичко. Тогава каква бе ползата от библиотеките?

Притежаваше две картини — един Марке, ??? (Б.пр.: Албер Марке, 1875–1947 — фр. живописец.) със съвършено изпипани

неправилни форми, вариращи в явната си диахромия, насложени една върху друга така, че нюансът на всяка от тях влияеше на останалите и съответно цветът на фона влияеше на всичко. Другата беше Мондриан, (Б.пр.: Пийт Мондриан /род. Пиетер Корнелис Мондриан, /1872-1944/ — холандски художник.) прецизна и хармонична, намекваща за нещо, което никога не би могло да бъде съвсем точно обособено.

Той обаче притежаваше и километри магнитни ленти, в които бе събрана една великолепна музикална колекция. Невероятният мозък на Хорти можеше да съхрани цялото настроение на дадена книга и да възпроизвежда всяка част от него. Същото беше и с музиката, но музика можеш да възпроизведеш само до някаква степен, а безспорно има разлика в „цветовия спектър“ на съзнанието между слушателя и създателя на музика. Хорти беше и слушател, и създател, а възможност да бъде и двете му даваше музикалната му библиотека.

Тя съдържаше класиците и романтиците — любимата музика на Зена, както и симфониите, много концерти, балади и виртуозни образци, които представляваха увертюрата в музикалното му развитие. Ала неговите вкусове се бяха разширили и задълбочили и вече включваха Онегер (Б.пр.: Артур Онегер /1892-1955 — френски композитор.) и Коупънд, (Б.пр.: Аарон Коупънд /1900-90/ — композитор от САЩ.) Шостакович (Б.пр.: Дмитри Шостакович /1906-75/ — руски композитор.) и Уолтън. (Б.пр.: Сър Уилям Търнър Уолтън /1902-83/ — английски композитор.) В областта на популярната музика той беше открил за себе си меланхоличните акорди на Тейтъм (Б.пр.: Артър Тейтъм /1910-56/ — американски джаз-пианист.) и фантастичния Телониъс Мънк. (Б.пр.: Телониъс Мънк /1920-82/ — американски джаз-пианист и композитор.) Имаше записи на рядко прочувствения тромпет на Дизи Гилеспи, (Б.пр.: Дизи Гилеспи, роден Джон Бъркс Гилеспи /1917-/ — американски джаз-музикант.) зашеметяващите каденци на Ела Фицджерълд (Б.пр.: Американска джаз-певица, родена 1918 г.) и съвършено поставения глас на Пърл Бейли. (Б.пр.: Американски джаз-певец.) Критерият му за всичко това беше човешката природа и нейните проекции в изкуството.

Независимо от всички тези съкровища обаче апартаментът на Хорти беше скромно обзаведен. Единственото по-необичайно нещо в интериора беше записващият магнитофон. Хорти се сдоби с това мощно съчетание на супер-прецизни компоненти заради едно ухо,

критично към всеки нюанс, всеки обертон, от всяка инструментална или вокална партия. Иначе стаите му бяха като във всеки друг апартамент, обзаведен комфортно и с вкус. От време на време, рядко и не за дълго, му идваше на ум, че при неговите доходи той можеше да се заобиколи с луксозни автоматични уреди, като столове за масаж на гърба и сушилни камери с климатична инсталация за след къпане. Ала такива неща никога не го бяха привличали. Умът му ясно и неотклонно се стремеше към нови и нови придобивки. Аналитичните му способности бяха феноменални, но той рядко чувстваше нужда да ги използва в голям мащаб. Затова му стигаше да придобива знание — приложението му можеше да почака, докато се появи нужда за това, а при абсолютната му, очевидна вяра в собствените му сили почти не съществуваше такава необходимост.

Той спря да чете насред книгата си. В очите му се четеше объркване. Като че ли до него беше стигнал някакъв особен звук — макар че не бе чул нищо.

Той затвори книгата и я оставил на масичката. Изправи се и застиня, целият в слух, като леко завърташе глава, все едно се опитваше да засече причинителя на усещането си.

На вратата се позвъни.

Хорти замръзна. Не се закова на място като изплашено животно — неподвижността му по-скоро бе една частица от секундата, предназначена за овладян и спокоен размисъл. После той отново се раздвижи, леко и равномерно.

Пред вратата той спря и впери очи в долната и половина. Лицето му се изопна, той сви вежди, после рязко отвори вратата.

Тя стоеше в коридора в уродливата си поза, вдигнала очи към него. Беше отметнала глава встрани и леко назад. Трябваше да напряга очите си до болка, за да срещне неговите — тя беше само метър и двайсет висока.

Тя промълви едва-едва:

— Хорти?

Онемял от изумление, той коленичи и нежно я притисна в обятията си.

— Зен... Зен, какво е станало? Лицето ти, твоето...

Той я вдигна, затвори вратата с ритник и я пренесе до леглото в студиото. Седна на него и я взе на коленете си, прегърна я като малко

дете, а главата и се отпусна в топличката вдълбнатина на лакътя на силната му дясна ръка. Тя му се усмихна. Помръдна се само едната половина на устата и. После тя се разплака, а след нея и Хорти и сълзите му като със завеса скриха гледката на опустошеното и лице.

Тя скоро спря да хлипа — като че ли беше твърде изморена, за да продължи. Вдигна очи към него и огледа лицето му, цялото, сантиметър по сантиметър. Повдигна ръка и погали косата му.

— Хорти... — прошепна тя. — Обичах те толкова много какъвто си беше преди...

— Аз не съм се променил — каза той. — Вече съм голям зрял мъж. Имам апартамент и работа. Гласът ми и раменете ми са вече такива, освен това съм тежа с петдесет килограма повече, отколкото преди три години. — Той се наведе и леко я целуна. — Но не съм се променил, Зен. Не съм се променил. — Той погали лицето и — нежно, ефирно докосване. — Боли ли те?

— Малко. — Тя затвори очи и облиза устните си. Езикът и изглеждаше неспособен да достигне единия ъгъл на устата и. — Аз обаче съм се променила.

— Ти си била променена — поправи я той с треперещ глас. — Човекоядецът ли?

— Естествено. Ти знаеше, нали?

— Всъщност не. Веднъж ми се стори, че ме викаш. Или може би е бил той... много далеч беше. Но, тъй или иначе, никой друг не би могъл да... не би... какво се случи? Искаш ли да ми разкажеш?

— О, да. Той... разбра за теб. Нямам представа как е успял. Твой — оня Армънд Блюет — той вече е съдия или нещо подобно. Дойде да се срещне с Човекоядеца. Мислеше, че ти си момиче. Имам предвид, голямо момиче.

— Аз бях, за малко. — Той сковано се усмихна.

— Нима? А, разбирам. Наистина ли тогава в панаира беше ти?

— В панаира? Не. Кога, Зен? Имаш предвид, когато той е разбрал?

— Да. Преди четири — не, преди пет дни. Ти не си бил там. Не разби... — Тя сви рамене. — Все едно, едно момиче дойде да говори с Човекоядеца, а съдията я беше проследил и смяташе, че това си ти. Човекоядецът също мислеше така и изпрати Хавана да я потърси и да я доведе. Хавана не успя да я открие.

— А после Човекоядецът те е спипал.

— Аха. Нямах намерение да му казвам, Хорти. Наистина. Поне доста дълго време. Аз... забравям. — Тя отново затвори очи. Хорти внезапно се разтрепери, после успя си поеме дъх.

— Не си... спомням — с усилие прошепна тя.

— Не се тормози. Не говори повече — промълви той.

— Но аз искам да си спомня. Трябва. Той не бива да те открие!

— каза тя. — Той е по следите ти, търси те дори сега, в този момент.

Хорти присви очи и отвърна:

— Хубаво.

Все така затворила очи, тя започна:

— Продължи много време. Той приказваше много тихо. Даде ми възглавници и някакво вино с аромат на есен. Говореше за панаира, за Солум и Гогол. Спомена за „Дечко“ и после за новите открити вагони, за столовата и за проблема с обединението на общите работници. Каза нещо за обединението на музикантите и за музиката, оттам за китарата и за нашия номер. После пак се отвлече за менажериите, за хазартаджииите и рекламните помощници, и пак се върна към темата. Разбираш ли? Просто съвсем бегло те споменаваше и се отвличаше и после пак те споменаваше и се отвличаше и така до безкрай. Цяла нощ, Хорти, цяла нощ!

— Шшшш, не се тормози.

— Той не искаше да ме попита! Докато говореше, беше извърнал глава встрани и ме наблюдаваше само с крайчеца на окото си. Аз седях и се опитвах да пия виното си, опитвах се да ям, когато Готвачко донасяше вечерята, после среднощния обяд и закуската, мъчех се да се усмихвам, когато той спираше да говори за малко. Той изобщо не ме докосна, нито ме удари, нито ме попита нещо!

— Направил го е по-късно — прошепна Хорти.

— Много по-късно. Не си спомням... един път лицето му беше надвиснало над мен като месечина. Болеше ме навсякъде. Той крещеше. Кой е Хорти, къде е Хорти, кой е Дечко, защо съм прикривала Дечко. ...Аз се събуждах отново и отново. Не помня колко пъти заспивах, или припадах, или каквото там беше. Свестявах се с кървяси очи, умираща от жажда, а той говореше за механиците на въртележките и за захранването на прожекторите. Събуждах се в ръцете му, а той шепнеше в ухото ми за Бъни и Хавана, че те сигурно

са знаели кой е Хорти. Свестих се на пода. Болеше ме коляното. В очите ми блестеше някаква ужасна светлина. От нея подскочих от болка. Побягнах през вратата и паднах, коляното ми не ме слушаше, беше през деня и той ме хвана и ме завлече обратно вътре и ме хвърли на пода и отново насочи светлината към мен. Имаше запалителна леща и ми даде да пия оцет. Езикът ми се поду, аз...

— Шшшш. Зена, миличка, замълчи. Не говори повече.

Равният, монотонен глас продължи:

— Аз лежах неподвижно, когато Бъни надникна вътре и Човекоядецът не разбра, че тя го видя какво прави и Бъни избяга и влезе Хавана и удари Човекоядеца с парче тръба и Човекоядецът му счупи врата той ще умре и аз...

Сълзите на Хорти бяха изсъхнали. Той внимателно замахна и леко я плесна по незасегнатата буза.

— Зена. Спри!

При удара тя нададе силен писък, изкреша: „Не знам нищо повече, наистина не знам!“ и избухна в мъчителни, болезнени ридания. Хорти се опита да и каже нещо, ала не успя да я надвика. Той стана, обърна се, внимателно я положи на леглото, после изтича да намокри една кърпа със студена вода, изстиска я и избърса лицето и китките на Зена. Тя начаса спря да плаче и заспа.

Хорти не откъсна поглед от нея, докато дишането и не го убеди, че наистина се е успокоила. Той коленичи на пода до леглото и бавно отпусна глава до нейната. Косата и покриваше челото му. Полукръстосал ръце, той сграбчи лактите си и започна да ги дърпа един към друг. Продължи да ги тегли с всичка сила, докато раменете и гърдите му не се разтрепериха от болка. Той имаше нужда да е близо до нея и не искаше да помръдне, за да не я събуди, но от друга страна трябваше да се освободи от адското напрежение, което яростта му бе насъбрала в него. По този начин мускулите му изразходваха много енергия и предотвратяваха обезумяването му, при това без никакво, дори и най-леко движение да наруши покоя на спящото момиче. Той остана там дълго време.

Следващата рана на закуска тя отново бе способна да се смее. През нощта Хорти нито я премести, нито я докосна, единствено и събу обувките и я зави с един юрган. Някъде в малките часове на нощта той

взе една възглавница от спалнята, сложи я на пода между леглото в студиото и вратата и се изтегна там, за да слуша дишането и с котешка предпазливост да следи за всеки звук от стълбището и коридора отвън.

Когато тя отвори очи, той се бе надвесил над нея и веднага заговори:

— Аз съм Хорти и ти си в безопасност, Зен. — Паническият страх, който играеше в очите и, умря още в зародиш и тя се усмихна.

Когато тя се изкъпа, той занесе дрехите и в една квартална обществена пералня и след половин час ги върна изпразни и сухи. Okaza се, че храната, която беше купил пътном, е излишна — Зена вече бе закусила добре „пътном“ — яйца „по работнически“ (изпържени между две филийки хляб и разбити във водна чаша) и тънки резенчета пържен бекон. Тя взе от него покупките и му се скара:

— Съмга... сок от папая... датско сирене. Хорти, това е ядене за цяла компания!

Той се усмихна — повече на нейния кураж и издръжливост, отколкото на възраженията и. Облегна се на стената, скръсти ръце и мълчаливо се загледа в нея. Тя накуцваше напред-назад из кухнята, увита от глава до пети в това, което за него беше точна по размери хавлия за баня. Той се опитваше да не мисли за факта, че тя изобщо беше използвала хавлията, макар и да разбираше, като виждаше куцането и, като виждаше на какво беше заприличало лицето и...

Te закусиха в много весело настроение и с огромно удоволствие поиграха на „Помниш ли, когато...“ — която в крайна сметка е най-увлекателната игра на света. После настъпи часът на мълчанието, когато се разбираха само с поглед и тази форма на общуване им бе напълно достатъчна. Най-накрая Хорти попита:

— Как успя да избягаш?

Лицето и потъмня. Усилията, които полагаше, за да се овладее, бяха очевидни... и успешни. Хорти каза:

— Трябва да ми кажеш всичко, Зен. Трябва да ми кажеш... и за мен.

— Ти вече си разбрали много неща за себе си. — Това не беше въпрос.

Хорти махна с ръка и се върна към темата:

— Как се измъкна?

Подвижната половина на лицето и конвулсивно потръпна. Тя сведе очи към ръцете си, бавно повдигна едната, обви я около другата и ги притисна. Остана така през цялото време, докато говореше.

— Предполагам, че няколко дена съм била в кома. Вчера се събудих на леглото си във фургона. Знаех, че съм му казала всичко — освен че знам къде се намираш. Той все още си мисли, че ти си основа момиче.

— Чух гласа му. Той беше в другия край на фургона, в стаята на Бъни. Бъни беше там. Плачеше. Чух как Човекоядеца я отвежда някъде. Изчаках малко и се довлякох до вратата на Бъни. Влязох вътре. Хавана лежеше на леглото с нещо твърдо, увito около врата му. Изпитваше болка, докато говореше. Каза, че Човекоядецът се грижи за него и лекува врата му. Каза още, че Човекоядецът щял да накара Бъни да му свърши някаква работа. — Тя хвърли на Хорти бърз поглед. — Знаеш, че той е способен на това. Той е хипнотизатор. Може да накара Бъни да направи всичко.

— Знам. — Той замислено я погледна. После избухна:

— Защо, по дяволите, не го е приложил на теб?

Тя докосна лицето си.

— Не може. Той... на мен това не ми действа. Той може да достигне до съзнанието ми, но нищо не може да ме накара да направя. Прекалено съм...

— Каква?

— Човек — каза тя.

Той я погали по ръката и и се усмихна:

— Така е... Продължавай.

— Върнах се в моята половина от фургона, взех малко пари и някои други неща и избягах. Не знам какво ще направи Човекоядеца, когато разбере, че ме няма. Бях адски предпазлива, Хорти. Минах на стоп седемдесет мили, после взех автобус до Елтънвил — това е на четиристотин и петдесет километра оттук — и оттам дойдох с влак. Знам обаче, че той рано или късно ще ме открие по някакъв начин. Той не се отказва.

— Тук си на сигурно място — тихо каза той. Гласът му режеше като стомана.

— Остави ме мен! О, Хорти, не разбираш ли? Ти си този, когото той преследва!

— Че за какво съм му аз? Напуснах панаира преди три години и това едва ли го е притеснило особено много. — Той улови изумения и поглед. — Какво има?

— Хорти, изобщо ли не си любопитен да узнаеш някои неща за себе си?

— За себе си? Ами, разбира се. Всеки е така, предполагам. Но какво по-точно?

Тя се замисли за момент. После внезапно го попита:

— Какво прави, след като напусна панаира?

— Писах ти в писмата си.

— Да, в най-общи линии. Наел си обзаведена стая и известно време си живял там, четял си много и си се ориентирал в обстановката. После си решил да порастнеш. Колко време ти отне?

— Около осем месеца. Купих този апартамент с пощенски запис, нанесох се през нощта, така че никой да не ме види, и се промених. Трябаше да го направя. Като възрастен щях да успея да си намеря работа. Известно време се рових в мръсотията — нали знаеш, свирих по клубовете за трохичките, които ми подхвърляха клиентите. После си купих своятна китара и се хванах на работа в „Часовете на щастието“. Когато го закриха, отидох в Клуб „Немо“ и оттогава съм там. Чаках да настъпи моя час. Ти ми беше казала, че ще разбера, когато дойде време за нещо... и наистина винаги така е ставало.

— Разбира се — кимна тя. — Ти си разбрал кога да спреш да бъдеш джудже, кога да почнеш да работиш, кога да се заемеш с Армънд Блуэт — така и трябва да бъде.

— Да, разбира се — заключи той, като че ли този въпрос не заслужава повече обсъждане. — А когато ми трябваха пари, пишех разни работи... песни и аранжименти, статии и дори един-два разказа. Разказите не бяха нещо особено. Лесно е да сглобиш нещата, но е адски трудно да ги съчиниш. Ей, ама ти май не знаеш какво сторих на Армънд, а?

— Не. — Тя кимна към ръката му. — Има нещо общо с това, нали?

— Да, има. — Той огледа китката си и се усмихна. — Предишният път, когато видя ръката ми в това състояние, беше някъде една година след идването ми в панаира. Искаш ли да ти кажа нещо? Загубих тези пръсти само преди три седмици.

— И са порастнали толкова много?

— Сега растат много по-бързо от преди — каза той.

— Тогава започнаха много бавно — отбеляза тя.

Той я погледна, поколеба се дали да я попита нещо, после продължи:

— Една вечер той и тя дойдоха в Клуб „Немо“. Никога не съм си представял дори, че ще ги видя заедно — знам какво си мисли! Винаги се сещах едновременно и за двамата! Е да, но това беше ??????????????. Доброто и злото. И така... — Той отпи гълтка кафе. — Те седнаха точно на масата, където можех да ги чуя какво си говорят. Той беше мазният коцкар, а тя — злочестата девица. Беше адски отблъскващо. И така, той отиде да си напудри носа, а аз постъпих като Локинвар. (Б.пр.: Герой от балада в „Мармиън“ на Уолтър Скот, който храбро отвлича своята любима точно преди тя да се омъжи за друг.) Намесих се веднага. Атакувах я с кратки изречения и пари за път и тя избяга от него, след като му обеща среща на следващата вечер.

— Имаш предвид, че го е разкарала за момента.

— О, не. Тя избяга завинаги, с влак. Не знам къде е отишла. И така, аз останах там да си свиря на китарата и да размишлявам. Ти каза, че винаги ще знам дали е дошло време за нещо. Аз знаех, че онази вечер беше дошло време да си отмъстя на Армънд Блюет. Тоест, да започна да му отмъщавам. Навремето той ме тормози цели шест години. Най-малкото, което можех да направя, бе и аз да му удължа присъдата. Тъй че аз си направих сметките. Прекарах едно тежко денонощие. — Той горчиво се усмихна.

— Хорти...

— Ще го разкажа, Зен. Съвсем просто е. Срещата му не се провали. Той заведе мадамата в едно луксозно свърталище на разврата — неговата малка тайна в покрайнините на града. Стъпваше с лекота по алеята на удоволствията. И точно пред портите на рая неговото „завоевание“ каза няколко подходящи думи за насилието над децата и го остави да си блъска главата над тях при гледката на трите отрязани пръста, които тя му бе оставила за спомен.

Зена отново хвърли поглед към лявата му ръка.

— Уф! Какво отмъщение само! А, Хорти, нима си се приготвил само за едно денонощие?

— Ти нямаш представа какви неща мога да правя — каза той и нави ръкава си. — Гледай.

Тя се вторачи в мургавата, леко окосмена дясна ръка. На лицето на Хорти беше изписана крайна съсредоточеност. Въпреки това нямаше и следа от напрежение — очите му изльчваха спокойствие, а челото му беше гладко.

Известно време по ръката не се забелязваха никакви видими промени. После изведнъж космите по нея помръднаха — по-точно, свиха се. Едно косъмче се откъсна, след него второ, после всички се изсипаха като дъжд навред сред дребните карета на покривката. Ръката дори не трепна и — както челото му — остана нагълно спокойна и неподвижна. Кожата вече бе съвсем гола и гладка, с кадифения кафеникав цвят, характерен за тях двамата със Зена. Но... беше ли наистина такава? Дали този ефект се дължеше на така съсредоточеното взиране в нея? Не. Тя всъщност беше по-бяла, по-бяла и също така по-нежна. Плътта по обратната страна на китката и между пръстите се сви и ръката стана слаба и източена, вместо продълговата и масивна като преди.

— Достатъчно — разговорливо каза Хорти и се усмихна. — За същото време мога да възстановя предишния и вид. С изключение на космите, разбира се. Те ще отнемат два или три дни.

— Знаех за това — прошепна тя. — Наистина знаех, но не мисля, че някога изобщо съм предполагала... съвсем пълен контрол ли имаш над това?

— Да. Е, има неща, които не мога да правя. Не можеш да създаваш или да унищожаваш материята. Предполагам, че мога да се смаля до твоите размери, но съм сигурен, че ще тежа до голяма степен колкото и преди. Също така не мога за една нощ да се превърна в четириметров гигант — няма как толкова бързо да се видоизмени достатъчно маса. Но онова с Армънд Блуэт беше проста работа. Трудоемка, но проста. Смалих по обем раменете, ръцете и долната половина на лицето си. Знаеш ли, че през цялото време зверски ме боляха двайсет и осем зъба? Направих кожата си по-бяла. Косата беше перука, разбира се, а колкото до божествените женски форми, е, за тях се погрижи това, което Елиът Спрингс нарича „търговията с възглавници за бюстове и задници.“

— Как може да се шегуваш в такъв момент?

Гласът му беше безизразен:

— А какво да правя? Да скърцам със зъби на всеки две секунди? Скъпа, при този вид вино се нуждаеш от гълтка вода от време на време, иначе ти присяда. Виж, това, което сторих на Армънд Блует, беше само началото. Направих така, че той сам да се съсипва. Не му казах кой съм. Кей е извън играта. Той не знае нито коя е тя, нито кой съм аз и по тази причина не знае кой е той самият. — Смехът му прозвуча неприятно. — Всичко, което му оставих, беше една далечна, но завладяваща асоциация за три смазани пръста. Те ще оформят сънищата му. Следващото нещо, което ще му причиня, ще е също толкова ефектно, но съвсем различно от това.

— Ще ти се наложи малко да си промениш плановете.

— Защо?

— Кей не е извън играта. Сега започвам да разбирам. Тя дойде в панаира при Човекоядеца.

— Кей в панаира? Но защо?

— Не зная. Тъй или иначе, съдията я беше проследил дотам. Тя си тръгна, но Блует и Човекоядецът се срещнаха. Е, знам едно нещо, Хавана ми каза — съдията е уплашен до смърт от Кей Халоуел.

Хорти удари по масата.

— С нейната здрава ръка! Страхотно! Представяш ли си само каква гледка е бил?

— Хорти, миличък, никак не е смешно. Не виждаш ли, че точно заради това започна всичко? Че точно заради това Човекоядецът се усъмни дали „Дечко“ не е нещо повече от едно момиче-джудже? Не разбираш ли, че Човекоядецът ви смята вас двамата с Кей за един и същи човек, независимо какво мисли съдията?

— О, Господи.

— Ти запомняш всичко, което чуеш — каза Зена. — Само че малко бавничко го проумяваш, миличък.

— Но... но... да те пребие така... Зена, вината е моя! Все едно аз съм ти причинил това!

Тя заобиколи масата и го прегърна, притискайки главата му към гърдите си.

— Не, миличък. Това неминуемо щеше да ми се случи, очаквах го от години. Ако някой има вина, освен Човекоядеца, това съм аз. Моя беше грешката, че те взех с нас преди дванайсет години.

— Защо всъщност го направи? Никога не съм знаел.
— За да те държа далеч от Човекоядеца.
— Далеч от... но ти ме заведе право в бърлогата му!
— Последното място на света, където би се сетил да те търси.
— Казваш, че той още тогава ме е търсил.
— Той те издирва още откакто си бил на една годинка. И ще те намери. Той ще те намери, Хорти.
— Надявам се — изскърца със зъби Хорти. На вратата се позвъни.

Двамата замръзнаха на местата си. Позвъни се отново.

— Аз ще отида — каза Зена и тръгна да става.
— Как ли пък не — грубо се намеси Хорти. — Сядай си на мястото.

— Това е Човекоядецът — изхленчи тя и седна.

Хорти застана така, че да може да гледа към вратата през хола.

Докато я изучаваше с поглед, той каза:

— Не е. Това е... това е... абе, какво знаеш ти! Това е седмица за приятелски посещения!

Той отиде и отвори вратата.

— Бъни!

— Ка... Извинете м... тук ли е... — Бъни не се беше променила особено. Беше леко понапълняла и може би малко по-плаха.

— О, Бъни... — Зена спонтанно се втурна към вратата, но се препъна в края на хавлията си. Хорти я хвана точно преди да падне. Момичетата се прегърнаха, обезумели от радост. Звучният, разтоварващ смях на Хорти се смесваше с трогателните им викове, изразяващи обичта им една към друга.

— Но миличка, как успя да намериши...

— Толкова е хубаво, че...

— Мислех, че си...

— Кукло такава! Не съм си и представяла, че ще...

— Стига! — изрева Хорти. — Бъни, влизай и ела да закусиш.

Тя се стресна и го погледна ококорено с албиноските си очи. Той тихо я попита:

— Как е Хавана?

Без да отмества поглед от лицето му, Бъни се долепи до Зена и се вкопчи в нея.

— Той познава ли Хавана?

— Миличката ми — каза Зена, — та това е Хорти!

Бъни хвърли на Зена уплашен, заешки поглед, надигна се на пръсти да погледне зад Хорти и после изведнъж осъзна какво точно бе казала Зена.

— Това? — посочи тя. — Той? — тя се облеши. — Той е... също и Дечко, така ли?

Хорти се ухили.

— Точно така.

— Той е пораснал — наивно отбеляза Бъни. Зена и Хорти избухнаха в луд смях и Бъни — точно както и Хорти преди толкова години — остана да зяпа ту него, ту Зена, но усети, че те се смеят не на нея, а заедно с нея, и скоро характерният и звънлив кикот се включи в общата врява. Хорти отиде в кухнята и извика през смях:

— Още го пиеш с кондензирано мляко и половин лъжичка захар, нали, Бъни?

Бъни се разплака от щастие на рамото на Зена и промълви през сълзи:

— Това е Дечко, той е, той е...

Хорти постави чашата с горещо кафе на малката масичка и се настани до момичетата.

— Бъни, как успя да ме откриеш след толкова време?

— Не открих теб. Открих Зен. Зен, Хавана може би ще умре.

— Аз... спомням си — прошепна Зен. — Сигурна ли си?

— Човекоядецът направи, каквото можа. Дори повика друг доктор.

— Нима? Откога е започнал да харесва докторите?

Бъни отпи от кафето си.

— Нямаш представа как се е променил, Зен. Аз самата не можах да повярвам, когато направи това. Имам предвид, когато извика лекар. Ти знаеш за м-мен и Хавана. Знаеш какво ми е заради това, което му стори Човекоядеца. Но... той все едно се е появил от някаква мъгла, в която е живял години наред. Наистина се е променил, Зен, и иска да се върнеш при него. Страшно съжалява за всичко, което се случи. Направо е сломен.

— Но не достатъчно — измърмори Хорти.

— Иска ли да се върне и Хорти?

— Хорти — аа, Дечко. — Бъни го погледна. — Той вече не става за представления. Не знам, Зен. Човекоядецът нищо не каза за него.

Хорти забеляза как Зена за миг сви вежди в недоумение. Тя хвана Бъни за ръката и я стисна нетърпеливо.

— Скъпа, започни от самото начало. Човекоядецът ли те изпрати?

— О, не. Е, не точно. Той е толкова променен, Зен. Ти не ми вярваш... Е, ще се увериш сама. Той има нужда от теб и аз по собствено желание дойдох да те върна при него.

— Защо?

— Заради Хавана! — извика Бъни. — Човекоядецът може да е в състояние да го спаси, не разбираш ли? Но не и сега, когато е съсиран заради това, което ти е сторил.

Зена тревожно погледна Хорти. Той се изправи.

— Ще ти пригответя нещо за хапване, Бъни — каза той и едва забележимо кимна на Зена. Тя му отвърна с леко намигане и се обърна към Бъни:

— Но, скъпа, как разбра къде се намирам?

Албиноската се наведе напред и докосна Зена по бузата.

— Бедничката ми. Много ли те боли?

Хорти извика от кухнята:

— Зен! Къде си сложила табаското? (Б.пр.: Много лютив сос, приготвен от червени лути чушки. На името на щата Табаско в югоизточно Мексико.)

— Ей сега се връщам, Бън — каза Зен и закуцука към кухнята. Трябва да е ей там, върху... да. Я, ти още не си пригответил сандвича! Остави на мен, Хорти.

Те застанаха един до друг пред печката и се засуетиха с приготвленията. Хорти прошепна:

— Това не ми харесва, Зен.

Тя кимна.

— Нещо не е наред... попитахме я два пъти, даже три пъти как е намерила квартирата ми, а тя не отговори. — После тя добави високо:

— Виждаш ли? Ето така се прави сандвич. Само че ти ще го затоплиш.

Малко по-късно:

— Хорти, как разбра кой звъни?

— Не знаех кой е. Наистина. Знаех кой не е. Познавам куп хора и разбрах, че не е никой от тях. — Той сви рамене. — Така се сетих, че е Бъни. Разбираш ли?

— Аз не мога да правя това. Никой не може, поне сред хората, които познавам. Освен може би Човекоядеца. — Тя отиде до мивката и енергично затрака със съдовете. — Можеш ли да четеш мислите на хората? — прошепна тя, когато се върна до него.

— Понякога, малко. Никога не съм пробвал, поне не насериозно.

— Опитай сега — каза тя и кимна към хола.

Лицето отново му придоби онова невъзмутимо, съредоточено изражение. В същия миг нещо профуча покрай отворената кухненска врата. Хорти, който беше с гръб към нея, се обърна и влетя в хола.

— Бъни!

Розовите устни на Бъни оголиха зъбите и като на разярено животно. Тя се втурна към външната врата, бълсна я и побягна. Зена изкреша:

— Чантата ми! Взела ми е чантата!

С два огромни скока Хорти се озова на площадката и се хвърли върху Бъни в началото на стълбите. Тя изпища и заби зъбите си в китката му. Хорти я сграбчи за врата, заклеши главата и под мишницата си и притисна брадичката и към гърдите си. Тя упорито не пускаше ръката му, но така устата и беше запушена и тя скоро започна да се задушава.

Когато влязоха вътре, той затвори вратата с ритник и я тръшна на леглото като чувал с картофи. Челюстите и не искаха да се отпуснат и той трябаше да ги разчекне, за да освободи китката си. Тя лежеше неподвижно, очите и бяха червени и блестяха, а устата и беше в кръв.

— Така, според теб какво я накара да побегне така? — почти безгрижно попита той.

Зена коленичи до Бъни и сложи ръка на челото и.

— Бъни. Бъни, добре ли си?

Никакъв отговор. Тя изглеждаше в съзнание. Безумните и рубиненочервени очи бяха заковани в Хорти. Вдишваше и издирваше на равномерни, мощнни тласъци, подобно на бавен товарен влак. Устата и беше широко отворена и като че замръзнала в това състояние.

— Изобщо не съм я наранил — каза Хорти. — Само я вдигнах и я пренесох дотук.

Зена чевръсто си вдигна чантата от пода и затършува в нея. После с явно удовлетворение я остави на масичката за кафе.

— Хорти, какво точно направи преди малко там в кухнята?

— Аз... нещо като... — Той се намръщи. — Представих си лицето и го накарах един вид да се отвори като врата, или — ами, да се разпръсне като мъгла, за да мога да погледна зад него. Нищо не видях.

— Съвсем нищо ли?

— Тя се мръдна — простичко обясни той.

Зена потри ръце.

— Опитай пак.

Хорти се приближи до леглото. Очите на Бъни го проследиха. Тя повдигна едната си ръка и сви малкия си юмрук. Очите и се насълзиха и тя се отпусна. След няколко секунди започна да прави някакви неопределени, безцелни движения с тялото си, все едно невидими ръце проверяваха двигателните и центрове. Два пъти отвори и затвори очи. По едно време почти се изправи в леглото, след което отново се отпусна назад. Накрая изпусна една дълга, хрипка въздишка, пътна почти като ниския тембър на Зена, и се унесе в сън.

— Заспа — каза Хорти. — Съпротивляващо ми се, но сега заспа. — Той се отпусна на един стол и за момент покри лицето си с ръце. Зена наблюдаваше как той се възстановява, по същия начин, както по-рано бе възстановил изсветлялата си ръка. Той рязко се изправи и гласът му прозвучава ясно като преди:

— Това не беше само нейната сила, Зен. Беше цялата изпълнена с нечие чуждо присъствие.

— То... още ли е в нея?

— Не, няма го вече. Събуди я и виж.

— Хорти, ти май никога не си правил такова нещо преди, а? А изглеждаш толкова сигурен в себе си, направо като стария Ивейжън. — Ивейжън беше фотографът на панаира. Той трябваше само да натисне копчето на фотоапарата си и вече бе убеден, че е направил най-добрата снимка. Никога не се усъмняваше в способностите си.

— Ти все пак продължаваш да говориш такива работи — каза Хорти леко изнервено. — Има неща, което човек може да прави, и такива, които не може. И когато направи нещо, какъв е смисълът да се

чудиши дали всъщност го е направил, или не? Не мислиш ли, че той самият знае?

— Извинявай, Хорти. Пак те подценявам. — Тя седна до джуджето-албинос. — Бъни — изгуга тя. — Бъни...

Бъни извърна глава, после отново се обърна към нея и отвори очи. Погледът и беше мътен, нефокусиран. Тя го насочи към Зена и като че ли я разпозна. Огледа се наоколо и изкреша от страх. Зена я прегърна.

— Всичко е наред, скъпа — каза тя. — Това е Дечко, аз съм тук и ти вече си добре.

— Ама как... къде...

— Шшт. Разкажи ни какво се случи. Нали помниш панаира? Хавана?

— Хавана ще умре.

— Ще се постараем да му помогнем, Бъни. Помниш ли как дойде тук?

— Тук. — Тя се огледа, като че ли една частица от съзнанието и се опитваше да пасне на останалите. — Човекоядецът ми каза да дойда. Той целият беше две очи. След известно време спрях да виждам и очите му. Гласът му беше вътре в мозъка ми. Не помня — жално промълви тя. — Хавана ще умре. — Това прозвуча така, все едно го казваше за пръв път.

— По-добре да не и задаваме сега въпроси — обади се Зена.

— Напротив — каза Хорти. — Трябва да и задаваме, и то бързо. — Той се надвеси над Бъни. — Как откри това място?

— Не си спомням.

— След като Човекоядецът ти говори в съзнанието, какво направи след това?

— Бях на един влак. — Тя отговаряше съвсем неопределено, но нямаше вид да крие информация. По-скоро изглеждаше неспособна да я изкаже — човек трябваше да я измъква като с ченгел от нея.

— Къде отиде, когато слезе от влака?

— Бар. Ъ... Клуб... „Немо“. Попитах къде мога да намеря човека, който е наранил ръката си.

Зена и Хорти се спогледаха.

— Човекоядецът каза, че Зена ще бъде с този човек.

— Той каза ли ти, че този човек е Дечко? Или Хорти?

— Не. Не каза. Гладна съм.

— Добре, Бъни. След мъничко ще ти пригответим страховта закуска. Какво трябваше да направиш, когато намериш Зена? Да я върнеш обратно?

— Не. Кристалите. Кристалите са в нея. Трябва да са два. Той ще ме подреди два пъти по-зле от Зена, ако се върна без тях. Но ако се върна само с единия, ще ме убие.

— Как се е променил само — презрително каза Зена с отвращение в гласа.

— Как е разбрал къде живея? — попита Хорти.

— Не знам. А! онова момиче!

— Кое момиче?

— Една блондинка. Тя написала писмо на някого. На брат си. Един човек взел писмото.

— Какъв човек?

— Блу. Съдия Блу.

— Блует?

— Да, Съдия Блует. Той взел писмото и в него пищело, че момичето работи в магазин за грамофонни площи в града. Имало само един такъв магазин. Лесно я открили.

— Те са я открили? Кои те?

— Човекоядецът. И оння Блу. Блует.

Хорти сви юмрюци.

— Къде е тя?

— Човекоядецът я държи в панаира. Мога ли вече да си получа закуската?

* * *

Хорти тръгна.

Навлече си един шлифер, взе портфейла и ключовете си и тръгна. Зена извика след него. Напрежението придаваше дрезгавост на кадифения и глас. Тя го хвана за ръката. Той не се отскубна от нея, а просто продължи да върви — тя се влачеше след него като пушек, всмукван от вакуума, който се образуваше след всяка негова стъпка. Тя се обърна към масата, сграбчи чантата си и напипа два блестящи кристала.

— Хорти, чакай, чакай! — Тя извади кристалите. — Нима си забравил, Хорти? Очите на Боклучко, кристалите — това си ти, Хорти!

— Ако имаш нужда от нещо, независимо какво е, обади се на Ник в Клуб „Немо“. Той е свястно момче — каза Хорти и отвори вратата.

Тя закуцука след него, посегна да го хване за шлифера, не успя и залитна към стената.

— Чакай, чакай. Трябва да ти разкажа, ти не си готов, ти просто не знаеш! — Тя се разплака. — Хорти, Човекоядецът...

Той вече бе преполовил стълбището:

— Грижи се за Бъни, Зен. За нищо на света не излизай навън. Скоро ще се върна.

И той тръгна.

Като се подпираше на стената, Зена се затътри по коридора и влезе в апартамента. Бъни беше седнала на леглото и плачеше от страх. Ала когато видя изкривеното лице на Зена, тя се втурна към нея. Настани я в едно кресло, клекна на пода пред нея, прегърна краката и и сложи облата си брадичка на коленете на Зена. Здравият тен на Зена се бе отдръпнал от лицето и. Тя бе забила поглед в земята — две черни, сега безизразни очи сред безрадостно, унило лице.

Кристалите паднаха на килима и заблестяха в очите на Бъни. Тя ги взе. Бяха топли, вероятно защото Зена ги бе държала в ръката си. Ала малката и ръчичка беше толкова студена... Бяха твърди, но на Бъни и се струваше, че ако ги стисне, ще се окажат меки и гъвкави. Тя

ги сложи в скута на Зена. Не каза нищо. По някакъв начин разбираше, че моментът не е за приказки.

Зена каза нещо. Беше неразбираемо — гласът и не представляваше нищо повече от дрезгав шум. Бъни каза едно въпросително „Мм?“ и Зена прочисти гърлото си и рече:

— Петнайсет години.

Бъни мълчаливо я зачака да продължи, недоумяваща защо Зена не изобщо не мига с очи. Сигурно това и причиняваше болка... След малко тя протегна ръка и докосна клепачите и. Зена мигна и неспокойно се размърда.

— От петнайсет години се опитвам да предотвратя това. Още в мига, в който видях тия кристали, разбрах какъв е Хорти. Че даже и преди това знаех... но се уверих, когато видях кристалите. — Тя затвори очи. Това като че ли придаваше повече жизненост на гласа и, все едно напрегнатият и поглед я изтощаваше. — Единствено аз знаех. Човекоядецът само се надяваше. Дори Хорти не знаеше. Единствено аз. Единствено аз. Петнайсет години...

Бъни я погали по коляното. Мина доста време. Тя вече беше сигурна, че Зена е заспала, и бе започнала да се занимава със собствените си мисли, когато плътният, уморен глас прозвуча отново:

— Те са живи. — Бъни вдигна очи. Зена беше покрила кристалите с ръка. — Те мислят и говорят. Те се чифтосват. Живи са. Тези двата са Хорти.

Тя се изправи в креслото и приглади косата си назад.

— Ще ти кажа как разбрах. Бяхме в оня ресторант, вечерта, когато намерихме Хорти. В камиона ни беше влязъл крадец, помниш ли? Тогава той си е сложил коляното върху тези кристали и на Хорти му прилоша. Хорти не можеше да види камиона, беше на голямо разстояние от него, но въпреки това разбра. Бъни, спомняш ли си?

— Мм-хм. Хавана често говореше за това, макар и не на теб. Винаги разбирахме, когато не ти се говори, Зен.

— Сега ми се говори — отегчено каза Зена и облиза устните си.

— От колко време си в панаира, Бън?

— Някъде от осемнайсет години.

— Моите са двайсет. Там някъде, все едно. Бях с Братя Куел, когато Човекоядецът откупи панаира им. Той имаше менажерия. Имаше Гогол, един глупчо, една двуглава змия и една плешива

катерица. Тогава изпълняваше номер с четене на мисли. Куел продадоха всичко на безценица. Две закъснели пролети и един ураган им стигаха, за да им дойде до гуша от панаира. Бяха гладни години. Аз останах с шоуто най-вече защото вече бях там. А и на другите места не беше по-добро положението. — Тя въздъхна при спомена за отминалите двайсет години, които се гонеха пред очите и. — Човекоядецът беше вманичен в нещо, което той наричаше хоби. Онези същества са резултат от неговото хоби. — Тя взе кристалите в ръка и ги удари един в друг като зарове. — Ей тези неща са неговото хоби. Те понякога създават особени хора. Когато направеше нов урод, — (при тази дума и двете настръхнаха) — той го задържаше при себе си. Захванал се е с шоубизнеса, за да може хем да останат при него, хем да печели пари от тях. Това е всичко. Той ги задържаше, изследваше ги и създаваше още от тях.

— Значи всъщност това е произходът на особените хора?

— Не! Не на всички. Нали знаеш за жлезите, мутациите... Тези кристали също могат да създават такива същества, това е всичко. Те правят това — мисля, че го правят — нарочно.

— Нищо не разбирам, Зен.

— Благословена да си! И аз не го разбирам. Нито Човекоядецът го разбира, макар че знае адски много за тях. Той, така да се каже, може да говори с тях.

— Как?

— То е нещо като четене на мисли. Свързва съзнанието си с тях. Той... ги наранява психически, докато не направят, каквото иска.

— А какво иска той от тях?

— Много неща. Макар че всичко се свежда до едно. Той иска... посредник. Иска от тях да създават същество, на което да може да говори и да му дава заповеди. Тогава посредникът ще може на свой ред да общува с кристалите и да ги накара да правят това, което иска Човекоядеца.

— Май съм глупавичка, Зен, не разбирам.

— Не, не си, скъпа... Ех, Бъни, Бъни, как се радвам, че си тук! — тя вдигна албиноската на стола и пламенно я прегърна. — Остави ме да говоря, Бън. Трябва да говоря! Толкова години не съм казала и една думичка за това...

— Обзалагам се, че няма да разбера и една от десет твои думи.

— Напротив, агънце. Настани ли се удобно? Добре... виж, тези кристали са нещо като животни. Те не приличат на никое животно, съществувало някога на земята. Не мисля, че произходът им е от нашата планета. Човекоядецът ми каза, че понякога вижда една картина — бели и жълти звезди на фона на черно небе, точно както би изглеждал космосът, ако не го гледаш от Земята. Той смята, че кристалите са пришълци тук.

— Той ти е казал това? Имаш предвид, че той ти е говорил за тях?

— Още малко и щеше да ми плаща на час, че го слушам. Май всеки има нужда да поприказва с някого от време на време. Той говореше с мен. Всеки път заплашваше, че ще ме убие, ако някога го издам. Но не беше това причината да пазя тайната му. Той се отнасяше добре с мен, Бъни. Той е зъл и смахнат, но винаги се е отнасял добре с мен.

— Знам. Ние се удивлявахме.

— Никога, нито в началото, нито по-нататък, не съм мислела, че на някого въобще му пука за това. Когато разбрах какво всъщност се стреми да направи, вече не можех да кажа на никого — никой нямаше да ми повярва. Всичко, което можех да направя, бе да науча колкото се може повече и да се надявам, че ще успея да му попреча, когато дойде моментът.

— Да му попречиш за какво, Зен?

— Ами, виж сега, ще ти разкажа още малко за кристалите. Тогава ще разбереш. Тези кристали копираха нещата. Имам предвид, ако един от тях се намира близо до някое цвете, прави друго, почти същото като оригинала. Или куче, или птица. Но в повечето случаи „копията“ не се получаваха правилно. Като Гогол. Като двуглавата змия.

— Гогол е един от тях?

Зена кимна.

— Момчето-риба. Мисля, че е трявало да бъде човек. Няма ръце, няма крака, няма зъби и не може да се поти, тъй че трябва да седи в аквариум, иначе ще умре.

— Ама кристалите с каква цел правят това?

Тя поклати глава.

— Това е едно от нещата, които Човекоядецът се опитваше да разбере. Няма никаква закономерност в копията на кристалите, Бъни. Имам предвид, един изглежда досущ като оригинал, друг се пръква с куп аномалии, трети изобщо не оживява, въобще — абсолютна каша. Затова той искаше посредник — някой, който да може да общува с кристалите. Той самият не можеше — освен за отделни кратки мигове. Разбираще ги толкова, колкото аз и ти разбираме от висша химия или радари. Едно нещо обаче не стана ясно. Съществуват различни видове кристали — някои са по-сложни устроени от други и имат по-големи способности. Може и всички да са еднакви, но час от тях да са повъзрастни. Те никога не си съдействаха един на друг, като че ли нямаха нищо общо помежду си.

— Ала те се размножаваха. Човекоядецът не знаеше това. Беше му известно, че понякога някоя двойка кристали спираше да му отговаря, когато ги наранява. Отначало той мислеше, че са мъртви. Направи дисекция на една двойка. А веднъж даде една на стария Уорбъл.

— Помня го! Беше як мъж, но твърде стар. Обичаше да помага на готвача и на всички. Той умря.

— Умря — може и така да се каже. Помниш ли какви неща дялаше от дърво?

— О, да — кукли и играчки и всякакви такива работи.

— Точно така. Той направи едно човече-в-кутия и използва тези тук за очи. — Тя подхвърли кристалите и ги хвана. — Той все раздаваше разни неща на дечицата. Беше един добродушен старец. Знам каква е съдбата на това човече-в-кутия. Човекоядецът така и не разбра, но Хорти ми каза. По един или друг начин то е преминало от човек на човек и е попаднало в дом за сираци. Там е бил Хорти, още като мъничко бебе. В продължение на шест месеца кристалите са били част от Хорти — или той е бил част от тях.

— А какво е станало с Уорбъл?

— А, може би година по-късно Човекоядецът започна да се чуди дали кристалите са се размножили и какво е излязло от това. Страхуваше се, че се е разделил с два големи, добре развити кристала, които на всичко отгоре не бяха мъртви. Когато Уорбъл му каза, че ги е приложил към издялана от него играчка, която е дал на някакво дете, и че не знае къде са, Човекоядецът го удари. Свали го на земята с един

удар. Старият Уорбъл така и не се събуди, въпреки че минаха цели две седмици, преди да умре. Никой освен мен не знае това. Случи се навън, зад готварската шатра. Аз видях.

— Не знаех за това — прошепна Бъни, опулила рубинените си очи срещу Зена.

— Никой не знае — повтори Зена. — Хайде да изпием по едно кафе... ей, слънчице! Ти така и не си изяде закуската, бедничката ми!

— О, по дяволите — отвърна Бъни, — остави това сега. Продължавай да разказваш.

— Ела в кухнята — каза Зена и решително се изправи. — Не, не се учудвай, когато забележиши в Човекоядеца нещо нечовешко. Той... не е човек.

— Тогава какъв е?

— Ще стигна и дотам. Сега за кристалите — Човекоядецът твърди, че най-подходящата дефиниция за начина, по който те създават живи същества — растения и животни и прочие, е да кажеш, че те ги сънуват. И ти понякога сънуваш. Нали знаеш как нещата, които сънуваш понякога са ясни и подробни, а друг път — мъгляви, или уродливи, или с изкривени пропорции?

— Да. Къде са яйцата?

— Ето ги, скъпа. И така, кристалите понякога сънуват. Когато сънуват ясно и подробно, създават доста сполучливи растения, и истински плъхове, паяци и птици. Макар че обикновено не успяват. Според Човекоядеца това са еротични сънища.

— Какво искаш да кажеш?

— Те сънуват, когато станат готови да се чифтосват. Ала някои са твърде... млади, или недоразвити, а други вероятно просто не намират правилния партньор в подходящия момент. Но когато сънуват по този начин, те видоизменят молекулите на дадено растение и го правят като друго растение, или превръщат купчина плесен в птица... никой не може да каже какво ще им хрумне да направят, нито пък защо.

— Но... за какво им е да създават разни неща, че да могат да се чифтосват?

— Човекоядецът не смята, че те го правят точно за да могат да се чифтосват — търпеливо каза Зена. Тя ловко чукна едно яйце в тигана.

— Нарича го вторичен продукт. То е все едно си влюбена и не мислиш за нищо друго, освен за любимия си и така измисляш песен. В нея

може изобщо да не се пее за любимия ти. Може да е за някое поточе, или цвете, или нещо друго. За вятъра. Дори може да не е цяла, завършена песен. Тази песен би била вторичен продукт. Разбиращ ли?

— Ами, значи кристалите създават същества, даже завършени същества, така както Тин Пан Алей създава песни.

(Б.пр.: Тин Пан Алей — квартал в Ню Йорк, където живеят много композитори и издатели на джазова и поп-музика.)

— Нещо такова. — Зена се усмихна за пръв път от доста време насам. — Седни, скъпа, аз ще донеса сандвича. Сега, това е мое предположение — когато два кристала се чифтосат, се получава нещо различно. Те създават завършено същество, ала не го правят от каквото и да е, както действат единичните кристали. Отначало те като че ли умират заедно. Остават така със седмици. След това започват да сънуват общ сън. Откриват нещо живо близо до тях и го преобразяват. Заменят го цялото, клетка по клетка. Промяната не може да се забележи в самото същество. Да кажем, че е куче — то ще продължава да яде и да тича насам-натам, ще вие на луната и ще гони котките. Но един ден — не знам колко време отнема целият процес — един ден то ще бъде напълно заменено, всяко атомче от него.

— Тогава какво става?

— Тогава то може да променя себе си — ако изобщо някога си помисли да се променя. Може да се превърне в почти всичко, ако пожелае.

Бъни спря да дъвче, замисли се, прегълтна и попита:

— Как се променя?

— Ами, може да става по-голямо или по-малко. Да му порастнат още ръце и крака. Може да приема смешни форми — слабо като върлина, или кръгло като топка. Може да възстановява крайниците си, в случай, че се нарани. И може да прави такива неща със съзнанието си, каквито ние не можем и да си представим. Бъни, чела ли си някога за върколаци?

— Ония отвратителни същества, дето се превръщат от вълци в хора и обратно?

Зена си сръбна от кафето.

— Ммм. Е, това в повечето случаи са митове и легенди, но те може да са се родили, когато някой наистина е видял такава промяна.

— Искаш да кажеш, че тия кристални същества не са нещо ново на земята?

— О, съвсем не! Според Човекоядеца те пристигат, живеят, размножават се и умират тук непрекъснато.

— И то само за да създават особени хора и върколаци — удивено прошепна Бъни.

— Не, миличка! Създаването на такива същества не означава нищо за тях! Те живеят свой собствен живот. Даже и Човекоядецът не знае какво правят, за какво мислят. Съществата, които създават, са несъществени неща за тях, като безмислени драсканици на лист хартия, който изхвърляш в коша за боклук. Човекоядецът обаче смята, че ще може да ги разбира, ако успее да си набави този посредник.

— Че защо му е да разбира нещо толкова наудничаво?

Дребното лице на Зена потъмня от гняв.

— Когато узнах защо, започнах да го слушам много внимателно — и да се надявам, че един ден ще успея да го спра. Бъни, Човекоядецът ненавижда хората. Той мрази и презира всички хора.

— О, да — каза Бъни.

— Дори и сега, при мизерния контрол, който успява да упражнява над кристалите, той е успял да накара някои от тях да изпълняват желанията му. Бъни, той е разпръснал кристали навсякъде в една блатиста местност, пълна с яйца на маларични комари. Наловил е коралови змии (Б.пр.: Вид дребни, отровни змии, разпространени в южните щати на САЩ и субтропиците на Америка, с коралово-червени, жълти и черни напречни ивици по тялото.) от Флорида и ги е заселил в Южна Калифорния. Такива работи. Това е една от причините да се занимава още с панаира — с него обикаля цялата страна, по един и същ маршрут година след година. Той се връща отново и отново, намира кристалите, които е оставил и следи колко вреда са причинили на хората. Непрекъснато открива още кристали. Намира ги навсякъде. Броди по горите и прериите и от време на време изпраща... нещо като мисловен сигнал, той си знае какъв точно. Той наранява кристалите. Когато те усетят болка, той го разбира. Души наоколо, дебне кристалите, докато болката им не го заведе право при тях. Но, тъй или иначе, има ги навсякъде, по много. Изглеждат като камъни или буци пръст, преди да се изчистят от мръсотията.

— О, колко... колко ужасно! — В очите на Бъни проблеснаха сълзи. — Той трябва да бъде... убит!

— Не знам дали е възможно да бъде убит.

— Смяташ, че той действително е едно от ония същества на кристалите?

— Мислиш ли, че едно човешко същество е способно на това, което той прави?

— Но... какво ще направи той, ако се сдобие с посредник?

— Ще му промие мозъка. Съществата, създадени от два кристала, представляват онова, което те мислят, че са. Човекоядецът ще каже на посредника, че той е слуга и трябва да изпълнява заповедите му. Посредникът ще му повярва и ще възприема себе си този начин. Чрез него Човекоядецът ще има истинска власт над кристалите. Вероятно би могъл да ги накара да се чифтосват и да „изсънуват“ заедно всяка ужасия, която пожелае. Би могъл да предизвика епидемии, болести по растенията и отрови, докато най-накрая не остане нито един човек на земята! А най-лошото в цялата работа е, че кристалите не показват и най-малко желание да правят такива неща! На тях им стига животът им да си продължава както досега — да създават от време на време по някоя котка или цвете, да се занимават с техните си мисли и изобщо да живеят по техния си начин, независимо колко странен ни изглежда на нас. Те нямат нищо против хората! Тях просто хората не ги интересуват.

— О, Зен! И ти си носила със себе си този товар толкова години!

— Бъни заобиколи масата и я целуна. — О, миличка, защо не си го споделила с някого?

— Не смеех, слънчице. Хората щяха да си помислят, че не съм с всички си. А и Хорти...

— Какво „Хорти“?

— Хорти е бил бебе в дом за сираци, когато, неизвестно как, оная играчка с кристалните очи се е озовала там. Кристалите са избрали него. Всичко съвпада. Той ми каза, че когато Боклучко — така наричаше човечето-в-кутия — та когато Боклучко му бил отнет, той едва не умрял. Лекарите там смятали, че това се дължи на някакъв вид психоза. Грешна диагноза, разбира се — детето е било в някаква странна зависимост от семейството кристали и не е можело да съществува без тях. Изглежда е било по-лесно да му върнат играчката

— тя била грозна, както ми каза Хорти — отколкото да опитат да излекуват психозата му. Във всеки случай Хорти взел Боклучко със себе си, когато бил осиновен. Познай от кого — от оня Армънд Блует, съдията.

— Той е отвратителен! Целият е разплут и... мазен.

— През тези двайсет, че и повече години Човекоядецът всъщност без да знае е търсил точно такова същество, създадено от двойка кристали. Когато е намерил първия си кристал, изобщо не му е хрумнало, че са на двойки, и затова не е потърсил другия. После разбра за Хорти. Преди това той само предполагаше за съществуването му, но тогава разбра със сигурност. Аз разбрах със сигурност през онази нощ, когато взехме Хорти. Човекоядецът би дал всичко на света, за да притежава Хорти — човекът. Не, Хорти е спрял да бъде човек още откакто е бил на една годинка. Казах го в друг смисъл, нали разбираш.

— И това ще бъде неговият посредник?

— Именно. Затова, когато разбрах кой е Хорти, аз се възползвах от възможността да го скрия в последното място на земята, където би се сетил да го търси Пиер Монетър — точно пред очите му.

— О, Зен! Какъв огромен риск си поела! Той непременно щеше да разбере за него!

— Не беше чак такъв риск. Човекоядецът не може да чете мислите ми. Може да ме вика по необичаен начин, може да се опитва да проникне в съзнанието ми, но никога не е успявал да го постигне. При това той не е способен на това, което Хорти направи с теб преди малко. Човекоядецът те е хипнотизирал, за да те накара да откраднеш кристалите и да му ги занесеш. Хорти проникна директно в съзнанието ти и премахна хипнозата от него.

— Аз... аз си спомням. Щях да се побъркам.

— Държах Хорти близо до себе си и непрекъснато се занимавах с него. Изчетох му всичко, което успях да докопам. Всичко, Бъни — и сравнителна анатомия, и история, и музика, и математика, и химия — всичко, което ми дойде на ума, че може да му осигури познание за хората и човешкия живот. Има една древна латинска сентенция, Бъни: *Cogito ergo sum* — „Мисля, следователно съществувам.“ Хорти е самото въплъщение на тази сентенция. Когато беше джудже, той вярваше, че е джудже. Не растеше. Никога не си помисли дали ще му

се промени гласът. Никога не помисли да приложи знанията си върху себе си — оставяше на мен да взимам всички решения, засягащи него. Знанията си складираше в един таван без врати и прозорци и те не му влияеха по никакъв начин — до момента, в който реши, че е време да ги използва. Знаеш ли, той има еидетична памет.

— Какво значи това?

— Фотографическа памет. Запомня идеално всичко, което е види, прочете или чуе. Запазих в тайна това, че пръстите му започнаха да порастват отново, а те, както знаеш, бяха невъзвратимо смазани. Това бе единственото нещо, което можеше да издаде на Човекоядеца какъв е Хорти. Хората не могат да възстановяват пръстите си. Съществата, създадени от един кристал, също не могат. Човекоядецът често се застояваше в менажерията с часове — опитваше се да накара катерицата да си пусне козина, или пък с помощта на съзнанието си да предизвика появата на хриле у Гогол, момчето-риба. Ако бяха създадени от двойка кристали, те щяха да успеят да коригират физическите си дефекти.

— Мисля, че разбирам. И ти фактически си се старала да накараши Хорти да вярва, че е човек, нали?

— Точно така. Той трябваше да отъждествява себе си единствено и само с човечеството. По тази причина го научих да свири на китара, след като пръстите му се възстановиха, за да може бързо и комплексно да се образова музикално. За една година свирене на китара можеш да научиш повече за теорията на музиката, отколкото за три години на пиано, а музиката е най-човешкото от всичко човешко... Той ми вярваше безрезервно, тъй като аз никога не го оставях да се замисля за себе си.

— Аз... никога досега не съм те чувала да говориш така, Зен. Като в книгите.

— Аз също играх роля в тази пиеса, слънчице — тихо каза Зена.

— Първо, налагаше се да крия Хорти, докато не го науча на всичко, което е във възможностите ми. Освен това трябваше да измисля някакъв начин да го накарам да попречи на Човекоядеца, и то без опасност Човекоядецът да го направи свой роб.

— Как би могъл да успее?

— Според мен Човекоядецът е „еднокристално“ същество. Мисля, че ако Хорти успее да се научи да използва онзи мисловен бич,

с който си служи Човекоядеца, срещу него, ще може да го унищожи. Ако аз застрелям Човекоядеца, куршумът няма да убие кристала му. Възможно е после кристалът да се чифтоса и да го създаде отново, и то с цялата сила, която притежават „двукристалните“ създания.

— Зен, откъде си сигурна, че Човекоядецът не е създаден от два кристала?

— Не съм — мрачно отвърна Зен. — Ако случаят е такъв, тогава мога само да се моля вярата на Хорти в човешката му същност да е достатъчно непоклатима, за да устои на онова, в което иска да го превърне Човекоядецът. Омразата към Армънд Блует е човешко чувство. Любовта към Кей Халоуел също. Това са две чувства, които съм разпалвала у него, които съм му набивала в главата, за които съм се закачала с него, докато не се превърнаха в кръв в жилите на съзнанието му.

Бъни остана безмълвна пред този буреносен порой от думи. Тя знаеше, че Зена обича Хорти и че жената в нея усеща появата на Кей Халоуел на сцената като фатална заплаха за себе си. Знаеше, че тя се беше борила и преоборила с изкушението да отклони Хорти от пътя му, водещ към Кей. Но повече от всичко Бъни знаеше, че сега, когато предстоеше решителната битка в дългогодишната и война, Зена се бе изправила очи в очи със страх и разкаянието.

Тя погледна гордото, пострадало лице на Зена — устните, леко отпуснати от едната страна, болезнено изкривената глава, прегъбените рамене под обемистата хавлия — и разбра, че никога няма да забрави тази гледка. Човечество е понятие, близко и скъпо на уродите — създанията, които стоят на прага му, изпълнени с копнеж, които ревностно заявяват и защитават своята принадлежност към хората, които нито за миг не спират жадно да протягат недоразвитите си ръце към света на нормалните. Бъни изсече в съзнанието си медалион — спомен и знак на почит — с лика на осакатената смела жена пред себе си.

Погледите им се срещнаха и Зена бавно се усмихна.

— Ей, Бъни...

Бъни отвори уста и се задави, или изхлипа. Обви ръце около Зена и притисна брадичката си в хладната трапчинка на мургавата шия. Стисна очи, за да изпъди сълзите навън. Когато ги отвори, можеше да вижда отново. Но не можа да проговори.

Над рамото на Зена, през вратата на кухнята тя видя огромна призрачна фигура в хола. Когато гигантът се надвеси над масичката за кафе, отпуснатата му долната устна увисна. Ръцете му старателно вдигнаха един, после втори кристал. Изправи се, сиво-зеленото му лице и хвърли мътен, състрадателен поглед, после безшумно излезе през вратата.

— Бъни, скъпа, причиняваш ми болка.

„Онези кристали са Хорти — помисли си Бъни. — Сега ще и кажа, че Солум ги е занесъл на Човекоядеца.“ Лицето и гласът и бяха бели и суhi като тебешир, когато каза:

— Ти още не знаеш какво е болка...

* * *

Хорти изкачи стълбите тичешком и влетя в апартамента си.

— ??????? — изпъшка той. — Всяко проклето нещо, към което посегна, се изплъзва от ръцете ми. Всичко, което правя, където и да отида, или е твърде рано, или твърде късно, или... — В този момент той видя Зена, отпусната във фотьойла, с широко отворени, втренчени очи, и Бъни, свита в краката и. — Какво става тук?

Бъни каза:

— Солум влезе тук, докато бяхме в кухнята и взе кристалите и не можехме да направим нищо и Зена оттогава не е проговорила и мен ме е страх и не знам какво да правя... — и се разплака.

— О, Господи. — Той с две крачки се озова при тях. Вдигна Бъни във въздуха, прегърна я бързо и я свали долу, после коленичи пред Зена. — Зен...

Тя не помръдна. Очите и представляваха две огромни зеници, два прозореца към непрогледна нощ. Той повдигна брадичката и и впери очи в нея. Тя потрепери, после изкрешя така, все едно я бе изгорил, и почна да се гърчи в ръцете му.

— Недей, недей...

— О, съжалявам, Зен. Не знаех, че от това ще те заболи.

Тя се облегна назад и вдигна очи към него — най-сетне успя да го познае.

— Хорти, ти си жив и здрав...

— Да, разбира се. Каква е тая работа със Солум?

— Той взе кристалите, очите на Боклучко.

Бъни прошепна:

— Тя ги е крила от Човекоядеца цели дванайсет години, Хорти. А сега...

— Смяташ, че Човекоядецът го е пратил да ги вземе?

— Със сигурност. Предполагам, че ме е проследил и е чакал, докато те е видял да излизаш. Той влезе и излезе оттук толкова бързо, че едва успяхме да го видим.

— Очите на Боклучко... — Веднъж, като малък, той едва не бе умрял, когато Армънд бе изхвърлил играчката. Също и тогава, когато

крадецът ги беше притиснал под коляното си, Хорти бе усетил това в ресторанта, на шейсет метра разстояние. А сега Човекоядецът можеше... О, не. Това беше прекалено.

Бъни внезапно се плесна с ръка по устата.

— Хорти, току-що ми хрумна, че... Човекоядецът не би изпратил Солум да дойде съвсем сам. Той искаше кристалите... знаеш какъв става, когато иска нещо. Не понася да чака. Сигурно в момента е в града.

— Не. — Зена се изправи с усилие. — Не, Бън. Или съм в totalна грешка, или той е бил тук и вече пътува към панаира. Ако вярва, че Кей Халоул е Хорти, ще иска да занесе кристалите там, където може едновременно да работи по тях и да я наблюдава. Обзалагам се, че в този момент асфалтът пуши под краката му на път за панаира.

Хорти изстена.

— Как ми се иска да не бях излизал! Вероятно щях да успея да спра Солум, а може би дори да стигна до Човекоядеца и... Проклятие! Колата на Ник беше в гаража. Първо трябваше да открия Ник и да му я поискам назаем, после трябваше да разкарам един камион, паркиран пред гаража, после пък се оказа, че в радиатора няма вода и... ох, не ми се говори. Все едно, колата е на мое разположение. Долу е. Тръгвам още сега. За петстотин километра би трявало да успея да настигна... преди колко време беше тук Солум?

— Преди около час. Просто е невъзможно, Хорти. А не ми се мисли какво ще се случи с теб, когато той се захване с ония кристали.

Хорти извади някакви ключове, подхвърли ги във въздуха и ги хвани.

— Може би — неочеквано каза той, — просто може би ще успеем... — Той се втурна към телефона.

Зена го послуша малко припряния му говор в слушалката, после се обърна към Бъни:

— Самолет. Ами разбира се!

Хорти затвори и погледна часовника си.

— Ако успея да стигна до летището за дванайсет минути, мога да хвани заобиколния полет.

— Искаш да кажеш „да хванем“.

— Вие оставате тук. Това е моя война, оттук нататък. Вие вече направихте достатъчно.

Бъни тръгна да си облича шлифера.

— Аз се връщам при Хавана — суроно каза тя и независимо от бебешките и черти лицето и изразяваше твърда решителност.

— Аз сама тук не оставам — категорично отсече Зена и се запъти да вземе палтото си. — Не спори с мен, Хорти. Много неща имам да ти казвам, а може би и да направя.

— Ама...

— Мисля, че тя е права — каза Бъни. — Има доста да ти разказва.

Когато стигнаха до летището, самолетът вече пълзеше към пистата. Хорти насочи колата право натам, излезе на черната настилка на пистата с надут клаксон и самолетът спря да ги изчака. Когато се настаниха на местата си, равномерният глас на Зена започна да разказва. Когато свърши, им оставаха десет минути до кацането.

Хорти остана замислен дълго време, после каза:

— Такъв съм значи.

— Голяма работа е да бъдеш такъв — отблеляза Зена.

— Защо не си ми казала това през всичките тия години?

— Защото имаше прекалено много неща, които не знаех. И все още не знам... Не знаех доколко може Човекоядецът да проникне в съзнанието ти, ако опита. Не знаех доколко трябва да се задълбочат убежденията ти относно теб самия, преди да улегнат. Целта на всичките ми усилия ми бе ти да вярваш безрезервно и докрай, че си човешко същество, част от човечеството, и да растеш съобразно тази вяра.

Той неочеквано я нападна с въпроса:

— Защо съм ял мравки?

Тя сви рамене.

— Не зная. Вероятно дори два кристала не могат да създадат съвършено същество. Тъй или иначе, страдаш от недостиг на мравчена киселина. (А мравките я имат в изобилие, както можеш да се досетиш.) Някои деца ядат мазилка, понеже се нуждаят от калций. Други обичат прегорял кейк заради въглерода. Ако си имал нарушен баланс, бъди сигурен, че е било за нещо важно.

Задкрилките на самолета се завъртяха надолу и те усетиха как скоростта намалява.

— Пристигаме. Колко път има оттук до панаира?

— Около шест километра. Можем да вземем такси.

— Зен, теб ще те оставя някъде на сигурно място извън района на панаира. Достатъчно вече си пострадала.

— Аз идвам с теб — твърдо каза Бъни. — Но, Зен — мисля, че той е прав. Моля те да стоиш настрани, докато... докато всичко свърши.

— Какво възнамеряваш да направиш?

Той разпери ръце.

— Каквото мога. Да измъкна Кей оттам. Да осуетя всички гнусни планове на Армънд Блует за нея и наследството и. А Човекоядеца... Не знам, Зен. Просто ще се наложи да импровизирам. Само че аз, а не ти. Ти си направила всичко, което си могла. Нека да си го признаем — точно сега не си особено добра в тичането. Ако дойдеш, ще трябва да се беспокоя и за теб.

— Прав е, Зен. Моля те... — каза Бъни.

— О, Хорти, внимавай — моля те, внимавай!

Това надминава и най-ужасния кошмар на света, мислеше си Кей. Да стои заключена в някакъв фургон заедно с уплашен до смърт стар коцкар и умиращо джудже, в очакване всеки момент да се върнат един луд и едно чудовище. Безумни приказки за липсващи пръсти, за живи кристали и — върхът на всички безумства — за Кей, която не била Кей, а някой или нещо друго.

Хавана изстена. Тя за пореден път изстиска един парцал и избърса челото му. И за пореден път видя как устните му потрепват и се мърдат, ала думите засядат в гърлото му, задушени и задавени там.

— Той иска нещо — каза тя. — Ох, да знаех само какво иска! Ще ми се да знам и да му го дам бързо...

Армънд Блует се бе облегнал на стената до прозореца, провесил през него единия си лакът, приличен на торба, пълна с кожа и отпусната плът. Кей знаеше, че там хич не му е удобно и че вероятно му бяха изтръпнали краката. Ала той не смееше да седне. Не смееше да се отлепи от прозореца. О, не. Може би му се искаше да крещи за помощ. Старият Похотливец необяснимо защо изпитваше панически

страх от нея. Гледаше я все така с влажен поглед и лиги по устата, но беше уплашен до смърт. Е, това не беше никак зле. Никой не обича да отричат самоличността му, но в този случай тя нямаше нищо против. Нали това и осигуряваше една стая разстояние между нея и Армънд Блует.

— Бих се радвал, ако престанеш да се занимаваш с тоя малък изрод — натърти той. — И без това ще умре.

Тя му хвърли съкрушителен поглед вместо отговор. Последва дълга и мъчителна тишина, оформяна единствено от лекия шум, когато от време на време съдията преместваше тежестта си от единия на другия си схванат крак. Най-накрая той се обади:

— Когато г-н Монетър се върне с кристалите, веднага ще разберем коя си ти всъщност. И недей отново да ми казваш, че не знаеш за какво говоря — озъби се той.

Тя въздъхна.

— Определено не знам. Ще ви бъда благодарна, ако престанете да крещите така. Не можете да измъкнете от мен информация, която нямам. Освен това това малко приятелче е болно.

Съдията изсумтя и се долепи още по-плътно до прозореца. Тя изпита импултивно желание да отиде до него и да му изръмжи. Сигурно щеше да избяга направо през стената. Ала Хавана отново изстена.

— Какво има, приятелче? Какво има?

В този момент тя настръхна. Дълбоко в съзнанието си тя усети нечие присъствие, асоциация, някак свързана с нежна, лееща се музика, с широко симпатично лице и хубава усмивка. Беше все едно и бе зададен въпрос, на който тя безмълвно отковори: Тук съм. Добре съм — все още.

Тя се обърна да погледне съдията, да види дали и той бе усетил странното присъствие. Той имаше напрегнат вид. Стоеше с лакът на перваза и нервно търкаше нокти в ревера си.

И тогава през прозореца бръкна една ръка.

Осакатена ръка. Тя се извиси във фургона подобно на шията на лебед, който се оглежда за храна, после премина над рамото на Армънд и се разпери пред лицето му. Палецът и показалецът бяха цели. Средният пръст бе израстък с форма на бухалка. Останалите бяха просто две пъпки от оголена плът.

Веждите на Армънд Блует станаха две дълги четинести дъги, настръхнали над изпъкналите му очи — те пък бяха по-кръгли от зейналата му уста. Горната му устна се обрна почти наопаки и малко и остана да покрие ноздрите му. Той немощно простена, насмалко не повърна, после нададе пронизителен, зловещ писък и се строполи на пода.

Ръката изчезна от прозореца. Нечии бързи стъпки изминаха пътя до вратата. Почукване. Глас:

— Кей. Кей Халоуел. Отвори.

Тя разтреперано зададе нелепия въпрос:

— Кк-кой е?

— Хорти. — Топката на вратата бясно се завъртя. — Бързо. Човекоядецът ще се върне всеки момент.

— Хорти. Аз... вратата е заключена.

— Ключът сигурно е в джоба на съдията. Побързай.

Тя с неохотна бързина се приближи до проснатото туловоище на съдията. Той лежеше по гръб, с попряна на стената глава. Беше стиснал очите си с всичка сила в отчаян, подсъзнателен опит да затвори и залости портите към света. В левия джоб на сакото имаше ключове — цяла връзка и един отделен. Тя взе отделния. Той стана.

Кей застана на прага, премигваща на слънчевата светлина.

— Хорти.

— Точно така. — Той влезе, докосна ръката и, усмихна се. — Не биваше да пишеш писма. Хайде, Бъни.

Кей каза:

— Те мислеха, че знам къде си.

— Сега знаеш. — Той се обрна и огледа простряния въззнак Армънд Блует. — Каква гледка. Да не би да го е заболял стомахът?

Бъни още от вратата се бе втурнала като стрела към леглото и сега бе коленичила до него.

— Хавана... О, Хавана...

Хавана лежеше неподвижно по гръб. Очите му бяха изцъклени, а устните му — сухи и изопнати от болка. Кей каза:

— Той... дали... Направих, каквото можах. Той иска нещо. Страхувам се, че... — Тя отиде до леглото.

Хорти я последва. Обезкървените, пълни устни на Хавана бавно се отпуснаха, после се свиха. Чу се slab стон. Кей рече:

— Всичко бих дала, за да разбера какво иска!

Бъни не каза нищо. Сложи ръцете си върху пламналите му бузи — докосна ги нежно, но все едно искаше с груба сила да изтръгне нещо от него.

Хорти се намръщи.

— Може би аз ще успея да разбера — каза той.

Кей видя как бръчките по лицето му се стопиха заедно с навъсената му гримаса. На нейно място се появи изражение на вгълбено спокойствие. Той се надвеси над Хавана. Изведнъж стана толкова тихо, че те имаха чувството, че звуците от панаира навън ще ги удавят в оглушителния си прилив.

Когато миг по-късно Хорти се обърна към Кей, лицето му беше изкривено от мъка.

— Знам какво иска. Може и да не успеем, преди Човекоядецът да се върне тук... но не — трябва да успеем — решително каза той и се обърна към Кей:

— Трябва да отида до другия край на фургона. Ако се размърда — и той посочи съдията, — фрасни го с обувката си, за предпочитане с токчето. — Той излезе, като странно разтриваше гърлото си с ръка.

— Какво смята да прави?

Без да отмества очи от застиналото лице на Хавана, Бъни отговори:

— Не знам. Нещо за Хавана. Видя ли изражението му, когато излизаше от стаята? Не мисля, че Хавана ще... ще...

От другото отделение долетя звън на китара — китаристът нежно докосна шестте празни струни. Вдигна малко тона на пета струна, свали малко шеста... После прозвуча цял акорд...

Някъде запя момиче заедно с китарата. „Звезден прах“. Тембърът беше богат звучен, лирично сопрано, чисто като момчешки глас. Може би наистина пееше момче. Накрая на фразите се долавяше леко vibrato. Гласът се придържаше към текста, като едва забележимо следваше ритъма — донякъде импровизирано, донякъде традиционно, песента се лееше леко и волно като пролетно поточе. Китарата не свиреше сложни акорди, а предимно кратки и нежни пасажи в унисон или в хармония с мелодията.

Очите на Хавана бяха все така отворени и той все така не помръдваше. Ала очите му вече не бяха изцъклени, а насълзени и той бавно започна да се усмихна. Кей коленичи до Бъни. Вероятно го направи единствено за да е по-близо... Хавана усмихнат прошепна:

— Дечко.

Когато песента свърши, лицето му придоби спокойно изражение. Той каза съвсем ясно:

— Хей.

В тази единствена сричка се съдържаше най-сърдечната похвала на земята. След това, и преди Хорти да се върне, той издъхна.

Когато влезе, Хорти дори не погледна към късия креват. Като че ли имаше проблеми с гърлото си.

— Хайде — дрезгаво каза той. — Трябва да се махаме оттук.

Те извикаха Бъни и отидоха до вратата. Ала Бъни остана до леглото, притиснала длани си в бузите на Хавана. Нежното и кръгло лице беше застинало в каменно изражение.

— Бъни, хайде. Ако Човекоядецът се върне...

Отвън се чуха стъпки, някой удари по стената на фургона. Кей рязко се обърна и погледна към внезапно затъмнения прозорец. Запълваше го голямото, тъжно лице на Солум. В този момент Хорти пронизително изкреща и се свлече на земята в гърчове. Кей се обърна с лице към отварящата се врата.

— Много мило, че ме изчака — каза Пиер Монетър и се огледа.

* * *

Зена се беше сгущила в единия край на неравното мотелско легло и хленчеше. Бяха минали почти два часа, откакто Хорти и Бъни я бяха оставили. През последния половин час я обземаше все по-дълбока депресия, докато накрая тя доби усещането за горчив тамян във въздуха, и за железни дрехи, жулещи наранените и ръце и крака. На два пъти ставаше и започваше нервно да крачи из стаята, ала коляното я болеше и я връщаше обратно в леглото, обричайки я да налага възглавницата в безсилието си, да лежи безучастно и да наблюдава неспирният танц на съмненията около нея. Добре ли направи, като каза на Хорти какъв е? Дали не трябваше да го подтикне към повече жестокост, повече безмилостност, и то и за други неща, освен желанието му да си отмъсти на Армънд Блуэт? Доколко бе повлияло нейното обучение на послушното, отстъпчиво същество, което представляваше Хорти? Дали Монетър не бе способен с помощта на бруталната си диктаторска сила за един миг да сложи черта на дванайсет-годишните и усилия? Тя знаеше твърде малко... Тя беше... тя се чувстваше твърде малка, твърде слаба, за да се справи със задачата да „създаде“ човек... цяло човешко същество.

Тя страстно желаше да може да зарови съзнанието си в необикновените живи кристали, но не донякъде, като Човекоядеца, а докрай. Искаше да научи правилата на играта, фактите, засягащи една форма на живот, напълно неподвластна на никоя човешка логика. Кристалите водеха богат, пълноценен живот — те бяха създатели, размножаваха се, усещаха болка. На каква беше целта на живота им? Смазваш един от тях, а останалите изглежда нямат нищо против. И защо, с каква цел „сънуваха“ тези техни „създания“? Защо работеха така неуморно, клетка по клетка, за да създадат понякога просто една ужасия, урод, един недовършен, никому ненужен изрод, а друг път да копират нещо от живата природа толкова съвършено, че да няма разлика между копието и оригинала му? А в случая с Хорти — за да създадат нещо напълно ново — не копие, а, може би, един образец, един типичен, нормален организъм на външен вид, а вътрешно — напълно флуидно, полиморфно същество? (Б.пр.: В биологията — с

термина „полиморфизъм“ се дефинира състояние, в което даден организъм или вид съществува в две или повече съвсем различни структурни форми.) Каква връзка имаха кристалите с тези създания? Колко дълго задържаха кристалите контрола над своя продукт? И възможно ли бе, след като са го сътворили, изведнъж да го изоставят напълно? А когато се осъществеше рядката симбиоза на два кристала като тези на Хорти — кога решаваха да оттеглят властта си над своята „рожба“... и какво ставаше с нея тогава?

Човекоядецът може би е бил прав, когато бе определил създанията на кристалите като техните сънища — материализирани плодове на чуждосветските им въображения, изградени по всевъзможни начини, подражания на отделни фантазии, породени от уродливи спомени за реални неща. Тя знаеше — Човекоядецът с огромно удоволствие и го бе доказал — че на земята има хиляди, може би и милиони кристали, които живеят по своя странен начин, безразлични към човечеството, както и то към тях. Понеже циклите на живот, целите и намеренията на двата вида нямаха нищо общо помежду си. И все пак, колко ли „кристални“ хора са ходили по тази земя? И колко ли дървета, колко ли зайци, цветя, амеби, червеи, секвойи, змиорки и орли са расли, разцъфвали, плували и ловували и са живели сред своите прототипи, без никой да знае, че те всъщност са чуждоземни сънища, които, освен самите сънища, нямат история?

— Книги — изсумтя Зена. Колко книги бе изчела! Всичко, което бе успяла да докопа — всичко, което можеше да и посочи и най-незначителната следа към истината за сънуващите кристали и тяхната природа. И заедно с всяка гълтка информация, която бе събирала (и предавала на Хорти) в областта на физологията, биологията, сравнителната анатомия, философията, историята, теософията (Б.пр.: Редица от религиозни или полу-религиозни окултни вярвания, отричащи юдейските и християнските откровения и доктрини, често включващи елементи от будизма и браманизма и с претенции, че се основават на специфично мистично прозрение или на висша промисъл.) и психологията, тя получаваше по една бутилка самодоволна, самоласкателна увереност, че човекът е венецът на сътворението. Отговорите... книгите имаха отговор за всичко. Появи се нов вид цвекло и веднага някой учен мозък си опира показалеца в челото и обявява: „Мутация!“ Понякога да, разбира се. Но винаги ли?

Ами какво ще кажете за едно скрито в някоя канавка кристаловидно създание, което сънува и посредством някакъв особен вид телекинеза (Б.пр.: В парapsихологията — предизвикване на движение на даден предмет с помощта на психични сили и без помощта на физическа сила.) небрежно демонстрира едно чудо на сътворението?

Тя обожаваше, тя боготвореше Чарлз Форт, който отказваше да повярва, че който и да е отговор е единственият отговор.

Тя отново си погледна часовника и изхленчи. Да знаеше само... да можеше само да покаже на Хорти пътя... да можеше някой да упъти самата нея нанякъде...

Топката на вратата се завъртя. Зена замръзна, втренчена в нея. Нещо тежко натисна вратата. Почукване не последва. Цепнатината високо горе между вратата и рамката се разшири. После резето поддаде и Солум нахлу в стаята.

Неговото отпуснато, сивозелено лице и провисналата му долна устна контрастираха повече от обикновено на малките му, кървясили очи. Той отстъпи половин крачка назад, за да затвори вратата зад себе си и се приближи към нея, разперил огромните си ръце в страни, като че с цел да матира всеки ход, който тя би могла да предприеме.

Неговото идване и съобщи една ужасна новина. Никой не знаеше къде се намира тя, освен Хорти и Бъни, които я бяха оставили в тази туристическа спалня още преди да пресекат шосето към панаира. А когато за последен път бе станало дума за Солум, той пътуващ към панаира заедно с Човекоядеца.

Следователно, Човекоядецът се бе върнал и се бе срещнал с Бъни или с Хорти, или и с двамата, а най-лошото беше, че беше успял да извлече от тях информация, която никой не би издал по собствено желание.

Тя вдигна очи към него, разкъсвана между надигащия се в гърдите и ужас и примирението със съдбата.

— Солум...

Той помръдна устни. Езикът му облиза ослепителните му остри зъби. Той посегна към нея и тя се сви.

Тогава той се свлече на колене. Бавно взе миниатюрното и стъпало с една ръка и се поклони над него с изражение на явно обожание.

Той много нежно целуна вътрешната част на ходилото и се разрева. Пусна крака и и остана коленичил на пода, потънал в беззвучен и въпреки това някак силен плач, който го разтърсваше при всеки пристъп.

— Но, Солум... — глупаво започна тя. Протегна ръка и го погали по мократа буза. Той я притисна още повече. Тя го наблюдаваше поразена. Много отдавна тя често се питаше какво ли става в мозъка зад това всяващо ужас лице — съзнание, затворено в една тиха, безмълвна вселена; съзнание, което попиваше целия околен свят през наблюдателните очи, ала никога, нито веднъж не издаде тайните си с гримаса, умозаключение или емоция.

— Какво има, Солум? — прошепна тя. — Хорти...

Той рязко вдигна очи към нея и закима. Тя се опули срещу него.

— Солум... нима можеш да чуваш?

Той като че ли се поколеба, после посочи ухoto си и поклати глава. Веднага след това посочи челото си и кимна.

— Оooo... — ахна Зена. От години в панаира се водеха празни спорове за това, дали Човекът-Алигатор действително е глух. Непрекъснато се случваха неща, които доказваха и двете тези — и че е глух, и че не е. Човекоядецът знаеше, но никога не и бе казвал. Той беше... телепат! При тази мисъл тя се изчерви от срам заради стотиците пъти, когато панаирджиите полушеговито бяха ръсили обиди срещу него, а още по-лоши бяха ужасените реакции на посетителите.

— Но... какво се случи? Виждал ли си Хорти? Бъни?

Главата му кимна два пъти.

— Къде са те? В безопасност ли са?

Той посочи с палец към панаира и мрачно поклати глава.

— Чч-човекоядецът ги е пленил?

Да.

— И момичето ли?

Да.

Тя скочи от леглото и закрачи напред-назад, пренебрегвайки болката.

— Той те е изпратил тук, за да ме отведеш при него, нали?

Да.

— Но защо тогава не ме грабнеш и не ме занесеш дотам?

Не последва отговор. Той вяло махна с ръка. Тя каза:

— Я да видим. Ти взе кристалите по негова заповед...

Солум се потупа по челото и разпери ръце. Тя изведнъж разбра.

— Тогава те е хипнотизирал.

Солум бавно поклати глава.

Тя разбра, че тогава му е било безразлично. Сега обаче не беше така. Беше станало нещо, което бе променило мисленето му, и то драстично.

— Ех, да можеше да говориш!

Дясната му ръка енергично започна да прави движения, наподобяващи писане.

— Ами да, разбира се! — извика тя и с накуцване се придвижи до паянтовото бюро и чантата върху него. Намери писалката си. Единствената хартия, с която разполагаше, бе чековата и книжка. — Ето, Солум. Бързо. Разкажи ми!

Огромните му ръце обгърнаха писалката и напълно закриха малките листчета. Той започна бързо да пише, докато Зена нетърпеливо кършеше ръце. Най-накрая той и го подаде. Почеркът му беше изящен, почти микроскопичен и четлив като печатен шрифт.

Тя зачете сбитите изречения на листчето:

„Ч. мрази хората. Аз също. Не толкова много. Ч. иска помощ, аз му помагах. Ч. искаше Хорти, за да може да наранява повече хора. На мен не ми пукаше. Пак помагах. Хората никога не са ме харесвали.“

„Аз съм човек, малко. Хорти изобщо не е човек. Но когато Хавана умираше, поиска Дечко да пее. Хорти прочете мислите му. Той знаеше. Нямаше време. Имаше опасност. Хорти знаеше. Хорти не спаси себе си. Преправи си гласа като на Дечко. Пя на Хавана. Тогава твърде късно. Ч. дойде. Хвана го. Хорти направи това, за да умре Хавана щастлив. То не помогна на Хорти. Хорти знаеше — въпреки това го направи. Хорти е любов. Ч. е омраза. Хорти повече човек от мен. Засрамен съм. Ти направи Хорти. Сега аз ти благодаря.“

Очите на Зена блестяха.

— Значи Хавана е мъртъв.

Солум направи многозначителен жест — изви главата си с ръце, посочи врата си и силно щракна с пръсти. После размаха юмрук в посока към панаира.

— Да. Човекоядецът го е убил... Как разбра за песента?

Солум потупа с пръст челото си.

— Аха. Узнал си го от Бъни и от онова момиче, Кей, от техните мисли.

Зена седна на леглото и притисна силно кокалчетата на пръстите си към скулите си. Мисли, мисли... о, да имаше някой, който да я упъти, да я даде съвет за тези чужди същества! Човекоядецът — обезумял, безчовечен — със сигурност един извратен продукт на кристали — вероятно имаше някакъв начин да бъде спрян. Как и се искаше да може да осъществи контакт с един от тези кристали и да го попита какво да прави... той сигурно ще знае. Как искаше да има „посредник“, преводачът, който Човекоядецът е търсил през цялото време...

Посредникът!

— Аз съм сляпа, сляпа като прилеп и глупава! — изпъшка тя. През всички тези години единствената и цел беше да държи Хорти далеч от кристалите — не биваше да има нищо общо с тях, освен ако Човекоядецът не го използва срещу човечеството. Ала Хорти не можеше да се промени — той си оставаше онова, за което Човекоядецът даваше всичко — посредникът, който може да контактува с кристалите. Трябва да има начин, по който кристалите могат да унищожават онова, което са създали!

Щяха ли обаче кристалите да му кажат такова нещо?

Няма да се наложи, веднага си отговори тя. Всичко, което трябва да направи Хорти, е да разбере необикновения мисловен механизъм на кристалите — и методът на унищожение ще му стане ясен.

Да можеше само да му каже всичко това! Хорти научаваше бързо и мислеше бавно. Защото еидетичната памет е врагът на систематичното мислене. Той накрая ще се сети сам за това — ала дотогава може да се е превърнал в сакатия роб на Човекоядеца. Какво можеше да стори тя? Да му напише бележка? Та той можеше изобщо да не е в съзнание, за да я прочете! Как искаше да бъде телепат... Телепат!

— Солум — припряно каза тя. — Можеш ли да... говориш, тук горе (тя докосна челото си), така както можеш да чуваш?

Той поклати глава, но едновременно с това вдигна чека, на който беше писал, и посочи една дума.

— Хорти. Можеш да говориш на Хорти?

Той поклати глава, после на няколко пъти посочващо челото си и отдалечаваше ръката си от него.

— Аха — каза тя. — Ти не можеш да го достигнеш, но той може да го прочете в ума ти, ако опита. — Той енергично кимна с глава.

— Добре! — каза тя. Пое си дълбоко въздух — най-сетне знаеше какво точно трябва да направи. Ала цената... тя нямаше значение. Не можеше да има значение.

— Заведи ме при него, Солум. Ти си ме заловил. Аз съм изплашена, разгневена. Приближи се до Хорти. Ще измислиш някакъв начин. Отиди при него и мисли усилено. Мисли следното: Попитай кристалите как се убива едно от техните създания на сънищата. Разбери от кристалите. Запомни ли, Солум?

Стената бе изградена преди години, когато Хорти стигна до съвсем прости извод, че заповедническите повиквания, които нощем го будеха в леглото му, бяха предназначени за Зена, а не за него. *Cogito ergo sum*; стената, веднъж издигната, стоя така занемарена години наред, докато Зена не му предложи да опита да проникне в хипнотизирания мозък на Бъни. Стената се бе срутила заради това. Тя остана разрушена и когато той използва новото си сетиво, за да открие местоположението на фургона, в който бе затворена Кей, а също и когато потърси да разбере какво е предсмъртното желание на Хавана. По тази причина неговото чувствително съзнание бе отворено и незащитено, когато Човекоядецът пристигна и го прониза с тренирания си, яростен меч от омраза. Хорти рухна в пламъци от болка.

С други думи, той напълно бе изгубил съзнание. Не видя как Солум хваща припадащата Кей Халоул и заклеща врата и в сгъвката на лакътя на дългата си ръка, докато с другата сграбчва нежноликата, мекосърдечна Бъни, която се съпротивлява и ругаеше, увисната на ръката му. Той не помнеше как са го пренесли до големия фургон на Монетър, нито как няколко минути по-късно се бе дотърил един разтреперан и кръвожаден Армънд Блуэт. Нямаше представа как Монетър за нула време бе хипнотизирал Бъни, нито бе чул нейния спокoen, монотонен глас, издаващ местонахождението на Зена. Не чу как Монетър нареди на Солум да отиде до мотела и да доведе Зена, нито безцеремонната му заповед към Армънд Блуэт:

— Не мисля, че ще имам повече нужда от теб и момичето. Застанете там отзад и не се пречкайте.

Хорти не бе видял как Кей неочаквано се стрелна към вратата. Не видя и съкрушителния удар от юмрука на Армънд Блует, който я изпрати право в ъгъла, откъдето бе тръгнала, нито чу изръмжаването му:

— Ти ми трябваш за нещо, скъпа, и този път няма да ми избягаш.

Ала на мястото на затъмнения нормален свят се разкри друг. Той не беше по-особен — просто съществуващо паралелно с другия. Хорти го видя сега, само защото другият бе изчезнал за него.

В този свят нямаше нищо, което да отмени непрогледния мрак на забравата. В него Хорти бе неспособен да се учудва и още по-неспособен да проявява любопитство. Това бе царство на мигновени впечатления и усещания, на наслада от обединяването на абстрактни мисли, на възбуда при преминаването от една сложна система в друга, на завладяващо съсредоточаване в далечни и ясно видими структури. Той усещаше, и то с огромна сила, присъствието на живи създания. Връзки между тях не съществуваха, като се изключат редките опити за контакт, излъчвани от един към друг индивид, както и някъде много далеч — една семейна двойка, за която той знаеше, че е изключение. За тях обаче това беше един свят на саморазвиващи се същества, които се развиват самостоятелно и изцяло според собствените си индивидуални вкусове. Съществуващо атмосфера на непроменливост във времето, усещане за един живот, толкова дълъг, че смъртта на общите везни беше лека като перце, запазена просто като естетичен завършек на жизнения път. Тук нямаше глад, нито лов, нямаше съедийствие и нямаше страх — тези неща нямаха нищо общо с устоите на живот като този. Научен винаги да възприема и вярва в това, което го заобикаля, Хорти въобще не се задълбочи да си задава никакви въпроси, нито направи никакви сравнения, така че новият свят нито го заинтригува, нито го смущи.

Скоро той усети колебливото приближаване на силата, която го бе поразила, ала сега използвана по-скоро като остан, отколкото като меч. Той с лекота го парира, но се захваша да дойде в съзнание, за да може да се справи с натрапника.

Той отвори очи и те се оказаха в плен на тези на Пиер Монетър, който седеше на бюрото си и го фиксираше с поглед. Хорти беше проснат по гръб в едно кресло, с глава, облегната в ъгъла между задната и малката извита странична облегалка. Човекоядецът не изльчваше нищо. Той просто го наблюдаваше и чакаше.

Хорти затвори очи, въздъхна и помръдна челюстите си, както когато се събужда човек.

— Хорти. — Гласът на Човекоядеца беше мек и приветлив. — Скъпото ми момче. От толкова отдавна очаквам този момент. Това е началото на велики дела за нас двамата.

Хорти отново отвори очи и се огледа. Блует стоеше и го гледаше с навъсен поглед — плод на поразяваща смесица от страх и ярост. Кей Халоуел беше свита на пода в ъгъла срещу входа. Бъни клечеше до нея, беше се хванала едав-едва за ръката на Кей и гледаше с празен поглед в пространството.

— Хорти — настойчиво каза Човекоядецът. Хорти отново срещна погледа му. Без никакво усилие блокира хипнотичната сила, която Човекоядецът изльчваше. Мекият глас утешително продължи:

— Най-сетне си у дома, Хорти — в истинския си дом. Аз съм тук, за да ти помогна. Мястото ти е тук. Разбирам те. Знам нещата, които искаш. Ще те направя щастлив. Ще те науча на величие, Хорти. Аз ще те закрилям, Хорти. А ти ще ми помогаш. — Той се усмихна. — Нали, Хорти?

— Защо не се застреляш — кратко отговори Хорти.

Реакцията бе светкавична — стрела от свирепа омраза, наточена като бърснач, остра като връх на игла. Хорти я отблъсна и зачака.

Човекоядецът присви очи и повдигна вежди.

— По-сilen си, отколкото смятах. Добре. Предпочитам те silen. Прекрасно знаеш, че ще работиш за мен.

Хорти безизразно поклати глава. Човекоядецът го замери с омразата си, този път два пъти, като нанесе психичните си удари на неравни интервали от време. Ако Хорти се отбраняваше с ответни удари, като с рапира или боксови ръкавици, Човекоядецът щеше да успее да проникне в съзнанието му. Ала защитата на Хорти беше стена.

Човекоядецът се облегна назад, за да си почине. Оръжието му явно изискваше много енергия.

— Много добре — измърка той. — Много скоро ще те принудим да се предадеш. — Той лениво забарабани с пръсти.

Минутите течаха бавно. Хорти за пръв път осъзна, че е парализиран. Можеше спокойно да дишаш и с усилие да мърда главата си, ала ръцете и краката му бяха тежки като олово, вкаменени. Една смътна болка на тила, заедно с пространните му познания по анатомия, го доведоха до заключението за професионално направена инжекция в гръбначния му стълб.

Кей се размърда, после утихна отново. Бъни я погледна за миг с празния си, опулен поглед. Блует нервно пристъпи от крак на крак.

Вратата се отвори с трясък. Солум влезе със Зена в ръце. Тя беше в безсъзнание. Хорти направи спонтанен и безполезен опит да стане. Човекоядецът мило се усмихна и кимна с глава.

— В ъгъла при останалия боклук — каза той. — Може да ни е от полза. Мислиш ли, че нашият приятел ще прояви повече готовност за съдействие, ако я поорежем малко?

Солум зловещо се ухили.

— Разбира се — замислено продължи Човекоядецът. — Трябва все пак да имаме предвид, че тя не е от най-едрите екземпляри. Ще трябва да внимаваме. На час по лъжичка, така да се каже. — Зад маската на фамилиарния му тон очите му следяха всяка промяна в изражението на Хорти. — Солум, стари приятелю, нашето момче Хорти е малко повече нащрек, отколкото е необходимо. Мислех си дали няма да е добре да го пообработиш малко. С ръба на ръката ти отстрани по врата му, точно в основата на черепа. Както съм ти показвал. Ти знаеш.

Солум дебнешком се приближи до Хорти. Постави едната си ръка на рамото му, а с другата внимателно се прицели. Ръката на рамото му от време на време леко го стисваше и отпускаше. Солум беше вперил пламтящия си поглед в очите на Хорти. Хорти наблюдаваше Човекоядеца. Знаеше, че основният удар ще дойде оттам.

Ръката на Солум се стовари върху врата му. Частица от секундата след това психичната мълния на Монетър се разби в защитната стена на Хорти. Хорти усети лека изненада — Солум не го бе ударил с пълна сила. Той бързо вдигна поглед. Солум, обърнат с гръб към Човекоядеца, докосна челото си и неспокойно мърдаше устни. Хорти

сви мислено рамене. Нямаше време за безцелни главобълъсканици... той чу Зена да хленчи.

— Запречваш гледката ми, Солум! — Солум неохотно се отмести. — Пак ще имаш възможност да го удариш — каза Човекоядецът, после отвори чекмеджето пред себе си и извади два предмета. — Хорти, знаеш ли какво е това?

Хорти изсумтя и кимна. Бяха очите на Боклучко. Човекоядецът изцъка с език.

— Ако ги размажа, ти ще умреш. Знаеш това, нали?

— Тогава май няма да съм ти от голяма полза, а?

— Точно така. Просто исках да те осведомя, че са ми подръка. — Той тържествено запали една малка спиртна горелка. — Няма нужда да ги унищожавам. Еднокристалните същества реагират чудесно на огън. Ти би трябвало да си двойно по-отзовчив. — Гласът му рязко се промени. — О, Хорти, момчето ми, скълото ми момче, не ме принуждавай да си играя с теб така.

— Да ме проиграеш — изскърца със зъби Хорти.

— Удари го пак, Солум. — Сега гласът режеше като нож.

Солум го фрасна. Хорти зърна за миг хищното лице на Армънд — връхченто на езика му се показваше между влажните му устни. Този път ударът беше по-силен и въпреки това далеч по-слаб, отколкото очакваше — и напрактика по-слаб, отколкото изглеждаше. Хорти престорено отметна глава от удара и тежко се отпусна със затворени очи. Човекоядецът този път не изстреля нито една от стрелите си, очевидно в опит да накара Хорти да изразходи ответните си снаяди, а той да запази своите.

— Прекалено силно, идиот такъв!

Кей изхленчи откъм ъгъла:

— О, спрете, спрете...

— А. — Столът на Човекоядеца изскърца, докато той се обръща. — Госпожице Халоуел! Какво може да направи за вас този младеж? Дай я насам, Блует.

Съдията се подчини. После каза с похотлива усмивка:

— Остави малко и за мен, Пиер.

— Ще направя това, което аз решавам! — сопна му се Човескоядецът.

— Добре, добре — уплаши се съдията и се върна в своя ъгъл.

Кей стоеше пред бюрото изправена, но разтреперана.

— Ще отговаряте пред полицията за това — избухна тя.

— Съдията ще се погрижи за полицията. Седни, скъпа моя. —

Когато тя не помръдна от мястото си, той и изрева:

— Сядай долу! — Тя прегълтна и седна на стола откъм края на дългото бюрото. Той се протегна, улови китката и я дръпна към себе си. — Съдията ми разказа, че обичаш да си режеш пръстите.

— Не знам за какво гг-говорите. Пуснете м...

Междувременно Солум бе коленичил до Хорти, клатеше глава и му биеше шамари. Хорти, напълно в съзнание, търпеливо понасяше това. Кей изпища.

— Тук си имаме един чудесен шумен панаир — усмихна се Човекоядецът. — Няма никаква полза от това, госпожице Халоуел. — Той извади от чекмеджето огромни, тежки ножици. Тя отново изпища. Той ги оставил на бюрото, взе горелката и леко прекара пламъка през кристалите, които трептяха на светлината пред него. Поради някакъв невероятен късмет — или може би заради нещо по-висше — точно в този миг Хорти погледна през притворените си мигли. Когато бледият пламък опърли кристалите, той отмествна глава назад, изкриви лицето си...

Ала той направи това нарочно. Не бе усетил никаква болка.

Той погледна към Зена. Лицето и имаше напрегнато изражение, цялата и душа бликаше от него, опитвайки се да му каже нещо...

Той разкри съзнанието си за него. Човекоядецът го видя, че е отворил очи и запрати към него още един от своите зловещи импулси. Хорти едва успя да затръщне вратата на мозъка си навреме. Част от импулса проникна в него и го разсърси из основи.

Той за пръв път напълно осъзна своята грешка, осъзна как всеки път се проваля в опитите си да направи нещата ясни и разбирами за себе си. Той направи яростно усилие. Зена се опитваше да му каже нещо. Ако успееше да открадне една единствена секунда, за да получи съобщението и... ала той бе загубен, ако понесеше втори такъв удар като предишния. Имаше още нещо, нещо, свързано със... Солум! Знаците, които му даваше ръката на рамото му, пламналите очи, в които кипеше нещо неизказано...

— Удари го пак, Солум. — Човекоядецът вдигна ножиците. Кей отново изпища.

Отново Солум се надвеси над него и отново ръката тайно, настойчиво стисна рамото му. Хорти погледна зеления мъж право в очите и се разкри за съобщението, което напираше там.

ПОПИТАЙ КРИСТАЛИТЕ. Попитай кристалите как се убива едно от техните създания на сънищата. Разбери от кристалите.

— Какво чакаш, Солум?

Кей изпища, после пак. Хорти затвори очите и съзнанието си. Кристалите... не онези на масата. А... а... всички кристали, които живеят в... в...

Тежката ръка на Солум се стовари върху врата му. Той я остави да го отведе надолу, надолу и все надолу в непрогледното царство, пълно със структурни, вибриращи усещания. Попаднал там, Хорти остави съзнанието си бясно да обикаля и разпитва. Пренебрегнаха го напълно, царствено. Но от друга страна там нямаше стражи срещу него. Това, което той искаше да знае, бе там — трябваше само да го разбере. Никой нямаше да му помогне, но и никой нямаше да му попречи.

Тогава той осъзна, че светът на кристалите не е по-възвишен или благороден от нормалния. Беше просто... различен. Тези независими абстрактни индивидуалности със собствено его — това бяха кристалите, които следваха своите вкусове, живееха по своя напълно чужд на хората начин на живот и разсъждаваха по логика и с ценностни системи, непонятни за едно човешко същество.

Той бе способен да ги разбере само донякъде, тъй като мозъкът му беше необременен от улегнали схващания и идеи, но в същото време и прекалено добре оформлен по човешките стандарти, за да може да потъне докрай в мисленето на тези невероятни същества. Той разбра почти веднага, че теорията на Монетър за сънищата на кристалите е и вярна, и невярна, подобно на удобната теория, че около атомното ядро обикалят блуждаещи частици. Теорията беше вярна в елементарните примери. Създаването на живи същества бе функция с предназначение, ала това предназначение никога не би могло да бъде обяснено според човешките стандарти. Хорти бе убеден в едно — тази функция не бе от абсолютно никакво значение за кристалите. Те я изпълняваха, но тя им служеше горе-долу толкова, колкото апендиксът

служи на човека. А съдбата на създанията им ги вълнуваше, колкото един човек се интересува от съдбата на точно определена молекула въглероден двуокис, издишана от него.

И все пак, фабриката за живот беше пред Хорти. Предназначението той не разбираше, но можеше да схване „производствения процес“. Докато неговият еидетичен, попиващ всичко мозък го изучаваше, той научи... нещо. Две неща. Едното се отнасяше до очите на Боклучко, а другото...

То беше нещо за правене. Беше като да спреш търкаляща се по склона кръгла скала, като сам дотъркаляш друга, същата като нея, и блокираш пътя и с нея. Беше като да повдигнеш четковия държач на електродвигател за постоянен ток, или като да срежеш сухожилията на задните крака на кон, докато тича. Беше нещо, което се правеше със съзнанието, с огромно усилие, нещо, което казваше едно специфично „Стоп!“ на една специфична форма на живот.

Когато разбра това, той се оттегли, незабелязан — или игнориран — от странните присъствия около него. Той отвори на светлината. Появи се в другия свят и за пръв път искрено се учуди. Вратът го болеше от удара, който ръката на Солум му бе нанесла. Тя все още извършваше отскачащото от врата му движение. Същият писък, започнал, когато той се потопи в мрака, достигна бездихания си завършек, когато той изплува от мрака. Погледът на Бъни беше все така втренчен и упоен изпод същото бавно намигане на очите и. Зена все така клечеше със същото измъчено съсредоточено изражение върху заостреното и лице.

Човекът изпрати стрелата си. Хорти я отби и този път се изсмя.

Пиер Монетър се изправи. Лицето му беше потъмняло от гняв. Китката на Кей се изпълзна от ръката му. Кей се хвърли към вратата, ала Армънд Блуэт препреши пътя и. Тя се сниши, втурна се към ъгъла на Зена и разплакана се свлече долу.

Хорти вече знаеше какво да направи — беше научил едно нещо. Той го провери в съзнанието си и веднага разбра, че то не е нещо, което може да се направи просто така. Изискваше се да събере умствени сили, да им придаде форма, да се прицели, да дръпне спусъка. Той се вгълби в съзнанието си и се хвана на работа.

— Не трябваше да ми се смееш — дрезгаво каза Човекоядецът. Той грабна двата кристала и ги пусна в един метален пепелник, после взе горелката и старателно нагласи пламъка.

Хорти работеше. И все пак част от съзнанието му не беше заета със задачата му. Можеш да убиваш кристалните създания, казваше му тя. Човекоядеца — да, но... това, което ще направиш, е голямо нещо. Може да убие и други... какви други? Мопет? Двуглавата змия? Гогол? Солум?

Солум — грозният, уродливият, поробеният Солум, който в последния момент се бе обърнал срещу Човекоядеца и бе помогнал на него. Той му бе предал съобщението на Зена, а то беше неговата собствена смъртна присъда.

Хорти вдигна поглед към зеления човек, който се оттегляше назад. Съобщението все така напираше в огнените му очи — той не знаеше, че Хорти още преди няколко секунди го е прочел и вече работи по въпроса. Бедното, измамено, осакатено създание...

Ала съобщението действително беше на Зена. Зена винаги бе насочвала и ръководила действията му. Фактът, че бе нейно, означаваше, че тя е взела предвид цената на всичко това и е взела решение. Може би така бе по-добре. Може би Солум щеше по някакъв необясним начин да се наслади на спокойствие, с което животът никога не му бе дарил.

Необикновената енергия се надигаше в него, като полиморфният му метаболизъм позволяващ на арсенала на съзнанието му да изпълни цялото му тяло. Той усещаше как опияняващата сила буквально изтича от пръстите на ръцете му, от прасците на краката му.

— Гъделичка ли, а? — изрева Човекоядецът и пламъкът облиза трептящите кристали. Хорти седеше неподвижно и чакаше. Той знаеше, че това нарастващо напрежение вече е извън неговия контрол и че ще се освободи, когато достигне критичната си точка. Той не отместваше втренчения си поглед от моравото от ярост лице.

— Чудя се — продължи Човекоядецът, — когато кристалите са два, кой кристал коя част създава. — Той свали пламъка по-надолу и като със скалпел „разряза“ единия кристал във формата на кръст. — Гъдели...

И тогава настъпи моментът. Даже Хорти не бе подгответен за него — онова, което бе разбрал от кристалите. То избухна и се отдели от

него като огромна, смъртоносна вълна. Беше съвсем безшумно. Изригна гигантски фонтан от синя светлина, но само той можеше да я види, и когато отмина, той бе напълно ослепял. Той чу вечий гърлен вик, строполяване на нечие тяло. После по-бавно — колене, бедра, глава, друго тяло. След това той отстъпи пред болката, тъй като вътре в съзнанието му приличаше на земя след горски пожар — груба, обгорена и димяща, осияна с горещи, умиращи пламъци.

Мракът бавно завладя всички кътчета на мозъка му, като тук-таме продължаваше да проблясва по някоя ослепителна болка. Зрението му започна да се възстановява. Той се облегна, почти припаднал от изтощение.

Солум бе паднал на пода от едната му страна. Кей Халоул седеше опряна на стената, покрила лицето си с ръце. Зена се бе облегнала на нея, очите и бяха затворени. Бъни седеше на пода както и преди, с втренчен поглед, и едва-едва помръдваше. Армънд се бе проснал на земята близо до вратата. Старият глупак губи свист като някоя префърцуна фуста, помисли си Хорти. Той погледна към бюрото.

Там стоеше Човекоядецът — пребледнял и треперещ, но изправен. Той каза:

— Изглежда си направил грешка.

Хорти просто се опули глупаво срещу него. Човекоядецът продължи:

— Човек би си помислил, че при твоите способности би трябвало да знаеш разликата между кристално и човешко същество.

Изобщо не се сетих да го проверя, безмълвно извика той. Ще се науча ли някога да се усъмнявам? Зена винаги се съмняваше вместо мен!

— Разочарованаш ме. Аз винаги съм имал същия проблем. Макар че, процентът ми на познаване е доста висок — осем от десет. Въпреки това трябва да призная, че онъ ме изненада. — Той небрежно посочи с палец към Армънд Блюет. — Е, много важно. Още един случай на инфаркт на територията на панаира. Мъртвото дете на кристали изглежда досущ като мъртъв човек. Освен ако знаеш какво да търсиш.

— Последва една от неговите обезпокоителни резки промени в тона:

— Ти се опита да ме убиеш... — Той се приближи към креслото на Хорти и погледна надолу към Солум. — Ще трябва да се

оправям без стария Солум. Кофти работа. Той ми беше от голяма полза. — Той лениво подритна дългия труп, после изневиделица се завъртя и с всичка сила зашлеви Хорти по устата. — Ти ще вършиш два пъти повече от него и това ми харесва! — извика той. — Насън да те бутна, ще подскачаш да ми служиш! — Той потри ръце.

— О-о-о-х...

Това беше Кей. Беше се преместила малко. Главата на Зена беше в ската и. Тя разтриваше малките китки.

— Не си губи времето — разсено каза Човекоядецът. — Мъртва е.

Хорти го засърбяха ръцете, и по-специално израстъците на лявата му ръка. Тя е мъртва. Тя е мъртва.

Човекоядецът вдигна един от кристалите на бюрото си и го подхвърли, поглеждайки към Зена.

— Очарователно малко създание. Коварно змийче, разбира се, но красиво. Ще ми се да разбера къде е моделът, по който я е създал нейния кристал. Работа като всяка друга, беше казала тя. — Той разтри дланите си една в друга. — Но няма нищо общо с тази, която ни чака отсега нататък, а, Хорти? — Той седна и погали кристала. — Почини си, момче, почини си. Онова преди малко беше страхoten изстрел. ще ми се и аз да го науча тоя номер. Мислиш ли, че мога?... Може пък да оставя тая работа на теб. Както изглежда, май доста ти е поизцедило силичките.

Хорти напрегна мускулите си, без да се помръдне. Отново се вливаше сила в изнуреното му тяло. Не че това щеше да му е от особена полза... Даже и да станеше два пъти по-силен от обикновено, пак не би успял да се пребори с наркотика.

Тя е мъртва. Тя е мъртва. Имаше предвид Зена. Зена винаги бе желала да бъде истинско, живо, нормално човешко същество... е, всички особени хора искат това, но особената Зена го желаеше особено много, понеже тя не беше човек, съвсем не. Затова никога не му бе позволявало да чете мислите и. Тя не желаеше никой да знае. Толкова много искаше да бъде човек. Но тя е знаела. Трябва да е знаела, когато му бе изпратила съобщението чрез Солум. Знаела е, че това ще убие и нея. Тя беше повече човек от всяка жена, раждана някога на земята.

Сега ще се раздвижа, реши той.

— Ще останеш да седиш там без храна и вода, докато се разложиш — приветливо каза Човекоядецът. — Или поне докато отслабнеш толкова, че да ме пуснеш да вляза в тая твоя дебела глава, за да ти избия от нея всичките тъпи идеи, че можеш сам да си бъдеш господар. Ти принадлежиши на мен — и тримата сте мои. — Той нежно погали двата кристала.

— Стой си на мястото! — изръмжа той на Кей Халоуел, която беше тръгнала да се изправя. Изплашена и покрусена, тя отново се свлеа на пода. Монетър стана, отиде при нея и се надвеси отгоре и. — Така, да видим какво да те правим теб. Хм.

Хорти затвори очи и съсредоточи цялата си нарастваща енергия в мисленето. Какъв наркотик беше използвал Монетър? Положително един от кокаините — монокайн,ベンзокайн... Той усещаше, че скоро ще му се завие свят — първият признак за бъдещото прилошаване. Кой наркотик можеше да произведе точно този ефект и освен това да причини точно такъв размер на отравяне? В дъното на съзнанието му се запрелистваха страниците на фармацевтичен справочник.

Мисли!

Такъв ефект можеха да предизвикат десетки лекарства. Ала Монетър със сигурност би избрал някое, което да му свърши наведнъж всичко, което иска — а той искаше нещо повече от обездвижване — искаше психична стимулация.

Ето го! Доброто старо средство — кокаин-хлороводород. Противоотрова... еpinefrin.

(Б.пр.: Хормон, отделян от надбъречната жлеза, който стимулира сърцето, увеличава кръвната захар, мускулната сила и издръжливостта. Наречен „адреналин“ през 1901 г. от Дж. Такамин, американски химик, който пръв го е изолирал.)

Сега трябва да се превърна в аптека, мрачно си помисли той. Епинефрин...

Адреналин! Близко до ума — и много лесно за набавяне при тези обстоятелства. Трябваше само да си отвори очите и да погледне Човекоядеца. Устните му презрително се свиха. Световъртежът изчезна. Сърцето му се разтуптя. Той контролираше ритъма. Усещаше как тялото му преминава в ускорен режим на работа. Стъпалата му изтръпнаха почти непоносимо.

— Ти също можеш да бъдеш случай на инфаркт — замислено говореше на Кей Човекоядецът. — Мъничко курари... (Б.пр.: Черно смолисто отровно вещество, извлечано от соковете на някои южноамерикански растения, което някои индиански племена са намазвали стрелите си. Когато попадне в кръвообращението, предизвиква парализа на двигателната система.) не. Съдията стига за днес.

Като не изпускаше от очи гърба на Монетър, Хорти раздвижи китките си и притисна лактите си в двете страни на тялото си, докато гръдените му мускули не изпращаха. Той опита да се изправи, после отново, ала все се свличаше на стола. Тогава Свободата и Омразата се съюзиха, за да ускорят възвръщането на силата в тялото му. Той стана, свил юмрюци, като се стараеше да не диша шумно.

— Е, ще се отървем все никак от теб — каза Човекоядеца, върна се на бюрото си и продължи да говори през рамо на уплашеното момиче. — И то скоро... ъ! — Бе се озовал лице в лице с Хорти.

Ръката на Човекоядеца се плъзна встрани и захлуши кристалите.

— Не се приближавай и на милиметър повече — изръмжа той, — или ще ги размажа. Ще се разплуеш на пода като чувал с изгнили картофи. Не мърдай.

— Зена наистина ли е мъртва?

— По-мъртва не може да бъде, синко. Съжалявам. Искам да кажа, съжалявам, че стана така бързо. Тя заслужаваше по-изтънчено отношение. Не мърдай! — Той стисна кристалите в едната си ръка, все едно бяха орехи за чупене. — По-добре си се върни на удобното местенце. — Погледите им се срещнаха и се задържаха така. Един път, после втори път Човекоядецът запрати към Хорти бодлите на омразата си. Хорти не трепна. — Чудесна защита — възхити се Човекоядецът. — А сега отивай и си сядай на мястото! — Той затегна хватката си около кристалите.

Хорти каза:

— Знам метод за убиване и на хора. — Той направи крачка напред.

Човекоядецът се дръпна назад. Хорти заобиколи бюрото и се приближи още повече.

— Изпроси си го! — изпъшка Човекоядецът и стисна кокалестата си ръка. Чу се слабо, но отчетливо изпращане.

— Викам му „Метод на Хавана“ — дрезгаво каза Хорти, — на името на един мой приятел.

Човекоядецът беше опрял гръб на стената. Лицето му бе пепеляво, а очите — широко отворени. Той ужасено изгледа здравия кристал в ръката си — когато орехите се притиснат един в друг, се чупи само единият — изпища като птица, пусна кристала на пода и го смаза под краката си. Тогава Хорти улови главата му с две ръце. Изви я настрами. Свлякоха се на земята. Хорти възседна гърдите на Човекоядеца, сграбчи отново главата му и отново я изви, този път с всичка сила. Чу се изпукване, все едно някой беше строшил пет килограма спагети наведнъж, и Човекоядецът се отпусна.

В съзнанието на Хорти заваляха черни гирлянди. Той изпълзя встрани от проснатия труп и едва не бълсна лицето си във физиономията на Бъни. Очите и бяха отправени надолу и зад него, ала погледът и вече не бе празен и втренчен в пространството. Устните и бяха оголили зъбите и. Вратът и бе извит като дъга, с ясно изпъкнали жили. Нежната Бъни... тя гледаше мъртвия Монетър и се смееше.

Хорти лежеше неподвижно. Беше уморен, уморен... трудно му бе дори да диша. Той повдигна брадичката си, за да може въздухът да влеза по-лесно в гърлото му. Тази възглавница бе така мека, така топла... Коса, мека като пух покриваше лицето му и нежно милваше затворените му клепачи. Не възглавница — една мека ръка подпираше главата му. Благоуханен дъх пред устните му. Тя вече бе голяма — нормално човешко същество, нормално момиче, точно каквато винаги бе искала да бъде. Той целуна устните и.

— Зен. Голямата Зен — промърмори той.

— Кей. Аз съм Кей, миличък, скъпият ми, горкичкият ми храбрец...

Той отвори очи и я погледна. В този момент очите му бяха като на дете, пълни с умора и учудване.

— Зен?

— Всичко е наред. Всичко е наред вече — успокои го тя. — Аз съм Кей Халоул. Всичко е наред.

— Кей. — Той се повдигна. Ето го Армънд Блуэт — мъртъв. Ето го Човекоядеца — мъртъв. Ето я... ето я... Той издаде дрезгав стон и неуверено се изправи на крака. Изтича до стената, вдигна Зена и

внимателно я постави на масата. Остана много място... Хорти целуна косата и. Взе ръцете и в дланите си и два пъти тихичко я повика, все едно тя се криеше някъде наблизо и не искаше да се покаже, за да го подразни.

— Хорти...

Той не помръдна. Не се обрна към нея. Отговори му дрезгавият му глас:

— Кей... къде отиде Бъни?

— Отиде да поседи с Хавана. Хорти...

— Иди да постоиш малко при нея. Хайде. Хайде...

Тя се подвоуми, после излезе от фургона и побягна.

Някой изстена. Ала Хорти не го чу с ушите си. Беше някъде в главата му. Той вдигна очи нагоре. Там стоеше притихнал Солум. Риданието прозвуча отново в съзнанието на Хорти.

— Мислех, че си умрял — прошепна Хорти.

Аз мислех, че ти си мъртъв — дойде безмълвният, озадачен отговор. — Човекоядецът смаза кристалите ти.

— Те ме бяха завършили. Завършили са ме още отдавна, аз съм пораснал... цял... завършен, и съм такъв от единайсет-годишната си възраст. Разбрах това чак когато ти ме насочи да... да говоря с кристалите. Аз не знаех. Зена не знаеше. През всичките тези години тя... о, Зен, Зен! — След малко Хорти вдигна очи и погледна зеления мъж. — Ами ти?

Аз не съм кристален, Хорти. Аз съм човек. Случайно съм и рецептивен телепат. Ти ме удари много зле, точно в най-уязвимото ми място. Не обвинявам теб и Човекоядеца, че си помислихте, че съм мъртъв. Аз самият също направих тази грешка за малко. Но Зена...

Те дълго време останаха пред дребното, свито телце, всеки вгълбен в собствените си мисли.

Накрая отново заговориха:

— Какво ще правим със съдията?

Вече е тъмно навън. Ще го оставя край централната алея. Ще кажат, че е получил инфаркт.

— Ами Човекоядеца?

В блатото. Ще се погрижа за това след полунощ.

— Ти си голяма работа, Солум. Чувствам се някак... изгубен. Ако не беше ти, щях и да бъда такъв.

Не ми благодари. Аз нямам акъл за такова нещо. Тя го измисли. Зена. Тя ми каза точно какво да направя. Тя знаеше какво ще се случи. Знаеше и това, че съм човек. Знаеше всичко. Тя направи всичко.

— Даа. Така е, Солум... Ами момичето? Кей?

А. Не знам.

— Според мен ще е най-добре да се върне там, където работеше. В Елтънвил. Ще ми се да може да забрави цялата тази история.

Тя може...

— Тя... ами да, разбира се. Аз мога да направя това. Солум, тя...

Знам. Тя те обича, като човек. Тя си мисли, че си човек. Не разбира нищо от това, което се случи.

— Да. Аз... искам... Няма значение. Не, не искам. Тя не е... не е като мен. Солум, Зена... ме обичаше.

Да. О, да... Ами ти какво ще правиш?

— Аз ли? Нямам представа. Ще се махна оттук, предполагам. Ще свиря на китара някъде.

Какво би поискала тя от теб?

— Аз...

Човекоядецът стори много бели. Тя искаше да го спре. Е, той е спрян. Ала аз си мисля, че тя вероятно би те помолила да поправиш някои от грешките, направени от него. По целия маршрут на панаира, Хорти — антракс (Б.пр.: Заразна болест при диви и домашни животни, причинявана от бацил /Bacillus anthracis/ и може да се предава на хора. Наричана още синя пъпка, лоша пришка, сибирска язва.) в Кентъки, старо биле по пасищата в цял Уисконсин, южноафрикански усойници в Аризона, детски паралич и петнист тиф в Алеганските планини; (Б.пр.: Западната част от Апалачите.) че даже е разпространил мухи цеце във Флорида с помощта на сатанинските си кристали! Знам къде се намират някои от тези ужасии, но ти си способен да откриеш останалите дори по-добре, отколкото той щеше.

— Боже Господи... и те мутилрат, болестите, змиите...

Е?

— Но за кого ще работя аз? Кой ще ръководи... Солум! Защо си зяпнал така Човекоядеца? Какво ти хрумна? Ти... мислиш, че аз...

Е?

— Той беше седем-осем сантиметра по-висок... дълги ръце... тясно лице... всъщност не виждам защо не, Солум. Известно време мога да се преструвам така — поне докато „Пиер Монетър“ уреди да предаде директорския стол „Сам Хортън“, за да се пенсионира. Солум, имаш акъл.

Не. Тя ми каза да ти предложа това в случай, че сам не се сетиш.

— Тя... О, Зен, Зен... Солум, ако нямаш нищо против, имам нужда да остана сам за малко.

Добре. Ще разкарам оттук тая мърша. Първо Блует. Просто ще го занеса до шатрата за Бърза помощ. Никой никога не задава въпроси на стария Солум.

Хорти погали косата на Зена. Погледът му разсейно обиколи фургона и се спря на трупа на Човекоядеца. Изведнъж се сепна, отиде до него и го обърна с лице към пода.

— Не обичам да ме зяпат...

Той седна при бюрото, върху което лежеше тялото на Зена. Приближи стола докрай, скръсти ръце върху бюрото и облегна глава на тях. Не докосна Зена; беше извърнал лице от нея. Ала той бе със нея, близо, близо до нея. Тихичко и говореше, като използваше старите им любими изрази, точно все едно тя беше жива.

— Зен...?

— Боли ли те, Зен? Както изглеждаш, май те боли. Помниш ли за котенцето на килима, Зен? Обичахме да си го разказваме. Килимът е мек, нали, а котенцето забива нокти в него и се протя-а-а-га. Снишава предницата си и повдига задницата си, и се прозява, миеааоурх! А после килва надолу едното си рамо и направо се разлива по гръб на килима. И ако повдигнеш с пръст лапичката му, тя е толкова отпусната като пискюл и потъва обратно фюп! в мекия килим. И ако се замислиш за това, докато накрая го видиш, цялото, там, ако си представиш местенцето, където козината е леко разрошена, и за тънката розова ивичка, която се показва отстрани, тъй като котенцето е просто прекалено отпуснато, за да затвори устата си докрай — ами тогава, тогава просто не можеш да нараняваш никого повече.

— Хайде сега...

— Ти страдаше от това, че се различаваш от... от другите, нали, Зен? Чудя се дали знаеш колко много хора изпитват същото, някои повече, други по-малко. Особените хора, малките хора — те страдат

повече от всички. А ти страдаше най-много от всички тях. Сега знам, сега вече знам защо така страстно мечтаеше да си голяма. Преструваше се, че си човек, и изпитваше човешка мъка, че не си голяма — и по този начин криеше от самата себе си, че всъщност изобщо не си човек. Затова положи такива усилия да ме направиш най-човешкия човек, който можа да си представиш. Понеже за да постигнеш такова нещо, е било нужно ти самата да си човек. Мисля, че ти си вярвала, искрено си вярвала, че си човек... до днес, когато вече нямаше друг изход, освен да погледнеш истината в очите.

— Тъй че ти го направи, и умря.

— Ти преливаш от музика, смях, сълзи и страсть, като истинска жена. Ти споделяш, ти знаеш какво е да бъдеш с някого.

— Зена, Зена, един кристал е сънувал красив сън, когато те е създавал!

— Защо не е довършил съня?

— Защо не довършват онова, което започват? Защо само скици без картини, само акорди без мелодия, само песни, зарязани в кулминацията на второ действие?

— Почакай! Шшт, Зен! Не казвай нищо...

— А дали трябва от всяка скица да се роди картина? Трябва ли да композираш симфония от всяка тема? Почакай, Зен... хрумна ми велика мисъл...

— Тази мисъл идва право от теб. Помниш ли всичко, на което ме учеше — книгите, музиката, картините? Когато избягах от панаира, слушах Чайковски и Джанго Райнхарт (Б.пр.: Родом Жан Батист Райнхарт /1910-53/ — белгийски джаз-китарист.) — слушах „Том Джоунс“, „Намерениче“ и „1984“. И когато избягах, тези неща ме крепяха и ме караха да мечтая. Аз открих нови красоти. Сега слушам Барток (Б.пр.: Бела Барток /1881-1945/ — унгарски композитор.) и Джан-Карло Меноти (Б.пр.: Италиански оперен композитор /1911-/) — „Наука и Нормалност“ и „Градината на Плинк“. Разбираш ли мисълта ми, скъпа? Нови красоти... неща, за които преди не съм и сънувал.

— Зена, не знам какво място заема изкуството в живота на кристалите, но е сигурно — те имат изкуство. Когато са млади — в процеса на развитието си — те упражняват и усъвършенстват уменията си с копиране. А когато се чифтосват (ако това е чифтосване), създават нещо ново. Вместо да копират, те се заемат с

някое живо същество и клетка по клетка го видоизменят, докато добие красотата на собствената им обща фантазия.

— Аз ще им покажа една нова красота. Ще им посоча една нова цел — нещо, за което не са и сънували преди.

Хорти стана и отиде до вратата. Пусна щорите и ги застопори, после пусна вътрешното резе. Когато се върна при бюрото, той седна и претърси чекмеджетата. От дълбокото отляво измъкна една тежка махагонова кутия, отвори я с ключовете на Човекоядеца и извади таблите с кристали. С любопитство ги разгледа на светлината на настолната лампа. Пренебрегвайки етикетите, той изсипа всички кристали на една купчина до тялото на Зена, после опря лактите си помежду тях и облегна глава на ръцете си. Като се изключи настолната лампа, в стаята беше доста тъмно — през затъмнените кръгли прозорци на фургона се процеждаше съвсем малко светлина.

Хорти се наведе напред и целуна гладкия, изстинал лакът.

— Стой тук — прошепна той. — Веднага се връщам, скъпа.

Той наведе глава, затвори очи и остави съзнанието си да потъне в мрака. Усещането му, че присъства във фургона, постепенно се стопи и той се гмурна, оставайки един странник в тъмнината.

Зрението му отново бе заменено от друго сетиво и той за втори път долови Присъствия. Този път „групова“ атмосфера напълно липсваше, с изключение на една — не, на три доста отдалечени двойки. Всички останали бяха самотни, изолирани кристали, които нищо не споделяха помежду си — всеки следващя някаква своя тайнствена, сложна нишка на мислене... всъщност не мислене, а нещо подобно на него. Хорти съвсем ясно усещаше различията между кристалите. Един бе съbral в себе си величественост, достойнство и спокойствие. Втори излъчваше активност и горделивост, а трети пък ревностно криеше някаква особена, тайнствена, интригуваща идея, която го омайваше, макар и да знаеше, че никога няма да я разбере.

Най-стрannото обаче бе това, че той — един „чужденец“ — не беше чужд сред тях. Навсякъде по света когато един чужденец влезе в някой клуб, аудитория или пък басейн, в някаква степен му се демонстрира липсата му на принадлежност към съответната мини-общност. Хорти обаче не усещаше и следа от такова нещо. Нито пък се чувствуваше приобщен. Нито пренебрегнат. Той знаеше, че те са го забелязали. Те знаеха, че той ги наблюдава — той го усещаше. Ала той

бе сигурен, че дори и цяла вечност да остане там, никой няма да осъществи контакт с него. Нито пък ще опита го избегне.

И той изведнъж разбра. Всичко живо на земята произхожда и функционира по силата на една единствена команда: Оцелей! Човешкото съзнание не можеше да си представи друг фундамент на произхода на живота.

Кристалите също имаха такъв, но много по-различен.

Хорти почти успя да го схване, но не докрай. Това бе понятие, просто като „Оцелей!“ и едновременно с това толкова различно от всичко, което някога бе чул или прочел, че му се изплъзваше. Това засили увереността му, че неговото послание ще бъде сложно и заинтригиващо за тях.

Така че... той им заговори. Това, което каза, не може да се изрази с думи. Той не употреби думи — това, което искаше да каже, се изля наведнъж — едно описание, обширно като море и красиво като залез. Всяка мисъл, която дремеше в съзнанието му от двайсет години насам, неговите книги и музика, всичките му страхове, радости и загадки, както и всички негови подбуди — всички тези неща се съдържаха в това по-кратко от миг послание, което препускаше сред кристалите.

То разказваше за нейните идеални бели зъби и за музикалната и ерудиция. Разказваше за времето, когато бе изгонила Хъди, за изящната линия на профила и, за дълбокото, богато излъчване, което имаха очите и. Разказваше за тялото и и посочваше хиляда и един човешки стандарти, според които тя бе красива. Разказваше и за изразителните, звънки акорди на миниатюрната и китара, и за богатия и глас, и за опасността, пред която се бе изправила, за да защити вида, от който един кристал я бе лишил. Посланието я изобразяваше непристорено разкрита — припомняше как тя тайно си поплакваше от мъка, показваше победата на гръмкия и смях над страховете и... и разказваше за нейната болка и за нейната смърт.

Всичко това всъщност описваше човешкото начало. А заедно с фундамента на Оцеляването на човека вървеше една благородна етика: най-важната заповед е в полза на целия вид, след нея идва оцеляването на дадена общност. Най-маловажна от трите е оцеляването на отделния индивид. Всичко добро и всичко зло, всички морални правила, целият напредък — всичко се ръководи от тази йерархия. Да

оцелееш за сметка на общността значи да изложиш целия вид на опасност. Защото оцеляването на общността за сметка на целия вид представлява явно самоубийство. Тук се коренят доброто и алчността, и това е изворът на справедливост за цялото човечество.

И пак се върна към момичето, външният човек. Тя бе дала живота си в името на един чужд, привилегирован вид, и бе направила това според най-благородната етика на този вид. Може би думите „справедливост“ и „милост“ са относителни понятия, ала нищо не може да промени факта, че нейната смърт, предпочетена пред правото и да оцелее, предполага едно трудно постижимо благородство.

Всичко това, обременено с тромави, непълни фрази, накратко описва единственото изречение, което представляваше посланието му.

Хорти зачака.

Нищо. Нито отговор, нито поздрав... просто нищо.

Той се върна. Усети бюрото под лактите си, лактите си върху бюрото. Надигна глава и премигна на светлината на лампата. Размърда краката си — не бяха схванати. Един ден трябваше да изследва аномалията във възприемането на времето в онази среда на чуждо мислене.

В този момент той осъзна, че се бе провалил.

Той нададе дрезгав, отчаян вик и протегна ръце към Зена. Тя лежеше — съвсем неподвижна, съвсем мъртва. Той я пипна — беше се вкочанила. Вкочаненна бе и кривата усмивка — резултат от пораженията, които Човекоядецът бе нанесъл на двигателните и центрове. Тя изглеждаше смела, печална и изпълнена с разкаяние. Очите на Хорти пареха.

— Изкопаваш дупка, нали така — скръбно каза той, — после пускаш това вътре и го зариваш. А после какво, по дяволите, ще правиш с остатъка от живота си?

Той усети нечие присъствие пред вратата. Извади носната си кърпа и избръска сълзите си. Очите му пак пареха. Той загаси настолната лампа и отиде до вратата. Солум.

Хорти излезе, затвори вратата зад себе си и седна на стъпалото пред входа.

Толкова ли елошо?

— Май да — рече Хорти. — Аз... надявах се, че досега отдавна трябваше да се е оправила. — Той замълча за момент, после каза дрезгаво:

— Започни някакъв разговор, Солум.

Изгубили сме около една трета от нашите особени хора. Всички в диаметър шейсет метра от онътвой изстрел.

— Нека почиват в мир. — Той вдигна очи към огромния зелен мъж. — Казах го искрено, Солум. Не беше просто формално.

Знам.

Мълчание.

— Не съм се чувствал така, откакто ме изритаха от училище, понеже ядях мравки.

Защо си правил това?

— Питай кристалите ми. Докато работят по теб, предизвикват страхотен недостиг на мравчена киселина. Нямам представа защо. Не можех да не ги ям. — Той подуши. — Даже ги помириявам. — Той се наведе и отново подуши. — Имаш ли кибрит?

Солум щракна запалка и му я подаде.

— Така си и мислех — рече Хорти. — Стъпил съм право в един мравуняк. — Той загреба малко от върха на мравуняка и го поръси на дланта си. — Черни мравки. Кафявите, дребните, те са много похубави. — Той бавно, почти неохотно изсипа съдържанието на дланта си, после изтупа праха от ръцете си.

Хайде да наминем към увеселителната шатра, Хорти.

— Да. — Той се изправи. Лицето му изразяваше нарастващо колебание. — Не, Солум. Ти отиди. Аз трябва да свърша нещо.

Солум тъжно поклати глава и се отдалечи. Хорти се върна във фургона и опипом стигна до задната стена, където Човекоядецът държеше лабораторните си пособия.

— Тук трябва да има малко — измърмори той и запали лампата. — Солна, сярна, азотна, оцетна... а, ето я. — Той свали от рафта бутилката с мравчена киселина и я отвори. Взе малко памук, напои го с киселина и го близна с език. — Добра е — измърмори той. — Я, какво е това сега? Пак ли ме хващат старите навици? — Той отново близна памука.

— Това мирише толкова хубаво! Какво е? Може ли да го опитам?

Хорти жестоко си прехапа езика и се завъртя около оста си.

Тя се появи на светлината, прозявайки се.

— Никога не съм си избирала по-идиотско място за спане...

Хорти! Какво има? Ти... плачеш ли? — Попита Зена.

— Аз? Глупости — отвърна той. Взе я в обятията си и се разрева.

Тя притисна главата му към себе си и подуши киселината.

По-късно, когато той се бе успокоил и когато тя се бе снабдила със собствен памук, тя попита:

— Какво става, Хорти?

— Много има да ти разправям — тихо каза той. — Предимно за едно малко момиче, което бе нежелана от никого странничка сред хората, докато не спаси една цяла страна. Тогава се образува своеобразен международен граждански комитет, който се погрижи тя да получи първия си паспорт, както и своя съпруг. Чудесен разказ е това. Наистина има художествена стойност...

Откъс от писмо:

„... в болницата и вече започвам да се оправям, Боби Бейби. Предполагам, че просто съм се прекършила под тежестта на плещите си. Не помня абсолютно нищо. Казаха ми, че една вечер съм излязла от магазина и са ме намерили да бродя по улиците четири дни по-късно. Нищо не ми се е случило, наистина нищо, Боб. Много е идиотско, като се замислиш — една дупка във времето и в живота ми. Само дето съм адски изтощена, като парцал.

Е, има и добри новини. Старият похотливец Блуэт е умрял от инфаркт в панаира.

Хартфорд ми пази работното място, независимо кога ще се върна на работа. И знаеш ли какво — помниш ли побърканата приказка за младия китарист, който ми зае три хиляди долара през онази ужасна вечер? Той е изпратил при Хартфорд съобщение за мен. Уведомява ме, че е наследил предприятие на стойност два miliona и ми опрощава дълга. Просто не знам какво да направя. Никой не знае нито къде е той, нито нищо за него. Напуснал е

града завинаги. Една от съседките ми каза, че имал две малки дъщери. При всички положения, когато напускал квартирата си, с него били две малки момичета. Тъй че парите са в банката, а завещанието на татко е в кърпа вързано.

И така, не се тревожи. Особено пък за мен. Колкото до ония четири дена, те не са оставили никакви следи у мен. Е, една драскотина на бузата, но това е дребна работа. Вероятно са били добри дни. Понякога, когато се събуждам, добивам едно усещане — имам чувството, че направо мога да го пипна — нещо като полузабравен спомен, че обичам някого, който е бил много, много добър. Ама сигурно сама съм си го измислила. Сега ще ми се подиграваш...“

Източник: <http://sfbg.us>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.